

50 שנה לנבואת הרבי במלחמת יום הכיפורים

ינוסו מפניך

מלחמת
יום הכיפורים
50
תשל"ד
תשפ"ד
שנה

- מוסף מיוחד למנויי **בית משיח** ולאורחי המלך -

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

אל אחינו התמימים ואנ"ש יחי
שלום וברכה!

מלחמת יום הכיפורים, שפרצה בהפתעה מוחלטת בעיצומו של היום הקדוש לפני כיובל שנים, העמידה בסכנה מוחשית את כלל תושבי ארץ הקודש.

שאננותו וחששותיו של הדרג המדיני באותם הימים שנמנע מלגייס את כוחות המילואים בטרם פרוץ המלחמה גרמו לאי יכולתו של צה"ל להתמודד מול התקפות צבאות ערב בסיני וברמת הגולן, כוחות ערב התקדמו כמעט ללא מעצורים, ורק בנס לא נשפך דמם של אלפי קרבנות יהודיים.

באותם הימים, ועוד הרבה קודם לכן, עסק הרבי בפעולות שמיימיות רבות מספור שהתגלו כ"הקדמת תרופה למכה" והיוו סיוע לשמירה והגנה לכלל תושבי ארץ הקודש וכוחות הצבא בחזיתות הצפון והדרום.

בקובץ זה מוגשת סקירה מקיפה על רמזיו של הרבי אודות המלחמה בקיץ ה'תשל"ג, רצף הפעולות השמיימיות שמילאו את ימי חודש תשרי התשל"ד ומערך ה'מבצעים' המקיף אותו ניהלו חסידי חב"ד ביד רמה בקרב חיילי צה"ל לאורך ימי המלחמה.

מקווים אנו שקובץ זה יוסיף בהתקשרותם של תלמידי התמימים ואנ"ש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א המתבטאת בתוספת חיות בשליחות היחידה "קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש", ובוודאי שעל ידי מילוי שליחות זו, נזכה תיכף ומיד להתממשות הנבואה "הנה זה משיח בא", בפועל ובגלוי לעין כל, בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אש"ל הכנסת אורחים
מחלקת הוצאה לאור

ניבא ו(לא) ידע
מה ניבא

החזית הרוחנית
שהכריעה את
המלחמה

המבצע החב"די
במלחמת
יום הכיפורים

והדליקו נרות
בחצרות סיני
ובגולן

קראתי
ואין עונה

יוצא לאור על ידי:
את"ה המרכזי - 770 בית משיח
אש"ל הכנסת אורחים, מחלקת רוחנית

חלק מהתמונות שבקובץ זה מתפרסמות באדיבות ארכיון התצלומים הלאומי וארכיון צה"ל.

בעריכת הסקירות שבקובץ זה הסתייענו רבות בגילונות "בית משיח", "כפר חב"ד" ובקובץ "להשביט אויב ומתנקם", ותודתנו נתונה למערכות עיתונים אלו על כך.

עריכה:
שלום רפאל מזרחי

עימוד ועיצוב:
אברימי קולטון

להערות ותיקונים:
hh5780770@gmail.com

כעת היא ה"טעימה" מקיום מארז"ל עתידה ירושלים להיות מגעת עד דמשק

משיחת שבת חול המועד סוכות,
התשל"ד (תרגום חופשי).

העניין שדובר קודם לכן ש"עתידה ירושלים להיות מגעת עד דמשק" הוא הרי עניין שיהיה לעתיד לבוא על ידי "חדרך" ("חדרך ודמשק מנוחתו") - על ידי משיח, ולכאורה - איזו שייכות יש לכך כעת, קודם הגאולה?

[וח' ו' לומר שכעת ישנה אפילו "אתחלתא דגאולה" - ואדרבה, נמצאים כעת בגלות וחושך כפול ומכופל שלא היה כמוהו, ואין זה הזמן לדבר אודות כך, לא בימים דשבת, יו"ט וחול המועד, ולא בזמן כאשר צריכים "לכבוש את העולם" בקו השמחה, ששמחה פורץ גדר, כל גדרי העולם.

אך אף על פי כן: נמצאים אנו בגלות, ואם כן, כיצד שייך העניין ד"עתידה ירושלים להיות מגעת עד דמשק?]

ולזה מגיע ה"בירור הלכה" מהאחרונים, הכתוב בכתבי האריז"ל, ומובא גם כן במגן אברהם [שהרי כאשר אומרים עניין מכתבי האריז"ל, ניתן לחשוב שזהו שייך רק עבור בעלי קבלה, אך זהו הרי עניין המובא במגן אברהם להלכה], שבערב שבת צריכים לטעום מכל תבשיל ותבשיל ממאכלי השבת (וכמו שכתוב "טועמיה חיים זכו").

שהרי זמן הגאולה הוא "שבת" - שבת מן המזיקין, ביטול הגלות, לא ירעו ולא ישחיתו; והזמן כעת - קודם ביאת המשיח - הוא "ערב שבת לאחר חצות". ועל כן נאמר "טועמיה חיים זכו", עוד קודם הזמן דה"אכילה", קודם ביאת המשיח, כאשר נמצאים עוד בגלות, ניתן "לטעום" מהעניינים דלעתיד.

וכפי שהוא בנוגע ל"טעימה" מתורת המשיח, שהתגלתה, על כל פנים במקצת, על ידי הבעל שם טוב ותלמידיו ואדמו"ר

הזקן ורבותינו נשיאנו שלאחרי זה.

וכפי שהוא בנוגע לתורת המשיח, כך הוא בנוגע להנהגת העולם, אשר גם בכך (הנהגת העולם הזה בגשמיות) צריך להיות "טועמיה" מהנהגה שתהיה בביאת המשיח, עוד בזמן הגלות.

וכידוע פתגם רבותינו נשיאנו, שרק הגופים נמסרו בגלות אך לא הנשמות. ומובן, שבכח ה"מפליא לעשות" לפעול שהנשמות יתאחדו עם הגוף, כך שיפעלו גם על הגוף הגשמי.

שגם בזה נראה, שהעניין ד"טועמיה חיים זכו", שבזמן הגלות טועמים מהזמן דלעתיד לבוא, אינו רק בנוגע לתורת המשיח [הגילוי דפנימיות התורה, שהיא הכנה לביאת המשיח, וכמובא באגרת הקודש (באגרת העוסקת בעניין המובא לעיל, אשר העליונים באים לשמוע "בירור הלכה" מהתחתונים, אגרת זו נפתחת בכך ש) "בהאי חיבורא כו' ספר הזהר יפקון ב' מן גלותא ברחמים], אלא גם בנוגע להנהגת העולם בגשמיות.

ומפורש בפסק דין הנ"ל שטועמים "מכל תבשיל ותבשיל".

ועל כן, הרי גם העניין ד"עתידה ירושלים להיות מגעת עד דמשק" צריך להיות בדרך טעימה גם כעת. היינו, שאף על פי שמדובר אודות "חדרך", המתפרש על משיח כנ"ל - הרי נפסק להלכה (וכידוע, אשר פסקי אדמו"ר מבוססים על פסקי המג"א), שהטעימה מכך צריכה להיות גם עכשיו, שהרי הפירוש של "טועמיה" הוא שטועמים בפועל ממש ממאכלי השבת, ואחר מניחים אותם בצד וממתינים לשבת וכו'.

וכנאמר בפסוק: "כי תצא למלחמה על אויבך", שודאי ש'ונתנו ה' אלוקיך בידך" וכן "ושבית שבי", שיפדו את כל היהודים הנמצאים שם בשבי, וגם את ניצוצות הקדושה הנמצאים שם.

ובפרט כאשר בני ישראל נמצאים במצב ודרגא של צדיקים גמורים: כל העניין [-המלחמה] החל הרי ביום בו "עיצומו של יום מכפר", ובמילא נמצאים כל בני ישראל - ובפרט אלו שמבלי הבט על עצמם מסרו את נפשם בפועל על מנת להגן על מילוני יהודים - בדרגא של צדיקים גמורים.

ובנוגע לטענת הצד שכנגד, שעל עניינים של יום הכיפורים גופא אין יום הכיפורים מכפר - הרי ידוע הדין שהיוצא למלחמה צריך לעשות כל העניינים על מנת שיהיה בריא וחזק, ומכיוון שהמלחמה היא "עזרת ישראל מיד צר שבא עליהם", וכן מביא אדמו"ר בשולחן ערוך שלו, אשר "נכרים שצרו על עיירות ישראל", אפילו כאשר באו "על עסקי תבן וקש" (בעיר הסמוכה לספר) יש להילחם עמם, ועל אחת כמה וכמה כעת, כאשר לא היה זה "על עסקי תבן וקש",

ומכך שאדמו"ר הזקן מביא זאת בשולחנו, מוכח שעניין זה שייך עוד בזמן הגלות,

ומובן, שכל העניינים שעשו המביאים לבריאות וחיוזק המגינים לא רק שהיו מותרים, אלא שזהו ע"ד פס"ד אדמו"ר שם בנוגע לשמירת שבת ("יוצאים עליהם בכלי זיין ומחללין את השבת"). ובמילא, אפילו אם היו אחד או שניים אשר.. הרי לא רק ש"נעשה היתר גמור" אלא יתירה מכך - כיוון שהיה זה לחיוזק המלחמה, שהיא פיקוח נפש דרבבות מישראל, הרי זה חיוב כו' כנ"ל.

.. וכאמור לעיל, שעל ידי שיטתו ה"בירור הלכה" למטה, אומר אדמו"ר הזקן שכך נעשה גם למעלה ובמילא נמשך ומתגלה גם למטה.

והרי ישנו הבירור הלכה בנוגע לעניין ד"עיצומו של יום מכפר" שבו כל בני הינם צדיקים, וה"בירור הלכה" בנוגע ל"טועמיה חיים זכו"

.. ויהי רצון, שיראו נפלאות הוי' בעיני בשר, שיכירו שלא "כוחי ועוצם ידי" אלא יד הוי' עשתה זאת, וזה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו, וכפירוש תורת החסידות - בו בעצמותו.

שכל זה נפעל על ידי בירור בדבר הוי' זו הלכה, ובהסכם כל הנאספים, ש"אכל בי עשרה שכינתא שריא", ובפרט שיש כאן כמה וכמה עשירות מישראל,

וכאשר עונים על כך "אמן", נעשה כהפירוש "אמת ואמונה", שכל הנ"ל נעשה בדרכי נועם ובדרכי שלום, וידעו שיד הוי' עשתה זאת,

וכל זה יהיה הכנה לגאולה האמיתית על ידי משיח צדקנו.

ניבא ו(לא) ידע מה ניבא

במהלך חודשי הקיץ של שנת התשל"ג דיבר הרבי
שוב ושוב אודות חינוך ילדי ישראל • איש לא
העלה בדעתו כי בכך מתכוון הרבי להקדים
רפואה למלחמה קשה שתפרוץ רק מספר
חודשים לאחר מכן • להשבית אויב ומתנקם

ביקור שז"ר אצל הרבי

בצפיפות על המדרכה שבחזית בית חיינו וקיבלו בהתלהבות את פניו של ה'פרזידנט' לשעבר - מר זלמן שזר, שניצל את ביקורו הקצר בניו יורק על מנת להיפגש עם הרבי מלך המשיח, ה'נשיא' האמיתי.

באופן נדיר זכה שזר לקירוב מיוחד מאת הרבי שיצא לרחובה של עיר וקיבל את פניו בנשיקה חסידית. שזר ופמלייתו נכנסו אל חדרו של הרבי, ולאחר שהוחלפו מספר מילות ברכה ונימוסין, התבקשו כולם לצאת ושזר נותר ביחידות במחיצתו של הרבי.

"על מה שדובר ביניהם בפרוטרוט, אולי לא נדע לעולם" כתב ברשימתו מיכאל שזר, קונסול ישראל בניו יורק באותם הימים שליווה את שזר בנסיעתו אל הרבי, "אך כאמור, ממה שחשתי ושמעתי משזר עצמו לאחר פגישות אלה, ברור לי שבזר "עניינים שברומו של עולם" שנדונו ביניהם, ביקש שזר עצה, הדרכה וסעד אישיים מן הרבי שבו האמין ושלפניו ישב כחסיד לפני רבו. דומני אף שלא אחטא לאמת אם אקבע שהיבט זה היה חשוב לשזר "האזרח האחרון", אף יותר מן הבעיות שהטרידוהו כ"אזרח הראשון". היחידות' נמשכה קרוב לשעתיים".

בסיומה של היחידות, נכנס הרבי יחד עם שזר לתפילת מעריב בזאל הקטן ומיד לאחריה החלה התוועדות י"ב תמוז בזאל הגדול. עוד בעת היחידות' ביקש שזר בן ה-83 את רשותו של הרבי לעזוב את ההתוועדות בעיצומה במידה ולא ירגיש בטוב, שכן טרם הספיק לנוח מעמל הטיסה ממנה נחת באותו היום. רשותו של הרבי ניתנה, כמובן.

צו השעה - "מפי עוללים ויונקים"

כסאו של שזר הוצב בסמיכות למקומו של הרבי, שבמהלך ההתוועדות העניק לו קירובים מיוחדים ונדירים. בין השיחות, בעת שירת הניגונים, התרגש שזר - שהיה

נצר למשפחה חבד"ת שורשית - והצטרף בקולו ובתנועות ידיו אל השירה שבקעה מפיות אלפי החסידים. כאשר פנה שזר אל הרבי לאמירת "לחיים", השיב לו הרבי בחיך רחב.

הרבי פתח את ההתוועדות בביאור ההוראה מסיפור המאסר והגאולה של הרבי הריי"ץ. הרבי הסביר שסיבת המאסר היתה ש"הקליפה" הבינה שה"אויב" שלה הוא לימוד התורה, ובעת הגאולה נוצחה הקליפה והתבטלה ההתנגדות ללימוד התורה, ואדרבה - הרבי הריי"ץ יצא בפעולות נוספות לחיזוק ההנהגה ברוח התורה והמצוות וחינוך הילדים ברוח ישראל סבא. לכן, אמר הרבי, ההוראה מסיפור המאסר הינה התחזקות והוספה בכל עניני תורה ומצוות ובמיוחד - בחינוך ילדי ישראל.

בהמשך ההתוועדות הזכיר הרבי את המאמר הידוע "וקיבל היהודים" אותו אמר הרבי הריי"ץ בפורים קטן התרפ"ז, תקופה לא ארוכה לפני מאסרו. הרבי הדגיש שאמירת המאמר באותה העת היתה מסירות נפש ממש, שכן הרבי הקודם ידע שבבית הכנסת נוכחים מרגלי חרש מטעם הק.ג.ב. שנועדו להעביר את תוכנה של ההתוועדות לאזני הממשל. בנוסף לכך, ציווה הרבי הריי"ץ להדפיס את המאמר ולהפיץ אותו ככל הניתן, דבר שהביא אחר כך למאסרו ושימש כאחת

מהטענות העיקריות בכתב האישום שהוגש כלפיו.

"במאמר זה דובר באריכות אודות הפסוק "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז.. להשבית אויב ומתנקם". ביטול ה"אויב ומתנקם" שמאז ומקדם חפץ להשמיד את עם ישראל, אינו מתבצע על ידי אנשי צבא מבוגרים, אלא דווקא על ידי "עוללים ויונקים", ילדי ישראל הלומדים את התורה הקדושה."

ממילא - אמר הרבי - מובנת ההוראה העיקרית בה צריכות להיות עיקר החלטות הטובות מההתוועדות - לעסוק בעניני של "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז"; "שלא להמתין עד שהילד יעשה בר מצווה, או שיגיע לחינוך, אלא עוד בהיותו "עולל", ועוד קודם לכן - בהיותו "יונק", כבר אז יש להניח את היסודות, על מנת שלאחר מכן יהיה אצלו "עז" ו"אין עז אלא תורה".

גם בחלקיה הבאים של ההתוועדות המשיך הרבי לעסוק בנושא החינוך, וגודל מעלתו וחשיבותו עבור כלל ישראל. הרבי קרא לעסקני הציבור וראשי הקהילות להגדיל ולפתח את פעולות החינוך בעירם ואמר שבמקום להשקיע כספים בדברים שהינם שקולים כהקמת "בתי רפואה", עדיף להשקיע את הכספים בפעולות שהן "רפואה מונעת" - חינוך ילדי ישראל על סהרת הקודש.

ניתן לומר: מי שלא שמע שירת חב"ד בעת התוועדות, לא שמע שירה מימיו – הלכה וגברה גם היא ורק בשעה שתיים וחצי בלילה, קרוב לשש שעות לאחר שהחלה, נסתיימה ההתוועדות."

אך גם כעת, לא הגיע ביקורו של שזר אצל הרבי אל קיצו. הוא שב ונכנס עם הרבי אל חדרו הקדוש, ובמשך שעות נוספות שהה ב'יחידות' במחיצתו של הרבי. רק בשעה ארבע וחצי לפנות בוקר – לאחר כמעט עשר שעות רצופות (!) של שהייה במחיצת הרבי – יצא שזר בחזרה אל המלון בו התאכסן, כשהרבי מלווה אותו עד פתח מכוניתו.

"הרבי, שלא כמנהגו, ליווה את שזר למכונית. בדרך עוד הספיק לבקש את סליחתי על שהיה עלי לחכות זמן כה רב. ליד המכונית שוב נפלו השניים איש על צווארי רעהו ומקץ דקה יצאנו לדרך כששוב נלווה אלינו – בפקודת הרבי – הרב חדקוב, איש אמונו של הרבי" כתב שזר בסיום רשימתו.

"שזר עצמו היה נרגש עד עמקי נשמתו. הוא ישב מכונס בתוך עצמו, לחיו רטובה מדמעות ומפזם לו חרש את הניגונים שכמו המשיכו ללוותו. חשנו כולנו, אף שאיש כמובן לא העלה זאת על דל שפתיו – שזו הייתה כנראה הפגישה האחרונה בין הרבי הגדול לחסידו."

"שאלתי את הרבי" סיפר שזר למלוויו לאחר מכן "מדוע דיבר בהתוועדות כל כך הרבה על "להשבית אויב ומתנקם"; מה אירע פתאום?" – "הרבי לא ענה לי" תיאר שזר, "אבל הסתכל עלי במבט מאוד רציני וכמה דמעות זלגו מעיניו."

קיץ שכולו "להשבית אויב ומתנקם"

לא היתה זו הפעם הראשונה בה עורר הרבי על חינוך ילדי ישראל באותו קיץ שמיימי. כבר בערב חג השבועות, בהתוועדות פתאומית שנערכה עם שובו של הרבי מלך המשיח מה"אהל", פנה

**"שאלתי את הרבי"
סיפר שזר למלוויו
לאחר מכן "מדוע דיבר
בהתוועדות כל כך הרבה
על "להשבית אויב
ומתנקם"; מה אירע
פתאום?" – "הרבי לא
ענה לי" תיאר שזר,
"אבל הסתכל עלי
במבט מאוד רציני וכמה
דמעות זלגו מעיניו".**

היה ניתן להרגיש במוח שהרבי עוסק בעניינים שמיימים לחלוטין, הנמצאים מעט יותר מטפח מעל עולמם של כלל הנוכחים בהתוועדות. בעיצומה של אחת השיחות אמר הרבי "להשבית אויב ומתנקם", מכלל ישראל ופרט ישראל, ח"ו, ישנה דרך אחת ויחידה – והיא התורה, תורת חיים, המורה "מפי עוללים ויונקים יסדת עז".

במהלך ההתוועדות כולה ישב שזר והאזין לדבריו של הרבי. השעה הלכה והתאחרה, אך למרות הפצרותיהם של מאבטחי מיאן שזר לעזוב את המקום. רק כשתמו כמעט שש שעות – חתם הרבי את ההתוועדות, ויצא יחד עם שזר מהזאל הגדול.

עשר שעות במחיצת הרבי

וכך תיאר מיכאל שזר בהמשך רשימתו:

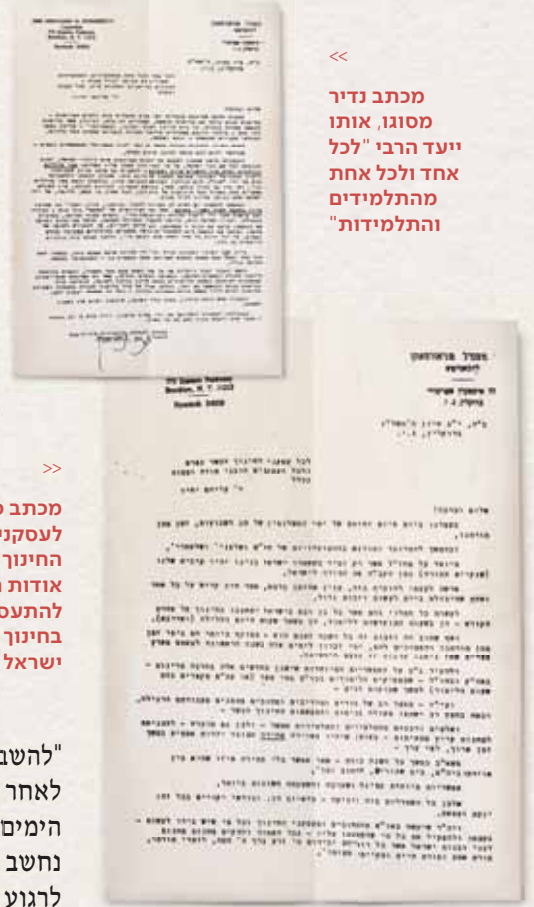
"אף שהשעה היתה מאוחרת ושזר שוב לא היה במלוא כוחו, קרנו פניו מאושר. הוא נופף בידו לעבר הקהל, לחץ ידי מכרים ותיקים והאזין בקשב רב לדברי הרבי. בהפסקות שבין דברי התורה של הרבי, לגם כוסית יי"ש – לא לפני שקיבל את ברכת הרבי – ופיזם במרץ רב את ניגוני חב"ד שהושרו בהתלהבות שרק הצופה בה, יכול לעמוד על משמעותה.

זכרתי את דבריו של שזר כי אינו חש בטוב וכי הוא עשוי לצאת לפני תום ההתוועדות, אך מחוגי השעון נעו קדימה. השעה היתה אחת עשרה, אחר כך שתיים-עשרה... אנשי הביטחון – הישראליים והאמריקניים – שלא נזקקו ליידיש, החלו מגלים סימני עייפות מובהקים, אך שזר על מקומו יושב... לאחר חצות ניגשתי אליו ושאלתי לשלומו, והוא שפיקח היה והבין שברצוני בעצם לדעת מתי בדעתו לקום ענה בחיוך "עוד מעט..." אך ה"עוד מעט" הזה בושש לבוא. ההתוועדות הלכה ונתארכה. הרבי דיבר כדרכו בהתלהבות רבה ובתוקף של מנהיג השולט בחסידיו ביד רמה. השירה החסידית – שעליה

הרבי בקריאה נפשית אל החסידים ואל כל מי שידו מגעת – לפעול שבחופשת הקיץ של אותה שנה יקבל כל ילד יהודי חינוך על טהרת הקודש.

היה זה טרם עידן "עשרת המבצעים", כאשר ה"מבצע" היחידי שהיה קיים באותם הימים היה "מבצע תפילין", עליו הכריז הרבי בימי מלחמת ששת הימים, אך סגנון דבריו של הרבי באותה התוועדות היה כזה שללא ספק היה יכול להיחשב בשנים הבאות כ"מבצע" חדש. בין הדברים אמר הרבי כי העיסוק בחינוך ילדי ישראל הוא "הצלת נפשות ממש" ואף קרא בהתרגשות גדולה את הפסוק "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז.. להשביט אויב ומתנקם".

במהלך ההתוועדות הודיע הרבי כי על מנת לזרז ולחזק עוד יותר את הפעולות בחינוך, תינתן השתתפות כספית לכל מחנה קיץ בו "למדו תורת ה' וקיימו מצוות ה'", בסכום

<< **מכתב נדיר מסוגו, אותו ייעד הרבי "לכל אחד ולכל אחת מהתלמידים והתלמידות"**

>>

מכתב כללי לעסקני החינוך והשר אודות הצורך להתעסק בחינוך ילדי ישראל

כי מדובר אודות עניין "שמיימי" הנעלה מגדרי ההבנה וההשגה.

ככל שתכפו הימים, הלכה וגברה דרישתו של הרבי להוסיף בעיסוק בענייני החינוך על טהרת הקודש. במכתבים כלליים רבים פנה הרבי אל תלמידי התמימים, עסקני אנ"ש ועסקני החינוך הכשר בכלל ועורר אודות "צו השעה" – "לעשות כל התלוי בהם אשר כל בן ובת בישראל יתחנכו בחינוך על טהרת הקודש".

מכתב אישי לכל ילד יהודי

מבין כלל המכתבים, בלט מכתב נדיר מסוגו, אותו ייעד הרבי "לכל אחד ולכל אחת מהתלמידים והתלמידות שעדיין לא הגיעו לגיל מצוות – החונים בקייטנות ומחנות קיץ, בכל מקום ומקום". במכתב זה עורר הרבי במילים יוצאות דופן על כחם של הילדים להגן על עם ישראל מפני "אויב ומתנקם" ופנה אל הילדים בבקשה להוסיף בתורה ובצדקה.

בין הדברים כתב הרבי:

"...שתתנו דעתכם על הזכות המיוחדת שיש לילדי ישראל, זכות הנוגעת לכל עם בני ישראל, על פי דברי דוד המלך עליו השלום: מפי עוללים ויונקים יסדת עוז להשביט אויב ומתנקם - להשביט גם אותו אויב שהביאנו ל"בין המצרים" ועודנו מתנקם בעמנו עד היום הזה, שהדרך לנצחו ולהשביטו הוא על ידי "עוז", היא תורתנו הקדושה הנקראת עוז, הנלמדת ובאה מפי עוללים וגו'".

בסימו של המכתב, ביקש הרבי לתת לכל ילד וילדה מטבע אחד במטבעות המדינה בה הם נמצאים, בתור השתתפותו בנתינתם של הילדים לצדקה.

יומיים לאחר ששלח הרבי את המכתב המיוחד

הכל חשו כי הרבי מנסה לפעול כאן עניין מסויים, אך איש לא חשב כי הכוונה היא "להשביט אויב" ממשי

המכסה בין עשר לעשרים אחוזים מההוצאות, ואשר השתתפות זו תהיה "ללא שום חילוק באם יהיה זה בנוסח זה או אחר – שהרי ישנם י"ב שבטים וכמה נוסחאות – באם יהיה זה על פי התורה והמצווה, הן באם יהיה זה בנוסח ליטאי או גליציאני, פולני או אפילו ליובאוויטש".

היתה זו "יריית הפתיחה" לקיץ שלם בו עסק הרבי שבת אחרי שבת בעניין זה. כמעט בכל התוועדות דיבר הרבי בלהט אודות חינוך ילדי ישראל, הפציר, התחנן ותבע לפעול ככל הניתן עם הילדים – בלימוד תורה, נתינת צדקה ורישום למחנות קיץ ומוסדות חינוך על טהרת הקודש.

ביומני התקופה, ניתן למצוא לא אחת התבטאויות המעידות על תחושתם של החסידים באותה עת מיוחדת. הכל חשו כי הרבי מנסה לפעול כאן עניין מסויים, אך איש לא חשב כי הכוונה היא

"להשביט אויב" ממשי. באותם הימים, לאחר הניצחון הגדול במלחמת ששת הימים ולאחר תום מלחמת ההתשה – נחשב המצב הבטחוני בארץ הקודש לרגוע מאין כמוהו. ההשערה היתה איפוא

העולם לא שם לב לענין ש"מפי עוללים ויונקים יסדת עוז".

במקביל, החל הרבי להפנות יחס ישיר אל הילדים עצמם. בהתוועדות של שבת מברכים החודש מנ"א, נתן הרבי את המזונות והיין שנותרו מההתוועדות על מנת לערוך התוועדות מיוחדת עם הילדים למחרת - ער"ח מנ"א. יחס מופלא זה שב ביתר שאת בשבת הבאה, שבת חזון, כאשר בעיצומה של ההתוועדות הורה הרבי שכל הילדים שלפני בר מצווה - "העוללים ויונקים שאין בהם חטא", יעלו על בימת ההתוועדות ויקבלו ממנו "לחיים". לאחר החלוקה שנמשכה שעה ארוכה, אמר הרבי "יהי רצון שזה יפעל להשבית אויב ומתנקם, היות והם תינוקות של בית רבן ו"אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל של תינוקות שאין בהם חטא".

באותם הימים, נקבעה קופת הצדקה במבואת הכניסה ל710, על יד חדרו של הרבי, ומיני אז החל הרבי לחלק מטבעות לצדקה לילדים בצאתו לתפילות.

שיזרקו את השטן מבית דין של מעלה

לקראת חודש החגים של שנת "הקהל" התשל"ד, הגיעו חסידים רבים לשהות בחצרות קודשנו יחד עם משפחותיהם. לראשונה, עודד הרבי להגיע לתשרי ובמיוחד - להגיע יחד עם הילדים הקטנים. קהל האורחים היה עצום במושגי השנים ההן.

איש לא יכול היה לשער בדעתו כלפי מה מכוונים הדברים.

בתחילת חודש מנחם אב, שלח הרבי לארץ הקודש את ר' דוד רסקין - ששימש אז כיו"ר צעירי אגו"ח העולמית, על מנת לעמוד מקרוב על הפעולות בחינוך ילדי ישראל שנעשו בארץ הקודש. לפני נסיעתו,

זכה ר' דוד לקבל מהרבי מענה מיוחד ובו הוראות מפורטות בנוגע למטרת הנסיעה: "ידבר ע"ד הפעולות בכל העולם, ואיך לכבוש הצעירים בכל העולם וכו' מתחיל באה"ק ת"ו ושהצעירים והצעירות "מצפים" לזה, שעת הכושר מאין כמוהו, מצוות פקו"נ שהזמ"ג וכו', שהדגשתי כל זה כמה פעמים, ולאחרונה הודגש שכל הנ"ל מתחיל בקטני קטנים, וכמ"ש מפי עוללים וגו' וכו'".

על חשיבותו הרבה של ביקור זה מעיד גם מכתבו של ר' אפרים וולף - בא כוחו של הרבי באה"ק, המאשר הוראות שניתנו לו בשיחת טלפון מהמזכירות בקשר לביקור: "ר' דוד שיחי' רסקין צריך להגיע מחר לאה"ק. הוא יו"ר צעאגו"ח העולמית, ולציין שעניין זה הוא בכל קצווי תבל בכל המדינות, והוא בא במיוחד בקשר לברר ולעודד את עניין החינוך של ילדים קטנים שזה דבר חדש שמעולם לא היה באף חוג. תמיד היו פעולות עם אנשים מבוגרים, נוער וכו', אבל לא נוער שמתחת לגיל בר מצווה בהטעמה שהם יכולים אויפטאן [לפעול] לכל העולם, והדבר לא נכנס לתוך שכלם הילדותי שכל

לילדי ישראל, כתב הרבי מכתב נוסף אל הנהלת צעירי אגודת חסידי חב"ד, בו כתב אשר קיום הפעולות שנזכרו במכתבו לילדי ישראל יהיה בבחינת "הקדמת רפואה למכה", את הדברים הדגיש הרבי שוב בסיום המכתב, כאשר חזר וכתב "שזוהי הדרך להשבית אויב ומתנקם".

שבועיים לאחר מכן, בעש"ק מברכים מנ"א, כתב הרבי מכתב נוסף אל ילדי ישראל: "בהמשך להמכתב מט"ו בתמוז ובעמדנו לפני ר"ח מנ"א ותשעה ימים הראשונים דחודש זה. אבוא בזה עוד הפעם להזכיר ולהדגיש הזכות המיוחדת בכל זה שיש לילדי ישראל. שכל אחד ואחת מתינוקות בית ישראל יעשה כל התלוי בו להיותם בדוגמתם - ע"י התמדה ושקידה בלימוד התורה ושהלימוד יביא לידי מעשה והנהגה ע"פ התורה בחיי יום יום".

מכתבים תכופים אלו על סגנונם הנדיר והדחוף, עוררו התרגשות רבה בקרב חסידי חב"ד בארץ הקודש, אך כאמור,

>>
ר' דוד רסקין נואם בקייטנת חב"ד בקריות במהלך שליחותו בארץ הקודש

בסמיכות לימי הסליחות הושלמה הרחבתו של ה"זאל הגדול", שהגיע כעת עד לרחוב קינגסטון. בנוסף, היה זה ה"תשרי" הראשון בו הסכים הרבי להתפלל מעל גבי בימה מוגבהת.

את ההתוועדות של שבת ח"י אלול, פתח הרבי בברכת "ברוכים הבאים" לכלל האורחים שהגיעו לחודש החגים, ומיד עבר לדבר על ילדי ישראל. הרבי עמד על הקשר המיוחד שבין הבעל שם טוב והאדמו"ר הזקן ("שני המאורות הגדולים" שנולדו בח"י אלול), אך לא בנוגע לעניני תורה וחסידות – כבדרך כלל – אלא דווקא בנוגע לילדים. הרבי הזכיר שלפני התגלותו היה הבעש"ט "בהאלפער" [עוזר מלמד] ולימד ילדים לענות "אמן יהא שמיה רבא", והאדמו"ר הזקן קרא לקבוצות הלימוד של תלמידיו דווקא בשם "חדר" ["חדר א", "חדר ב" וכו'], על אף שלמדו בהן גאונים מופלגים.

באותה התוועדות הורה הרבי שכל ילדי האורחים יירשמו במוסדות המקומיים; הבנים ב"חדרים" ובישיבות, והבנות ב"בית רבקה". בנוסף לכך, הורה הרבי לערוך כינוסי ילדים בימי הסליחות, בהם יסבירו לילדים את מהותם הנעלית של ימים אלו ויוסיפו בתורה וצדקה. בסיום ההתוועדות, התבטא הרבי ביטוי מבהיל:

"ועל ידי סיום השנה באופן זה, הרי מפי עוללים ויונקים יסדת עז גו' להשבת אויב ומתנקם", שיבטלו לגמרי (להשבת) כל הענינים הבלתי רצויים והקטרוגים.. שלא יצטרכו לשקו"ט וכיו"ב, מכיון שלא יהיה כלל המציאות של קטרוגים וכדומה – "להשבת אויב ומתנקם", ותהיה לאלתר כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה".

במהלך השבוע שלאחר ההתוועדות, פנה הרבי במכתב מיוחד במינו אל עסקני החינוך הכשר ברחבי העולם, ובו שב על הוראתו

ועל ידי שיסימו את השנה באופן כזה ישביתו אויב ומתנקם.. ויבטלו כל הענינים הבלתי רצויים.. וכל הקטרוגים שיכולים להיות, וכמו שכתוב "ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם".. שיזרקו את השטן מבית דין של מעלה"

לערוך כינוסי ילדים מיוחדים בימי הסליחות ועשרת ימי תשובה. במכתב הורה הרבי אשר בכינוסים אלו יסבירו לילדים על מהותם הנעלית של ימים אלו, יתנו צדקה ויאמרו יחד "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב", "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", "אבינו מלכנו אבינו אתה, אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה.. עשה למענך והושיענו" וכן נוסח מיוחד אותו חיבר הרבי בעצמו:

"אמר הבעש"ט: יעדער איד קומט אויף דעם עולם הזה החומרי מיט אַ געוויסע שליחות פון תורה אור, תורה ליכט, און מיט אַט דער שליחות פון תורה ומצות גייט ער אום און פאַרט אַרום, הן באַ זיך אין שטאַט און הן וואוהיין און באַ וואַס פאַר אַ געלעגענהייט ער פאַרט"] - אמר הבעש"ט: כל יהודי מגיע לעולם הזה החומרי בשליחות מסויימת של תורה אור, ובשליחות זו של תורה ומצוות הולך ונוסע הוא סביב, הן בעירו והן בכל מקום, ולכל מטרה עבודה הוא נוסע]

בסיום המכתב הוסיף הרבי וביקש, אשר יתנו לכל ילד המשתתף בכינוסים שני מטבעות, האחד "מתנה ממני - בהצעתי (אבל לא תנאי) שהם יתנוה לצדקה" והשניה "בבקשה שלי שימסרוה בתור שלוחי לצדקה".

הצורך הדחוף להשבת אויב ומתנקם

באותם הימים טרם החל עידן כינוסי ה"ראלי" לילדי ישראל מידי חג ומועד, היתה זו אפוא הוראה בלתי שגרתית וחסרת כל תקדים שהצטרפה אל רצף השיחות וההוראות השמיימיות שמלאו את חודשי הקיץ.

וכך מתוארת ביומני התקופה ההתוועדות הסוערת של שבת פרשת ניצבים וילך, שבת סליחות:

>>
העיתונות מדווחת על כינוס הילדים בכותל

"בעת ההתוועדות בשבת קודש היתה הפתעה מאוד גדולה וסוערת. כ"ק אד"ש דיבר תחילה בתוקף רב על הצורך הדחוף "להשבית אויב ומתנקם" ובהמשך לכך (ואומרים שזה לא היה אף פעם) הרבי הורה לקיים "כינוס ילדים" בימי הסליחות ובעשרת ימי תשובה, ואמר שהכינוסים יתקיימו "כדי להשבית אויב ומתנקם בדחיפות הכי גדולה".

בסיום ההתוועדות, אחרי שפירט את כל ההוראות בקשר לכינוס, אמר הרבי: "בתור הקדמה לכינוס של מפי עוללים ויונקים – כל התינוקים והתינוקות שנמצאים כעת כאן שיאמרו לחיים..."

ובסוף ההתוועדות, לאחר שחילק לכל הילדים לחיים, ממש לפני שהרבי יצא מההתוועדות, הוא אמר בהתרגשות גדולה עד מאוד: "ועל ידי שיסיימו את השנה באופן כזה ישביתו אויב ומתנקם.. ויבטלו כל העניינים הבלתי רצויים.. וכל הקטרוגים שיכולים להיות, וכמו שכתוב "ולא אבה

הקיץ וההוראה הזאת הם לא סתם דברים טובים "לרווחא דמילתא", ובהחלט יצאנו מהכותל בתחושה שבזמן זה נחוצה התעוררות רחמים רבים. הייתי אומר שכל מי שניחן במעט חוש חסידי הרגיש היטב ש"משהו קורה פה", אבל מובן שאיש לא שיער ולא חלם מה יקרה בעוד פחות משבועיים לאחר מכן".

גם הכינוס ב770 התקיים באווירה מרטיטה במיוחד, כאשר החסיד ר' בערקע חן ע"ה קרא בהתרגשות גדולה – בנוכחות הרבי – את הנוסח המיוחד שהרבי קבע לאותו יום ואלפי הילדים – ואף הרבי עצמו – חזרו אחריו מילה במילה.

"רש"י מביא בפירושו על התורה את העניין של "ניבא ולא ידע מה ניבא", זאת אומרת שיש ענינים שעושים ובשעת מעשה "אינו יודע" מהי מטרת הענין, ואחר כך, לאחר זמן, מתברר שזה היה דבר בעתו" אמר הרבי בהתוועדות י"ג תשרי התשל"ד, פחות משלושה ימים לאחר פרוץ המלחמה, "במשך כל הקיץ דובר אודות "מפי עוללים ויונקים יסדת עז גו' להשבית אויב ומתנקם", וקישרו זאת עם המאמר (ד"ה וקיבל היהודים) מכ"ק מו"ח אדמו"ר - משנת תרפ"ז. מה דחף אותי לעשות "שטורעם" מענין שדובר אודותו בשנת תרפ"ז? במשך כל השנים היו מזמן לזמן חוזרים על המאמר אבל ללא "רעש" ("שטורעם"), ואם כן מה פתאום - אבל התברר שזקוקים עתה "להשבית אויב ומתנקם".

באותה העת, כבר הבינו הכל את משמעותן של השיחות וההוראות השמימיות שמילאו את החודשים שקדמו למלחמה. כעת כבר היה ברור כי במשך כל אותו הזמן עסק הרבי בהקדמת תרופה למכה ובעבודה רוחנית למניעת הקטרוג שהתרגש לבוא על עם ישראל. על אף שהרבי עצמו שלל בתוקף את האמירה כי חזה את המלחמה מראש, היה כמו מובן מאליו כי אם היה אי מי שידע על בואה של המלחמה, היה זה הרבי. ■

הייתי אומר שכל מי שניחן במעט חוש חסידי הרגיש היטב ש"משהו קורה פה", אבל מובן שאיש לא שיער ולא חלם מה יקרה בעוד פחות משבועיים לאחר מכן" ..

ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם". שיזרקו את השטן מבית דין של מעלה".

אין צורך לומר שלאחר דברים אלו התקיימו כינוסי הילדים בארץ ובעולם באווירת התעוררות רחמים מיוחדת במינה. על יד הכותל התקיים כינוס מרכזי בו השתתפו אלפי ילדים מכל רחבי הארץ, וכך תיאר זאת בשעתו הרב זמרוני ציק ע"ה שנכח בכינוס:

"נכחתי באותו כינוס ביום א' דסליחות תשל"ג. מאז הייתי ב"ה בהרבה כינוסים, אבל את המעמד הזה לא אשכח לעולם. אני חושב שכאשר הילדים צעקו "שמע" ו"אבינו מלכנו" ואמרו מילה במילה את הנוסח שהרבי כתב "אמר הבעש"ט" – כולם כבר התחילו להבין שכל הרעש שהרבי עשה במשך

ילדי חב"ד נהרו לכותל במיצווה טלפונית של הרבי

במעמד מיוחד של "קבלת עול מלכות שמים ושמירת המיצוות במשך כל השנה" השתתפו אלפי ילדים, שהתלכדות חסידית

— מאת מנחם ברש —

פעם מרוב נקוד אהבה היה הילד המספר, כאשר אביו היה עם סביבתו ה"חב"ד ברחבי הארץ נקני לקיימה של חב"ד ממוכנת" ותאמרו בהחלט הנהיה התפילה מיוחדת, שחברי הרבי מעצמם היו מתוודע, כמובן נשית הקיאת הוסיף הנריאם.

ילדי חב"ד ומוריהם. מפני אותם גם כותל מתיישר סליחות דתים ואשרו נכחו ספר מיליונים לילדים ולדברי המארגנים הניו סיסטר ה" ילדים שהשתתפו בפניו, קבילת על פליטת זמים ושמירת הפניות כבשר כל השנה ילדו רבבות יותר.

בגניה סליחות מיוחדת אל הפ" דן בארץ בקשר הרבי לעשות סגור עליון, מי לא ידעו ילדים במספר רב ככל המצוי ליד הכותל והשפיה, שדורו עם עולות המסיבות כל ה" השילות של כל בני ישראל סכל ה" עולם כולו.

מטבעות מיוחדות

הזמן מתאים לרבי הרבי, לקיום תפילה נאות, שכן בימים אלה זוכה הקביל לילד הכבדא בשורה, שאו רשאי לו אחד להקביל פניו וראו מקבל לו אחד כספר שנים ישות... תהיה על הרבי עם הילדים מתי ככת מרובתה מקיים: שמש ישראל,

החזית הרוחנית שהכריעה את המלחמה

בעוד חיילי צה"ל נלחמים מול צבאות ערב
בחזיתות הדרום והצפון, ניהל הרבי מערכה
רוחנית כבירה לנצחון המלחמה ושלום
החיילים • סיפורו של תשרי שמיימי, תשרי
התשל"ד במחיצת הרבי מלך המשיח

היה

זה בבוקרו של ערב יום הכיפורים התשל"ה, כאשר

הרבי קרא לחדרו את מזכירו, הרב חדקוב, ומסר לו פתק בכתב ידו הקדוש ובו הוספה דחופה על המכתב כללי שנכתב בו' תשרי ונועד להתפרסם בתפוצה רחבה ב'ליקוט' היוצא לאור ליום הכיפורים.

במכתב עסק הרבי במעלת ה'איכות' הרוחנית המיוחדת הקיימת אצל עם ישראל, אשר היא דווקא מסיבה את התגברות הכח הגשמי – פיזי של יהודי. כדוגמא לכך הביא הרבי את תקופתו של שלמה המלך, בה היה עם ישראל בשלימות רוחנית, עד שכל העולם הכיר במעלת עם ישראל וביקש לבוא וללמוד ממנו תורה.

על קטע זה במכתב, נסובו דברי הרבי בהוספה המיוחדת:

"ועד"ז היה כו"כ פעמים בדברי ימי עם ישראל (ע"י כי להוי' מצוקי ארץ גו'), וכנבואת חנה (הפטורת יום א' דר"ה) – "שירה זו על מלכי או"ה ועל כנס"י": עלץ ליבי בהוי' גו" וכל' התרגום בארוכה (הובא בקיצור – ברד"ק שם): בימי שמואל כו' ועד 'וירם קרן משיחו' – מלך המשיח".

במילים פשוטות כתב הרבי, כי התגברות ה'איכות' על ה'כמות' כבר היתה בגלוי מספר פעמים בדברי ימי עם ישראל, ותמשיך ותהיה עד ביאת משיח.

הרבי הורה להעביר את ההוספה לארץ הקודש בדחיפות, עוד לפני כניסת היום הקדוש. מאוחר יותר באותו היום, כשעבר המזכיר ר' ניסן מינדל בתור לחלוקת ה'לעקאח', שאלו הרבי האם אכן הספיקו לפרסם את ההוספה בארץ לפני יום הכיפורים.

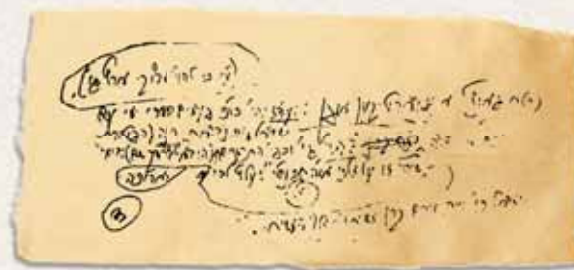
תוך פחות מעשרים וארבע שעות קיבלה הוספה זו משמעות מיוחדת ומדויקת להפליא, לאור אירועי המלחמה שהחלו ללא כל התראה מוקדמת.

כשנכנס הרבי לתפילה שחרית בשעה עשר, ניגש המזכיר הרב בנימין קליין אל הרבי והודיע לו שבארץ ישראל פרצה מלחמה. הרבי שיצא זה עתה מחדרו הק' הגיב בשתי מילים: "איך ווייס". אני יודע

מלחמה בעיצומו של יום הכיפורים

בעיצומו של היום הקדוש, בעוד המוני בית ישראל ספונים בבתי הכנסת בתפילות היום, התקיפו צבאות מצרים וסוריה במתקפה כוללת את הגבולות מצפון ומדרום. עם ישראל ספג מכה אנושה; חיילים רבים נהרגו בעוד

ההוספה על המכתב כללי בכתב ידו של הרבי

המתקפה הולכת ומתעצמת. ההפתעה הייתה קשה וההלם היה נורא. כמאתיים מטוסים מצריים תקפו את כוחות צה"ל בסיני, כאשר במקביל הכוחות היבשתיים צלחו את תעלת סואץ עם סירות גומי או הקימו גשרים שעליהם עברו יחידות

נוספות אל תוך שטח ישראל. הכח המצרי מנה מעל מאה אלף חיילים ומאות טנקים שהסתערו אל מול מאות בודדות של חיילי צה"ל שהיו פזורים במוצבים לאורך "קו בר לב" שקרס אל מול המתקפה המצרית.

גם בגזרה הסורית, המתקפה הייתה מפתיעה, קשה וכואבת. הצבא הסורי תקף בכוחות חי"ר ובהפצצות אוויריות, מוצב החרמון נפל בידי הסורים וחיילים רבים נפלו על משרתם.

פרוטוקולים משיבות הממשלה שנחשפו שנים לאחר המלחמה, גילו כי על אף ההתערעה על מלחמה מתקרבת, נמנע הדרג המדיני מלגייס את חיילי המילואים ובכך להקדים תרופה למכה. היה זה חודש בלבד לפני קיומן של הבחירות בארץ ותעמולת הבחירות של מפלגת העבודה (שעמדה אז בראשות הממשלה) היתה השלווה המדינית והביטחונית ששררה בשלוש השנים האחרונות, כאשר גולת הכותרת היא בניית "מבצר ההגנה הגדול" של 'קו בר לב' שהוגדר על ידי הממשלה ושר הביטחון שלה "ההגנה הטובה ביותר בתולדות המדינה". את המחיר להחלטה מסוכנת זו, שילמו בחייהם מאות החיילים שנפלו בקרבות בצפון ובדרום, מבלי יכולת להדוף את מתקפותיהם של צבאות ערב.

גיוס כללי הוכרז בארץ הקודש בעיצומו של היום הקדוש. אזרחים רבים גויסו במסגרת שירות מילואים ונשלחו לנסות להציל את המצב.

גם בימים הבאים המשיכו כוחות המילואים לזרום בהמוניהם לכיוון החזיתות. העיתונים בישרו על קרבות קשים, על נופלים ופצועים רבים, וכן על גיוס כללי של מילואים. למרות הידיעות, בעורף איש לא ידע עד כמה המצב באמת חמור, עד כמה הבלבול אחז בראשי הצבא והשלטון. באותן שעות וימים

אלפי חיילים לחמו בעוז ובגבורה, חרף הקרבנות הרבים.

הרבי ענה: אני יודע!

יום הכיפורים תשל"ד בבית חיינו 770.

כשנכנס הרבי לתפילת שחרית בשעה עשר, ניגש המזכיר הרב בנימין קליין אל הרבי והודיע לו שבארץ ישראל פרצה מלחמה. הרבי שיצא זה עתה מחדרו הק' הגיב בשתי מילים: "איך ווייס". אני יודע.

שמועות שונות ומשונות נפוצו ב-770 במהלך היום הקדוש שוטרים שהיו מחוברים לרשתות הקשר קיבלו פיסות מידע דרך התקשורת והעבירו אותם לחסידים הנרעשים. קל להבין שהידיעות שהגיעו בדרך זו לא היו מבוססות כל צרכן. החסידים שהגיעו מארץ הקודש לחוג את החגים אצל הרבי, החלו דואגים. היו מהם שחשבו על האישה והילדים שנותרו מאחור. היו ששקלו לשוב באופן מיידי ולהתגייס במסגרת שירות מילואים כדי לסייע במלחמה.

כעת, החלו כולם להבין את פשרו של ה'שטורעם' יוצא הדופן אודות "מפי עוללים.. להשבית אויב ומתנקם" במשך כל חודשי הקיץ ואת משמעותן

"כעת - בדרכי למלחמה, הכול נהיה לפתע מובן וברור עד להחריד. בלי גוזמה הייתי אומר שכל בשרי נעשה חידודין-חידודין"

של ההנהגות השמיימיות בהן נהג הרבי בימים האחרונים. כעת כבר היה ברור שבמשך כל אותה העת ניהל הרבי מאבק רוחני כביר להצלתו של עם ישראל ונצחנו על צבאות ערב הנלחמים בו.

במהלך כל תפילות היום הקדוש, בחזרת הש"ץ ובין קטע לקטע, בכל הזדמנות אפשרית - לא פסק הרבי מלומר תהילים. היתה זו הנהגה מיוחדת שלא נמצא דומה לה באף הזדמנות אחרת במהלך שנות הנשיאות.

היה זה לקראת סיומו של היום הקדוש, ברגעיה האחרונים של תפילת נעילה. הכל כבר סיימו את אמירת ה'אבינו

>>

ה'אלגעמיינער'
מדווח על דברי הרבי

מלכנו' האחרון וחיכו שהש"ץ יתחיל "שמע ישראל" ו"ברוך שם", אך אז נשמעו לפתע בכיותיו של הרבי. גופו הקדוש שהיה מכוסה כולו בטלית התנענע מצד לצד כאילו אינו יכול להרגע.

כאשר התחילו לשיר את ה'מארש', אירע שוב דבר לא רגיל; בשונה מהנהגתו בכל השנים, נשאר הרבי במקומו ולא עלה על כיסאו לעודד את השירה. במשך כל שירת המארש היו פניו הקדושות של הרבי מכוסות, ועל אף שעודד בחוזקה בידי הקדושות, ניתן היה להבחין כי הרבי ממשיך לבכות בכל משך ה'מארש'.

ביומנים המתעדים את מעמד מרטיט זה מתוארת הרגשתם של החסידים באותם רגעים שמיימים:

"המארש עצמו לקח הרבה מאוד זמן וראו בחוש שהרבי רוצה לפעול בשמיים נצחון.. התנועות בידי הקדושות בשיא המרץ עם נענועי כל גופו הקדוש היו באופן שהוותיקים אומרים שמעולם לא נראה כמוהו. ראו במוחש שב'מארש הניצחון' הרבי פועל להמשיך את הניצחון בפועל למטה מעשרה טפחים. רק אחרי דקות ארוכות הרבי הסתובב לקהל, גילה את פניו הקדושות והיה אפשר לראות תנועה של שמחה וניצחון.."

הרבי מורה לאורחים: לא לשנות תכניות בעקבות המלחמה

למחרת יום הכיפורים, באופן חריג, נסע הרבי לאוהל, והכל קישרו זאת למלחמה שפרצה בארץ. בצאתו של הרבי אל האוהל קרא לעיתונאי החבד"י ר' גרשון בער יעקובסון, העורך של עיתון "אלגעמיינער ז'ורנאל" שעמד בקרבת מקום והורה לו לפרסם בעיתונו שעם ישראל הולך לנחול ניצחון גדול יותר מאשר היה במלחמת ששת הימים, וצריך רק שלא להמתין ולהתמהמה ולפעול כפי הבנת אנשי הצבא ולא כפי השקפת הדרג המדיני.

באותו היום הודיע הרב חודקוב בשם הרבי - שהאורחים לא ישנו את תכניותיהם בנוגע להישארותם בבית

לבסיס, ואחר כך בדרך הארוכה עד סיני, הייתי נרגש, נבהל ומפוחד. בלי להיכנס לתיאורים דרמטיים, די לומר שהיה ברור שמדובר במלחמה של ממש. למרות שזה הניסיון הקרבי הראשון שלי, ידעתי והבנתי שמלחמה היא לא משחק ילדים. בתוך ההתרגשות הזאת, פתאום כל הדיבורים שהרבי דיבר במהלך החודשים שחלפו התחילו לקבל משמעות ו'לצלצל באוזניים' – 'מפי עוללים ויונקים... להשבית אויב ומתנקם'...

"כשהרבי החל לדבר על כך בחודשים שלפני המלחמה, איש לא הבין למה הרבי מתכוון. היום, בעידן שבו הנושא 'שלום ומלחמה' נמצא בחדשות והמצב הביטחוני הוא נושא שעל הפרק – קשה להבין עד כמה באותם ימים המצב היה לגמרי שונה והפוך. הכול היה כל כך שאנו, כל כך רחוק מהמציאות. כולם היו בתחושת רוגע וביטחון ובמצב של שאננות שנוצרה לאחר הניצחונות של מלחמת ששת הימים. לכן, איש לא חשב כלל על מצב של מלחמה או מתח ביטחוני.

"כשהגיעה לארץ השמועה שהרבי הורה לאסוף ילדים ולומר אתם תהילים, והרבי אף הורה לילדים לומר עמו 'לחיים' – זה הפך לשיחת היום בקרב החסידים. כולם דיברו על האירוע הנדיר והמיוחד במינו. איש לא ניחש במה מדובר, מלבד העובדה שידענו כי מדובר ב'בעל-שם' סקע עניינים'. משהו שמיימי שאין לנו בו שום מושג.

"כעת – בדרכי למלחמה, הכול נהיה לפתע מובן וברור עד להחריד. בלי גוזמה הייתי אומר שכל בשרי נעשה חידודין-חידודין".

"רבי! הילדים באש!"

כאמור, רעייתו של ר' מאיר, גברת זלטה פריימן, שהתה באותה העת אצל הרבי. היא הגיעה יחד עם אביה ועם עוד מבני משפחתה לארה"ב לרגל חתונת אחיה ותכננה להישאר עד לאחר יום כיפור ולשוב לארץ הקודש.

על המלחמה שפרצה לפתע פתאום שמעה הגב' זלטה בעיצומו של יום

תיאור תמונת המצב בארץ הקודש:

"באופן כללי לעת עתה, המצב רוח בארץ הקודש ת"ו אינו שפיר. הידיעות מעורפלות ביותר ללא כל פירוט. כן גויסו כלי הרכב [האזרחיים למטרות צבאיות]".

במכתבו מסופר גם על אנ"ש שמיד נסעו לרבי ואחרים שביטלו את נסיעתם המתוכננת לחג סוכות: "קבוצת אנ"ש שהיו צריכים לצאת מחר בבוקר לכ"ק אדמו"ר שליט"א, הוקדמה הנסיעה להלילה כאשר כמה מהנוסעים ביטלו נסיעותיהם לאור המצב, וחלקם נקראו לצבא

וחלק נוסע אי"ה".

"הכול נהיה לפתע מובן וברור עד להחריד"

ר' מאיר פריימן היה אחד מחסידי חב"ד שגויסו למלחמה בעיצומו של יום הכיפורים.

"כמו כל תושבי הארץ, שמעתי את הצפירה המחרידה באמצע התפילה בבית הכנסת. ידעתי שאם יש מצב חירום ממש, יגייסו אותי מיד, ובאמת עוד בעיצומו של יום קיבלתי 'צו 8', סיפר ר' מאיר לימים. "כיוון שרעייתי הייתה אצל הרבי בימים ההם, נשארתי לבד בבית עם שלוש הקטנות, בעוד יוסף יצחק הקטן היה בירושלים אצל אחי שמואל וזוגתו חיה לאה. לפתע באים אליי חוליות גיוס מהצבא ואומרים שיש מלחמה וצריך לנסוע לחזית. השארתי אפוא את הילדים אצל קרובי משפחה ויצאתי לדרך".

ר' מאיר לא המתין להסעה צבאית שתיקח אותו, אלא יצא ברכבו דרומה כדי לחפש את הפלוגה שלו, לא לפני שנטל עמו כרך 'שולחן ערוך הרב' עם הלכות סוכה. "כל הדרך מכפר חב"ד עד

חיינו, ובעיני כולם יהא הדבר כאילו כבר ניצחו את המלחמה...

על ההתלבטויות השונות ועל תשובתו הבהירה של הרבי לאחר יום כיפור, סיפר הר' סעדיה מעטוף ע"ה, ששהה אז ב'בית חיינו' במסגרת ה'קבוצה':

"היינו במתח מה הולך בארץ הקודש, כי שמענו שקבוצת החסידים שאמורה להגיע לקראת סוכות, ביניהם ר' מאיר פרידמן ור' משה נפרסטק, גויסו וכנראה שהמצב מאוד מתוח בארץ הקודש. הכניסו לרבי רשימה של מתגייסים שנמצאים כעת במלחמה והרבי נתן ברכה. כמה מהחסידים הנמצאים כאן המתגוררים בארץ הקודש, הכניסו פתק לרבי אם לחזור לארץ הקודש כדי להתגייס, והרבי הודיע שאין לשנות תוכניות. לאחר תשובת הרבי, כולם נשארו אצל הרבי ואיש מהם לא שב".

למחרת יום כיפור נשלח לרבי דיווח מיוחד מארץ הקודש. הרב אפרים וולף, מנהל ישיבות 'תומכי תמימים', כתב לרבי אודות עשרות חסידים חב"ד שגויסו ונשלחו לחזית הבוערת. הוא הוסיף לכך

"המטוס שטסנו בו היה המטוס הראשון שטס לארץ ישראל לאחר פרוץ המלחמה. הטיסות של כל האזרחים שהיו אמורים לטוס בו, נדחו לזמן אחר והמקומות הוקצו לאנשי צבא, ולחיילים וקצינים ששהו בארצות הברית והזדרזו לחזור ארצה כדי להצטרף לשורות הלוחמים. כן שהו במטוס רופאים ואחיות שהתנדבו לטפל בפצועי המלחמה. אני הייתי האזרחית היחידה במטוס... הצלחתי להשיג כרטיס לטיסה זו רק לאחר מאמצים רבים, וגם זה ללא מקום ישיבה. את הכרטיס השגתי רק בזכות מצבי המיוחד, מכיוון שבעלי בחזית הקרבות וארבעת ילדי הקטנים נותרו בבית ללא הורים.

"במהלך הטיסה עברה שמועה מצמררת: מטוסי מצרים גוברים בקרבות אוויר על מטוסי ישראל. רבים מהמטוסים הופלו באש נ"מ כבדה. בהלה גדולה אחזה בנוכחים כולם. חשתי באווירה הבהולה, ולא יכולתי להחשות. אמרתי ליושב לידי: 'אני באה כעת מהרבי מליובאוויטש, והוא בדרך ואמר שאגיע בשלום ונפגוש

הרבי חייך חיוך אבהי ובירך: "סעי לשלום ותפגשי את כולם בריאים ושלמים ותבשרי בשורות טובות, קולקט, אויף מיין חשבון, על חשבוני"

הרגיע אותה אביה החסיד הרב ברוך פאריז שנכח במקום. בשעה היעודה עמדו האב ובתו בפתח 'גן עדן התחתון', הרבי יצא והפנה את שתי ידיו הקדושות לצדדים כאילו אומר – הרי כבר אמרתי לכם נסיעה טובה (ב'יחידות' שלושה ימים קודם לכן). גב' זלטה נאלמה דום ולא הייתה מסוגלת לפצות פיה. היא רק עמדה ובכתה. ואביה נחלץ לעזרתה ואמר לרבי: "בעלה במלחמה ביחידה קרבית, והיא מבקשת ברכה".

הרבי חייך חיוך אבהי ובירך: "סעי לשלום ותפגשי את כולם בריאים ושלמים ותבשרי בשורות טובות, קולקט, אויף מיין חשבון, על חשבוני [שיחת גוביינא על חשבוני]". הייתה בכך משום ייחודיות בהדגשתו של הרבי שחזר ואמר זאת בשלוש שפות: "קולקט, אויף מיין חשבון, על חשבוני".

הטיסה לארץ הקודש אף היא עצמה לוותה בנסים גלויים ובחרדות לא מעטות. על הטיסה הארוכה והמפרכת, בגוף ובנפש, מספרת מרת זלטה:

כיפור שוטרים שהוצבו לשמור ברחובות קראון הייסטס קיבלו את המידע דרך כלי התקשורת וסיפרו לתושבי השכונה היהודיים על המלחמה בארץ ישראל. הם הוסיפו וסיפרו כי לפי הדיווחים הראשונים, יש הרוגים רבים מקרב חיילי צה"ל. הגב' זלטה ידעה כי בעלה, ר' מאיר, מוצב ביחידה קרבית. קל לתאר את הרגשתה. "הלכתי ברחוב בוכה", היא זכרה.

שעות היום הקדוש נקפו לאטן, מלאות דאגה וחרדה. מיד בצאת הצום טלפנה לארץ ישראל, אז התברר לה באופן ודאי כי ר' מאיר יחד עם גיסו ר' שמעון בקרמן, גויסו בעיצומו של היום הקדוש ונשלחו לחזית, וכי המצב בכי רע. פחד רב אחז בה. לנגד עיניה עמדו תמונות מהחזית רוויית האש והפגזים, ובעלה בתווך. והילדים? בני המשפחה המורחבת אמנם דאגו לאספם אליהם עד שהאם תשוב מארה"ב, אבל המרחק מהילדים בעת כזאת עורר בה חרדה גדולה.

על פי התכנית המקורית, הגב' זלטה הייתה אמורה לחזור למחרת יום הכיפורים, אולם בגלל המצב המורכב והשמים הלא-בטוחים, נעצרו כל טיסות הנוסעים שיועדו לארץ ישראל, מלבד טיסות בודדות שיועדו במיוחד לאנשי צבא שביקשו לחזור ולהצטרף לשורות הלוחמים. לאחר מאמצים רבים הצליחה להשיג כרטיס לטיסה שיצאה מניו יורק יומיים לאחר יום כיפור, בתנאי ש... תשב כל הטיסה על רצפת המטוס. כסאות פנויים לא היו בנמצא.

"למחרת יום הכיפורים שאלתי את המזכיר הרב לייבל גרונר אם אוכל להיכנס ל'יחידות'", מספרת הגב' זלטה. "הרב גרונר השיב כי אמנם כבר הייתי ב'יחידות' אך לפני שלושה ימים, אולם הבין את רגישות המצב והציע לי לעמוד ליד דלת 'גן עדן התחתון' ולהמתין לצאתו של הרבי ולבקש את ברכתו בטרם אצא לעבר שדה התעופה".

ליבה הרגיש שזה הדבר הנכון לעשות, אך המוח לא נתן לה להעז ולהפריע לרבי. "אל דאגה, אני אעמוד לידך",

קו בר לב

אונגרין בירושלים. הרצון היה להחזירם מהר ככל האפשר למצב רגיל של חיים תקינים".

אביה, ר' ברוך פאריז שנותר עדיין ב"בית חיינו", דאג דאגה רבה לשלום שני חתניו, הרב בקרמן והרב פריימן. ליבו אמר לו שהם בסכנת חיים. הוא לא מצא לעצמו מנוח מתוך דאגה כבדה, וכשננס אל הרבי ל'יחידות', פרץ בבכי מר וקרא: "רבי! הילדים באש!" פניו של הרבי התרצנו מאד ולאחר שהות קלה השיב לו: "אל תפחד! אין מה לדאוג. המלחמה כמעט הסתיימה ואתה תפגוש את כולם בריאים ושלמים".

רק לאחר הבטחה שמימית נפלאה זו נרגע ר' ברוך לחלוטין. מיותר לציין כי שני חתניו יצאו בנסים גלויים מן המלחמה הנוראה וחזרו לבתיהם בריאים ושלמים.

"היה נראה שכעת זקוקים ל'להשבת אויב ומתנקם'"

התייחסותו הפומבית הראשונה של הרבי למלחמה הייתה בהתוועדות י"ג תשרי, שלושה ימים לאחר תחילת הקרבות. היתה זאת הפעם הראשונה בה התוועד הרבי בתאריך זה (כשחל ביום חול) וכשנתפשטה השמועה על ההתוועדות, שררה ב770 אווירת דריכות ומתח לקראת דברי הרבי אודות המצב שבוודאי ייאמרו בהתוועדות.

את ההתוועדות פתח הרבי בקול בוכים: "לכאורה, נשאלת השאלה, כשיש מקום שבו יהודים נלחמים, איך אפשר בכלל לעשות התוועדות? (במילים אלו הרבי בכה מאד, ואז המשיך הרבי) אבל ידוע בנוגע לבעל ההילולא שאמר: לא כמו שהעולם אומר שהסדר הוא שתחילה מנסים מלמטה וכשאי-אפשר מלמטה הולכים מלמעלה, אלא מלכתחילה אריבער... והדרך לסייע בימים אלו היא ע"י שמחה, באופן של 'מלכתחילה אריבער'".

"מה דחף אותי פתאום לעסוק בעניין שדובר בשנת הרפ"ז? אני עצמי לא ידעתי למה! כל השנים היו חוזרים על המאמר הזה מזמן לזמן אבל ללא שטורעם, ומדוע לפתע נזעקתי? אבל היה נראה שכעת זקוקים ל'להשבת אויב ומתנקם'..."

המטוס והלכנו במהירות לכיוון היציאה מהשדה... כשהגעתי לכפר חב"ד, נודע לי כי אחיותיי פרדה ושייני אספו את הבנות אליהן וטיפלו בהן במסירות. מיד השבתי את הבנות הביתה וכן את בנו יוסף יצחק ששהה אצל גיסתי חיה לאה, בבתי

את כולם בריאים ושלמים! בשורה זו עברה מפה לאוזן עד שהגיעה לידיעת כל יושבי המטוס. 'הרבי מליובאוויטש בירך!' אומרים האנשים זה לזה ומתעודדים מדברי הרבי. מעט מילים שנוסכות בהם הרבה ביטחון ותקווה.

"בהיותנו מעל שמי איטליה ראינו פתאום מבעד לחלונות מטוסי קרב ישראלים שנשלחו להגן עלינו מפני מטוסי קרב מצריים. הם ליוו אותנו עד לנחיתה. זו הייתה טיסה קשה ומלאת פחדים. לא ידעתי את נפשי מרוב דאגה. פתאום הכול צף ועלה, בעלי בחזית ואינני יודעת מה קורה לו... המצב הקשה שבחזית... הילדים... אני פורצת בבכי מר. ואז ניגשים אליי אנשים שדיברתי איתם קודם לכן, ושואלים אותי בתמיהה: 'האם את בוכה? והרי במו פיך סיפרת לנו על ברכתו של הרבי מליובאוויטש שבירך אותך שתגיעי בשלום ותפגשי את כולם בריאים ושלמים'. למשמע דבריהם, ניגבתי את עיניי ואת לחיי מן הדמעות וחדלתי לבכות.

"כשהגענו לארץ ישראל, שדה התעופה היה חשוך לגמרי, מצוי בהאפלה מלאה. לא הייתה שום ביקורת דרכונים או בדיקה כלשהי. פשוט יצאנו מן

ר' מאיר פריימן
בימי המלחמה

הרבי אמר מאמר חסידות ואחר-
כך אמר דברים מדהימים ומפליאים על
נבואותיו אלו:

"בפירוש רש"י על התורה – שהוא
לכל יהודי ואפילו לבן חמש למקרא,
מובא העניין של 'ניבא ולא ידע מה
ניבא'. זאת אומרת שיש עניינים שעושים
ובעת מעשה 'אינו יודע' מה היא מטרת
העניין, ואחר-כך, לאחר זמן, תופסים שזה
היה דבר בעתו. במשך כל הקיץ דיברנו
על 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז וגו'
להשביט אויב ומתנקם' וקישרנו זאת עם
המאמר של כ"ק מו"ח אדמו"ר – משנת
תרפ"ז.

"מה דחף אותי פתאום לעסוק בעניין
שדובר בשנת תרפ"ז? אני עצמי לא ידעתי
למה! כל השנים היו חוזרים על המאמר
הזה מזמן לזמן אבל ללא שטורעם, ומדוע
לפתע נזעקתי? אבל היה נראה שכעת
זקוקים ל'להשביט אויב ומתנקם'..."

"על-דרך-זה לגבי כמה וכמה עניינים
שדובר בהם בקיץ, כמו עניין הצדקה,
שעל זה אומרים 'ציון במשפט תפדה
ושביה בצדקה'."

אחר כך הוסיף הרבי שגם ההחלטה
לערוך סיום על מסכת חלה בו' תשרי
הייתה בבחינת 'ניבא ולא ידע מה ניבא',
ואמר:

"אף אל פי שנאמרו כמה טעמים
שמתאים לערוך את הסיום על מסכת
חלה, הרי יש בכך דבר פלא, שסיום
המסכת שייך לעניינים שמתרחשים
בימים אלו; 'הקונה בסוריה כקונה בפרוור
שבירושלים', והיום לא צריך לפרש בזה
שום פירושים וכל אחד מבין את כוונת
המשנה."

גם בהמשך ההתוועדות המשיך הרבי
דברים נוראים:

"מה שנחוצו להבהיר הוא ביאור למה
עשה הוי' זאת, שכל העניין יתחדש
פתאום? והביאור בזה בפשטות: כיוון
שהיו כאלה שיצרו אנסם, ובשעה
שהקב"ה נתן במתנה את השטחים וכו'
הרי מפני שיצרו אנסם התחילו מיד
להתמקח שרוצים להחזיר זאת, את זה
רוצים להחזיר לגמרי ומזה רוצים להחזיר

הבעש"ט שהתעורר לתחיה, בו צדיק
הדור אומר שעושה עתה פעולה להסרת
הקטרוג למעלה ומזכה את הנוכחים
להשתתף בעניית 'אמן'..

הרבי הוסיף לדבר בהתרגשות גדולה
על כך שכל החיילים הנמצאים כעת
בחזית הם צדיקים גמורים, היות ומלבד
מה שהם מוסרים נפשם - הרי ביום-
הכיפורים 'עיצומו של יום' מכפר על כל
העבירות שבתורה. הרבי המשיך שאפילו
לדעת רבנן הסוברים ש'עיצומו של יום
מכפר עם התשובה' - הרי נפסק להלכה
שאם הרהר תשובה - נעשה צדיק גמור,
וביום-הכיפורים הרי אפילו קל שבקלים
מתעורר בתשובה. היה ניתן לראות
במוחש כיצד הרבי פועל בכל כוחותיו
ללמד זכות ולפעול ישועות ונפלאות.

"ומלאה הארץ פארבריינגענישן את הוי'"

באוירה מיוחדת זו החל חג הסוכות,
שהתאפיין כולו בהנהגה שמיימית גלויה
ובפעולות רבות של 'קו השמחה' מצידו
של הרבי.

היה זה ביום הראשון של החג, כאשר
בצאת הרבי מתפילת מנחה אמר למזכיר
הרב חדקוב "ניין אזייגער מעריב, און
דערנאך וועט זיין א פארבריינגען"
[בשעה תשע תפילת ערבית ואחר-כך

שלושה רבעים וכו' ומצאו לכך כמה וכמה
הסברים, ועל כן כדי להוריד הקטרוג,
הרי בשעה שעשרה מישראל - עדה
ובפרהסיא - מתאספים יחד ואומרים
שמעיקרא דדינא לא היה שום מקום
להחזיר, וכפי שרש"י מתחיל בפירושו
על התורה ש'ברצונו נתנה להם', ואחר-
כך 'ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו' - כיוון
שהקב"ה ברצונו נתנה - כן יקום!...

"ובפרט שבוודאי עכשיו הם עצמם
תפסו איך היה נראה המצב בימים אלו
ר"ל, אילו ח"ו היו מחזירים אפילו חצי
קילומטר ובוודאי שכעת הם רואים את
הטעות הגדולה ושזה לא היה הדברים
שלהם אלא רק יצרום הוא שאנסם.

"וכאשר יהודים מכריזים את הנ"ל,
ושכל הדיבורים והתכניות היו רק בגלל
'יצרום אנסם', בפרט במקום קדוש,
בוודאי כן יקום, וכל הנאספים יענו אמן...
וזה יפעול בהם ובעולם... וכן יקום, לעד
ולעולמי עולמים, עד ביאת משיח צדקנו."

הקהל כולו ענה "אמן" בקול חזק
ובהתרגשות גדולה. מיד אחר כך הרבי
דיבר דברים מעזעזעים על הגזירה של
"מיהו יהודי" ושוב אמר שכל הקהל יפסוק
ויכריז בקול "אמן" שכל הגזירה האיומה
שטרם תוקנה - הינה רק בגלל ש'יצרום
אנסם" ולא בכוונה ח"ו, וכך יוסר הקטרוג
מעל עם ישראל - ושוב כל הקהל הכריז
בקול גדול ועצום "אמן". ההרגשה היתה
קשה לתיאור, כאילו היה זה רגע מסיפורי

גשר הגלגלים באמצעותו חצו כוחות צה"ל את תעלת סואץ

במינם. למשל, הרבי התבטא שיש כאלו שבמקומם הקבוע הם משפיעים, אבל בבואם לכאן הם פתאום מגלים גילוי ענווה... הרבי דרש מהם להתוועד ואמר שגם מי שיודע רק אל"ף צריך להעביר את מה שהוא יודע, ואמר "שלא להיות שי"ן עם שלוש נקודות, ולא שלוש שי"ן - שפלות של שקר..."

בסוף ההתוועדות, אחרי שחזר שוב על ההוראה לעשות התוועדויות בלי הפסק, הוסיף כ"ק אד"ש: "אך כל זה צריך להיות עם הגבולות של זמן שמחתנו" (בעת ה'חזרה' אחרי ההתוועדות, התקיים דיון בין ה'חוזר' ר' יואל כהן ובין המשפיע ר' מענדל פוטערפאס אודות הכוונה במילים אלו...).

גם סיום ההתוועדות היה מיוחד - הרבי התחיל לנגן בעצמו "הושיעה את עמך", ובמשך שעה ארוכה עודר את השיר בכל כוחו. לפתע, נעמד הרבי מלוא קומתו ורקד על מקומו כשהוא מעודד את השירה באופן בלתי רגיל כלל. היה נראה במוחש ממש איך הרבי בכל כוחותיו 'ממשיך' ופועל שיהיה "הושיעה את עמך" כפשוטו ממש.

וכך יצא הרבי מבית־הכנסת, תוך כדי שירה ושמחה רבה, ומבלי שחזר והתיישב על מקומו - שהרי לא טעם כלום ולא היתה ברכה אחרונה. השירה לא נפסקה,

היה נראה במוחש ממש איך הרבי בכל כוחותיו 'ממשיך' ופועל שיהיה "הושיעה את עמך" כפשוטו ממש.

כמו אומר שעל אף שקידוש השם הוא ענין נעלה ונפלא, אפשר לפעול אותו על ידי שמחה.

הרבי הורה שמהיום עד שמחת-תורה לא יפסיקו להתוועד מתוך שמחה. הרבי התבטא: "שיתוועדו הלילה, מחר בבוקר, מחר בלילה, מחרתיים בבוקר, מחרתיים בלילה, ביום ראשון בבוקר, ביום ראשון בלילה, ביום שני בבוקר ובלילה", וכך המשיר ופירט עד שמחת תורה. וסיים את השיחה במלים: "עד שיהיה ומלאה הארץ פארבריינגענישן את הוי' כמים לים מכסים".

סגנון השיחות היה שלא כרגיל והדיבורים היו כולם בביטויים מיוחדים

תהיה התוועדות]. העומדים בסמיכות מקום ששמעו את דברי הרבי, לא יכלו להתאפק ומיהרו לפרסם את הבשורה המרעישה על ההתוועדות, עוד לפני שיצאה על כך הודעה רשמית מהמזכירות.

היה בכך משום חידוש מסעיר, שכן מאז שהחל הקהל ב770 לגדול, הפסיק הרבי להתוועד בימי חג הסוכות, מחמת הצפיפות הגדולה שנוצרה בסוכה בעת ההתוועדות וגרמה לסכנת נפשות. הפעם התקיימה ההתוועדות באופן נדיר ב'זאל הגדול', ללא אמירת "לחיים".

גם כניסתו של הרבי להתוועדות היתה מיוחדת אף היא, שכן הכל התרגלו לראות את הרבי נכנס תמיד כשסידורו בידו, עבור אמירת ה'ברכה אחרונה' בסיום ההתוועדות. בהתוועדות זו לא אמר הרבי לחיים ועל כן לא היה צורך בסידור. היה זה איפוא מחזה חריג ובלתי שגרתי.

ההתוועדות החלה במאמר דא"ח - המשך למאמר של י"ג תשרי. במאמר דיבר הרבי על "וישמחו בך כל ישראל מקדשי שמך" והסביר את מעלתם של ישראל שביכלתם לקדש את שמו של הקב"ה, אך הדגיש שקידוש השם נפעל דווקא בכוח השמחה... היה ברור שהרבי

של 'חכם אחד' שעל חילול יום כיפור עצמו אין יום הכיפורים מכפר והדגיש בהתרגשות שאדרבה, לא רק שלא היה חילול יום-כיפור ח"ו אלא החיילים קיימו מצווה גדולה ביום הקדוש, שכן היה עליהם חיוב ומצווה לצאת למלחמה להגן על ארץ ישראל. וכאשר המלחמה התחילה בשעה שעיצומו של יום מכפר, הרי זה בוודאי גורם שכל הלוחמים יהיו בבחינת 'צדיקים גמורים'.

הרבי הודיע: אני עומד כעת בקו של שמחה!

בין כך ובין כך, הדיווחים והשמועות מהחזיתות בארץ הקודש לא הפסיקו לזרום לחצרות קדשנו. דובר על הרוגים ופצועים רבים, לצד שבויים ונצחונות של האויב. הדאגה היתה גדולה, ובכינוס המסורתי של צעירי אגודת חב"ד העולמית שהתקיים בתחילת חול המועד סוכות, הוחלט למסור פדיון נפש לרבי עבור אנשי המלחמה הנמצאים בארץ הקודש. הפ"נ סוגנו והוקרא בפני המשתתפים כולם.

כמה חסידים תושבי הארץ הורשו להיכנס לחדרו של הרבי ומסרו את הפ"נ המיוחד, בו ביקשו רחמים רבים על הנעשה בחזיתות בצפון ובדרום. כן הוסיפו וביקשו שכבר יתגלה מלך המשיח.

הרבי קרא את הפ"נ ועשה תנועה בידו הק', שביטאה כי אינו מסכים לתוכן הפ"נ, ואמר: "בשביל מה צריך להמשיך עלי קו של מרה שחורה? אני עומד כעת בקו של שמחה! זה זמן לקחת פדיונות? שייסעו לציון ויקראו את הפדיון". אחר כך הוסיף ואמר: "כשנותנים פדיון, צריך לקחת" ואז לקח את הפ"נ, קרא בו ואמר: "אסע לציון לתת [את הפ"נ], וגם הם ייסעו לתת על הציון ושיהיה בטוב הנראה והנגלה". הרבי תחב את הפ"נ בתוך כיס בגדו. ר' זושא וילימובסקי שנכח אף הוא ב'חידות', ביקש ליישם מיידית את דברי הרבי על קו השמחה, ובו במקום פצח בניגון "הושיעה את עמך" כשהרבי מעודד את השירה.

למחרת נסעה קבוצת החסידים לאוהל הק', שם קראו את הפ"נ. בהתאם לדברי

גם בהתוועדות זו היו הרבה דיבורים שמיימים. הרבי דיבר שוב על סיום מסכת חלה "הקונה בסוריא כקונה בפרוור שבירושלים" והדגיש שהמשנה אומרת "בפרוור שבירושלים" ולא "בארץ ישראל", והסביר זאת בכך שלסוריה ישנה שייכות מיוחדת לירושלים, כמאמר חז"ל "עתידה ירושלים להיות מגעת עד דמשק". בהמשך לכך אמר הרבי "דמשק היא הרי עיר הבירה של סוריה.. וכאשר כובשים את דמשק, עיר הבירה, ישנה במילא כל סוריה. וברוחניות גם כן (סוריה בסוד דמשק) כי מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיע".

בהמשך ההתוועדות דיבר הרבי בתקיפות גדולה על ההכרח בכיבוש דמשק. הרבי אמר שעל אף שענין הטעימה ממאכלי שבת בערב שבת מקורו בפנימיות התורה (- כתבי האריז"ל) הוא מובא להלכה (במגן אברהם ובשולחן ערוך אדה"ז), וכך לגבי "טעימה" מימות המשיח לפני ביאת המשיח, הן בנוגע ללימוד פנימיות התורה שהיא טעימה מתורתו של משיח והן בנוגע להנהגת העולם בפועל. לכן, דברי חז"ל "ש"לעתיד לבוא ירושלים תגיע עד דמשק" צריכים להתקיים בפועל, כ"טעימה", כבר עכשיו.

הרבי הכריז כי על-ידי שיפסקו בבי"ד של מטה שצריך לכבוש את דמשק, כך יפסקו גם בבי"ד של מעלה, ושכל הקהל יענה אמן. הרבי התייחס גם לטענה

וכל הקהל הגדול המשיך שעה ארוכה בריקוד בהרגשה ברורה שבכך פועלים "הושיעה את עמך" אמיתי בכל מקום בו נדרשת ישועה זאת.

כפשוט, אחרי הוראה כזאת, התקיימו בכל לילה התוועדויות חסידיות רבות והחג כולו הפך למעין התוועדות אחת ארוכה. מרתק לראות תיעוד המלווה ברגש חסידי של אחד מתלמידי ה'קבוצה' באותם הימים, הרב אהרן דב הלפרין: "אמנם עברו רק שלושה ימים בסוכות אבל בהחלט מרגישים את הלא טעמנו טעם שינה.. אנחנו עכשיו אחרי שלושה ימים ולילות של 'עבודת השמחה' שלא מעלמא דין.. יש כמה חסידיש'ע בוחרים שפשוט אינם יוצאים מהסוכה כלל וכו'. בהתוועדות חסידים שהתקיימה בליל שבת חול המועד, דיבר באריכות הרה"ח ר' שמואל דוד שיחי' רייצ'יק איך שהרבי פועל בעלשמסק' עניינים שמיימים מופלאים, על ידי קו השמחה שלו, ועלינו מוטל לעשות הכל כדי לזכות להיות כלים ואמצעים שבאמצעותם הרבי עושה את העבודה המופלאה שלו, שנהיה דומים לידים ורגליים שעושות את רצונו של הראש...".

גם בשבת חול המועד שבה ההפתעה על עצמה. שוב התקיימה התוועדות ב'זאל הגדול', ושוב "על יבש", ללא "לחיים".

"לפני ההקפות נערכה התוועדות והרבי שוחח הרבה בעניין המלחמה והבעיה של ישראל בין העמים. אך הוא דיבר ברמזים ורק אנשים ספורים הבינו את כוונתו ותביעתו. בהתוועדות משתתפים דיפלומטים ישראלים, והם לא מבינים את דברי הרבי.

אך לאחר ההתוועדות, בעת שמכרו את פסוקי "אתה הראת", עומדים האורחים הישראלים על יד הרבי והוא משוחח אתם בעניין המלחמה. "מדוע נעצרו בסוריה?!" שואל הרבי, "מדוע לא כובשים את דמשק?!" "יש לשחרר את היהודים והחיילים השבויים!" על ידי כיבוש הבירה הסורית יגיע השלום. רוסיה לא תתערב, היא לא מעוניינת להתערב להציל את סוריה. אסור להשמע לכל מה שאמריקה אומרת. בעומק הלב רוצה גם אמריקה שישראל תתנהג כמדינה בלתי תלויה, ושלא תישמע לכל מה שווינגטון תובעת..

שלמה לוי מהקונסוליה הישראלית, ואריה מורגנשטרן מהסוכנות היהודית מנסים להתווכח עם הרבי, והוא דוחה את טענותיהם. אחרי ההקפות, בשעה 4 לפנות בוקר בערך, הולכים לוי ומורגנשטרן עם הרושם שמוכרחים מיד לעשות משהו. הדיפלומטים הישראלים האחרים, ביניהם מספר חברים מדרג גבוה מה"שין בית" [שירותי הביטחון], מספר טייסים, קצין ואחרים אומרים שהרבי מליובאוויטש מאה אחוז צודק. "הוא היחידי שמבין את המצב לאשורו."

מארש של ניצחון

גם בהקפות של ליל שמחת תורה, הכריז הרבי את פסוקי "האדרת והאמונה" שלפני ההקפה, אך הפעם, אמר הרבי את הפסוקים במנגינה שבאותה שעה לא היתה מוכרת כלל לקהל האלפים, למעט קבוצת האורחים מצרפת שנכחה בהקפות. היה זה ה'מארש' הצרפתי שמאותו מעמד הפך לניגון "האדרת והאמונה" המובהק וה'רשמלי' של חסידות חב"ד.

בתחילה לקח לקהל מעט זמן "לעכל" את הניגון החדש, אך עד מהרה נקלטה

לכבוש את דמשק. אנשי הקונסוליה ניסו להתווכח עם הרבי ולטעון טענות שונות המצדיקות את החלטת הדרג המדינית להימנע מצעד זה, אך הרבי שלל את הטענות אחת לאחת.

הרבי חזר ושאל בתקיפות רבה מדוע נעצרה המערכה הצבאית ברמת הגולן, ומדוע כוחות צה"ל שהיו רחוקים שלושים קילומטרים בלבד מהבירה הסורית, ללא כל מעכב שיעמוד בדרכם, נמנעים מלהתקדם ולכבוש את דמשק.

את הטענה שישראל חוששת מהתערבות רוסית לטובת סוריה, דחה הרבי על הסף באומרו שרוסיה רק מדברת, אך היא לעולם לא תממש את איומיה, וגם ההתנגדות האמריקנית לכך הינה רק מהשפה ולחוץ. הרבי אמר שבאם לא תנוצל ההזדמנות להכרעת המערכה באופן מוחלט, יישפך בעתיד דם של אלפי קרבנות יהודיים.

הרבי דרש מאנשי הקונסוליה לשוב לביתם מיד אחרי ההקפות, לטלפן בדחפיות לראשי המדינה ולמסור להם – בשמו של הרבי – שעליהם להורות על כיבוש דמשק באופן מידי, ללא חשש מתגובת העולם למהלך זה.

על פגישה זו דיווח גם העיתונאי החבד"י ר' גרשון בער יעקובסון בעיתונו ה'אלגמיינער ז'ורנאל':

הרבי על קו השמחה, בתום קריאת הפ"נ החלו כולם לשיר 'הושיעה את עמך'. ר' זושא דיווח על כך לרבי וקיבל מענה: "נתקבל ותשואות חן. אזכיר על הציון".

"נעימות בימינך נצח"

אם בכל שנה מהווה חג שמיני עצרת ושמחת תורה את אחד מרגעי השיא של חודש החגים בחצרות קודשנו, הרי שבשנת התשל"ד היה זה על אחת כמה וכמה. ה'הקפות' התקיימו תוך שמחה רבה ועצומה, כאשר הרבי מעודד את השירה בעוז. בהקפה רביעית כיבדו – על פי הוראת הרבי – את כל השייכים לצבא ולמילואים בעבר או בהווה. לפני תחילת ההקפה, הרבי ניגש לקצה בימתו כשסידורו בידו והכריז בקול את הפסוקים הנאמרים לפני ההקפה במנגינת ניגון ה'אדרת והאמונה' (היה זה הניגון המושר בקהילות ישראל עם המילים 'האדרת והאמונה צו וועמען צו וועמען'), את המילים האחרונות של הקטע – "נעימות בימינך נצח" – 'שאג' הרבי בקול גדול כשכל הקהל עונה אחריו בחזקה. למחרת, לפני ההקפות של ליל שמחת תורה בהן נכחו אנשי הקונסוליה הישראלית, שוחח הרבי עם אנשי הקונסוליה ובין היתר אמר "הרי כבר פעלנו שיהיה 'נעימות בימינך נצח'!"

באותה הזדמנות הרבי דיבר עם אנשי הקונסוליה בחריפות רבה על הצורך

המנגינה והניגון הושר בעוצמה במשך ה"הקפה". גם בשעה 5 לפנות בוקר, כשתמו ההקפות, נמשכו הניגונים ב770 וברחובות קראון הייטס עם הניגון שלימד הרבי.

בהתוועדות שבת בראשית שבאותה שנה חלה מיד לאחר שמחת תורה, סיפר

הרבי את הסיפור על אדמו"ר הזקן שהפך את "מארש נפוליון" לניגון של קדושה, ואמר שבכך פתח אדמו"ר הזקן את הצינור וסלל את הדרך, וממילא "נבחר ניגון השייך להם שזהו כשהיה נפוליון מלך. ניגון שיהיה קל לזיכרון – עם אותיות א"ב, מועט המחזיק את המרובה..

ויפעלו ופרצת, ובניגון זה של מארש ניצחון ילכו כנגד משיח צדקנו".

כמו בכל חודש תשרי האחרון, בו נהג הרבי בהנהגה שמיימית גלויה לעין כל, היה ברור שבכך פעל הרבי את נצחוננו של עם ישראל והכרעת המערכה - הגשמית והרוחנית – לטוב הנראה והנגלה. ■

>> המשך מעמוד 35

שבקרבתם יש בתי רפואה שהמורים יארגנו מבצע תפילין".

ר' שלמה מיידנצ'יק ביקר באותם ימים אצל העיתונאי דן מרגלית שנפצע בלחימה בקרבת תעלת סואץ. מאורעות המלחמה עוררו את נשמתו דן מרגלית והוא גילה לר' שלוימק'ה כי קיבל על עצמו להפוך את המטבח שלו לכשר. ר' שלוימק'ה מצידו ביקש ממנו שיניח תפילין בכל יום, והתשובה היתה חיובית בהחלט. מר מרגלית ביקש שילמדוהו כיצד מניחים תפילין.

מספר חודשים חלפו, ובחג השבועות שהה מרגלית ב-770 ואת רשמיו פרסם בעיתון 'הארץ'.

חייל אחר אצלו ביקרו החסידים, שלח מכתב מרגש ובו סיפר כיצד הוא מתאושש במהירות בזכות התפילין וה'משקה' של הרבי:

"אני פצוע קשה, הכאבים ברגל קשים מאוד. אתמול ביקרו אצלנו אנשי חב"ד, הביאו משקה מ'כוס של ברכה' מהרבי וחילקו מטבעות למזכרת ולצדקה. לא שתיתי מיד. השארתי את ה'משקה' למחרת היום. הבוקר התעוררתי משנתי והנחתי תפילין כעצת החב"דניקים, מסרתי את המטבע לצדקה ושתיתי 'לחיים' מ'המשקה' של הרבי ומה אומר לכם? לא ייאמן. הכאבים ברגל חלפו. וכבר ביקשתי מהאחות שתנסה להורידני מהמיטה. אני בטוח שאוכל ללכת בשתי רגליי. אנא, כתבו תודה לרבי... הוא נפלא... הוא נפלא... הוא לא רק עודד את רוחי, הוא ריפא את רגליי".

ועוד מופת מרתק:

יו"ר מועצת עמק לוד דאז, מר דוידוביץ, ביקר בתשרי אצל הרבי, וקיבל בקבוק 'משקה' כדי לחלקו במושב צפריה. בשובו לארץ הקודש שמע כי אחד מצעירי המושב צפריה נפצע קשה בקרבות שריון והוא מאושפז מחוסר הכרה. מיד עלה במחשבתו של מר דוידוביץ, כי אולי למקרה זה העניק לו הרבי את ה'משקה' והוא מיהר לבקר את הפצוע.

בהגיעו אל הפצוע, סיפרו לו כי הצעיר נפגע מטיל ובשעת הפגיעה נעצר שעונו מלכת, וכך אפשר היה לקבוע את השעה המדויקת של פציעתו. לאחר מחשבה קצרה גילה מר דוידוביץ שבדיוק באותו יום ובאותה שעה מסר לו הרבי את בקבוק ה'משקה'.

כאשר סיפר זאת לרופא שטיפל בפצוע, הסכים לטפטף טיפה מהמשקה לתוך פיו

של החייל, ולתדהמת הרופא פקח הפצוע את עיניו והכרתו חזרה אליו מיד...

"עד עתה הגיעו לכמה רבבות חיילים"

ממכתב שכתב הרב אפרים וולף ביום י"א בכסלו תשל"ד, בעיצומו של המבצע, ניתן לקבל אומדן על היקף המבצע בחלקו הראשון, במהלך חודש חשוון. המכתב נכתב בתום אסיפה שהתקיימה בענין המבצע:

"שלשום בערב התקיימה כאן [בישיבת תומכי תמימים לוד] אסיפה בקשר למבצע המכתבים והמטבעות בצבא, בהשתתפות ר' שלמה מיידנצ'יק, ר' שלום פלדמן, ר' מענדל פוטרפס, ר' משה סלונים, ר' מאיר פרידמן, ר' יוסף בלוי, ואני. בקשר למבצע דובר כי עד עתה הקיפו כמה רבבות חיילים, בו בזמן שיש הרבה הרבה למעלה מזה. סוכם לנסות לארגן מחדש הענין". ■

המבצע החבד"י במלחמת יום הכיפורים

כך הסתערו מאות חסידי חב"ד על בסיסי צה"ל
מרמת הגולן ועד פאידי, נגעו בנשמות של
עשרות אלפי חיילים, היו עדים למאות ניסים
גלויים והביאו את בשורת הניצחון של הרבי
לכל יהודי בישראל • **מי ארמיא אדמורא**

פאטה מורגנה חסידית בלב המדבר

חיילים מדוכדכים ניצבו על משמר הגבולות אי שם בחצי האי סיני. מאז פרוץ המלחמה בעיצומו של היום הקדוש יום הכיפורים, חלפו כבר מספר שבועות. קרבות האש אמנם תמו בגלל הסכס הפסקת האש, אך הם עדיין ניצבים כאן בתוך העמדה המבוצרת כדי לשמור על הגבולות. אבק המדבר ממלא את הפנים וכל פינה בגוף. החום מכה בימים וקור המדבר חודר בלילות. החיילים, רובם ככולם בעלי משפחות, מנותקים ומרוחקים מבני ביתם. נושא השיחות בין החיילים נע בין מאות החברים לנשק שנהרגו בדמי ימיהם במהלך הקרבות, לבין הדאגה הגדולה לבני הבית שנותרו מאחור לבדם. מה הפלא שמצב רוחם היה שפוף?

בתוך ים היאוש, העייפות והכאב, הבחינו פתאום החיילים במחזה בלתי יאמן: חסידים עבדנים, חבושי מגבעות וחליפות, יורדים מרכב צבאי וניגשים אליהם תוך כדי ריקוד עליוז. בידיהם הם מחזיקים זוגות תפילין, מטבעות לצדקה ובקבוקי 'משקה'. החיילים שפשו עיניהם בתמהון. היו שחשבו כי מדובר בפאטה מורגנה בתוך המדבר. עוד בטרם הספיקו להתעשת, והחסידים סחבו אותם לריקוד שמח שהדהד במדבר סיני.

הריקוד תם והחב"דניקים לא בזבזו אף רגע, ומיד החלו במבצע תפילין אינטנסיבי בין החיילים ששמחת החיים החלה לשוב אליהם. בין לבין הוסיפו החסידים דברי עידוד וחיזוק כמו גם מסר מהרבי על "שמחה פורצת גדר".

המחזה הבלתי יאמן הזה, התרחש בחודש מר חשוון תשל"ד, זמן קצר לאחר פרוץ מלחמת יום הכיפורים. בעיצומם של ימי המלחמה הקשים, יצא הרבי מלך המשיח במבצע מיוחד, כשהוא מבקש להגיע לכל חיילי צה"ל ולהביא להם מסר של אמונה, תקווה וביטחון. ההוראה היתה גם לחלק לכל החיילים מטבעות לצדקה וכן להניח תפילין ולשמח את החיילים. המבצע נמשך בעוצמות משתנות במשך חודשים ארוכים.

מפליא לראות את דרכי הנהגתו הק' של הרבי - כאשר לפני המלחמה זעק הרבי והתריע שוב ושוב אודות הסכנה הגדולה, וביקש לכנס ילדים במקומות הקדושים לאמירת תהילים, אולם ברגע שהמלחמה החלה, הרבי דאג לחזק ולהרים את המורל של החיילים, ולשלוח להם מסר של אמונה ועידוד.

המלחמה שהחלה ביום הכיפורים תשל"ד, הסתיימה רשמית רק ביום י' בסיון תשל"ד. במהלך כל החודשים הללו פעלו אנ"ש חסידי חב"ד בכל רחבי הארץ - מפאיד שמעבר לתעלת סואץ ועד רמת הגולן שבצפון.

'מבצע' חדש - מבצע מלחמת יום הכיפורים

כבר בימי המלחמה הראשונים, בעיצומו של חודש תשרי התשל"ד, החלו חסידי חב"ד בארץ הקודש במבצע ד' מינים בקרב חיילי צה"ל, בעיקר במחנות הסמוכים לריכוזי חב"ד. כבר בתחילת חול המועד דיווח הרב אפרים וולף לרבי על הפעילות שנעשתה:

"אנ"ש שי' אלו שלא גוייסו יצאו בחג הסוכות לרחובות הערים ולמחנות הגיוס של הצבא וזיכו חיילים בד' מינים והתקבלו בהתלהבות, במיוחד התקיים המבצע במחנות שסביב לרמלה ולנחלת הר חב"ד. כמו כן אתמול בערב קיימו לפני אלפי חיילים במחנה ברמלה שמחת בית השואבה והשמחה היתה גדולה ב"ה, וכן הוזמנו למוצאי שבת באותו מחנה להופיע בפני המפקדים".

בימים הבאים התרחב המבצע וקבוצת חסידי חב"ד הגיעו עד מחנה "ביר גפגפה" - מחנה חיל האוויר ברפידיים שבחצי האי סיני. כך פעלו גם בכמה מחנות במרכז הארץ. מבצע לולב בקרב החיילים היה 'קצה החוט' שעמו יצאו בהמשך ב"מבצע יום הכיפורים".

ראשיתו של מבצע זה החל בהתוועדות שהתקיימה בשבת פרשת נח. במהלך ההתוועדות קרא הרבי לעסקנים מארץ הקודש, ונתן להם 'משקה' כדי שיאמרו 'לחיים' והורה להם לפעול בצבא בארץ הקודש. הרבי גם הורה להם לבחור נציגים

מריכוזי חב"ד שיהיו אחראים על המבצע הגדול בקרב חיילי צה"ל.

כבר במוצאי שבת כתב ר' זושא וילימובסקי לרבי על בחירת הנציגים:

"ב"ה. מוצאי ש"ק פר' נח תשל"ד
כ"ק אדמו"ר שליט"א

בהתאם להוראת כ"ק אד"ש נבחרו הנציגים כדלהלן:

מכפר חב"ד: ר' מרדכי לוי [ע"ה], ר' משה סלונים [ע"ה] ור' שמואל קטן [שי']

מנחלת הר חב"ד: ר' מיכאל מישלובין, ר' אברהם אלתר הבר ור' שלום בער גרליק [שיחין]

מירושלים: ר' זוסיא וילימובסקי, ר' יעקב נח שטרסברג ור' לייב חצרנוב [עליהם השלום]

ויהי רצון שנמלא שליחותנו ותפקידנו כפי הכוונה ורצון כ"ק אדמו"ר שליט"א. זוסיא וילימובסקי".

למחרת, יום ראשון ב' במר חשוון, התקיימה בחדרו של הרבי 'יחידות' מיוחדת בנוגע למבצע החדש, והשתתפו בה אנ"ש מארץ הקודש שהגיעו לרבי לחודש החגים. השיחה כולה עסקה בפעילות עם החיילים שגויסו לרגל המלחמה.

את דבריו פתח הרבי בכך שיש לקחת מ"כאן" דבר המשמח, ולכל לראש דבר

דיווחו של ר' זושא לרבי

אחת ההוראות החשובות הייתה - שהכל ייעשה בתיאום עם מפקדי הצבא, כאשר את הקשר עם ראשי הצבא יעשו אלו שתמיד היו עמם בקשר, אך לא לפרסם על פעולה טרם ביצועה כדי שהמתנגדים לפעולות אלו לא יוכלו לבטלן.

הרבי הודיע כי יתן במעמד זה חלק מה'משקה' וסכום כסף שיהיה כהשתתפות בקשר למטבעות הצדקה, וכן סכום כסף שימש להוצאות הנסיעות של הפעילים במבצע.

הרבי ביקש לבחור מתוך תשעת הממונים על המבצע, אחד מכל קבוצה, ואחרי שנבחרו, הורה שיבחרו מהשלושה מי יקבל 'משקה', מי יקבל צדקה, ומי יקבל את הוצאות הנסיעה. בסיום ה'יחידות' נתן להם המשקה, כסף לצדקה והשתתפות בהוצאות. לסיום ביקש הרבי שישלחו לו דו"חות מכל הפעולות.

לאחר היחידות העביר הרב חודקוב את עיקרי הדברים בשיחה טלפונית עם הרב אפרים וולף.

המבצע החל בטיסה

לא איש כר' זושא הפרטיזן ימתין לתחילת המבצע רק לאחר בואו לארץ הקודש. כבר בהיותו בשדה התעופה בניו יורק, צירף את החסידים שהיו עמו לריקוד חסידי יחד עם שאר ציבור הנוסעים שהמתינו לטיסה. הטיסה עצמה עברה בהתרגשות מיוחדת, ור' זושא ארגן מבצע תפילין בקרב הטיסים. בדו"ח שנכתב בימים ההם צויין כי "רוב האנשים במטוס הניחו תפילין".

המטוס נחת בשדה התעופה בלוד. האווירה בארץ ישראל הייתה קשה והנוסעים שהגיעו 'מרחוק' היו מלאי חששות נוכח אווירת המלחמה שהייתה בעיצומה - אך במצות הרבי התעקשו החסידים לשמור על קו השמחה, וכך גם הירידה מהמטוס לוותה בשירה ובריקודים סוערים. מול כבש המטוס המתינו צלמי טלוויזיה ונציגי כלי התקשורת שביקשו לשמוע מדוע יהודים מגיעים לארץ בעיצומה של מלחמה. להפתעתם נדהמו לראות את החסידים פוצחים בריקודים וסוחפים ואחריהם נוסעים רבים.

הדפסת תניא נדירה בפאיד

בעיצומה של המלחמה הורה הרבי במפתיע לרב שליימקה מייזנצ'יק, אז יו"ר ועד כפר חב"ד, להדפיס תניא וסידור באזור פאיד. אזור זה היה צפוף במחנות צבא והוא היה מעבר לתעלת סואץ. "הרב חדקוב טילפן אלי והורה להדפיס תניא וסידור בפאיד. לא שאלתי מדוע ולמה, וגם הוא לא אמר לי", אומר ר' שלוימקה.

מכפר חב"ד יצא ר' שלימקה עם קבוצת חסידים, ובהם הרב ניסן מינדל, מזכירו של הרבי ששהה אותה עת בארץ וביקש להשתתף בהדפסה, וכן הרב מני וולף, מנהל קה"ת בארץ הקודש, והאיש שהיה מופקד על הצד הטכני ר' שמואל רבקין.

"נסענו דרך ארוכה עד לחזית. זו היתה דרך של מלחמה כשבדרך ראינו הרוגים מצריים רבים מוטלים בצידי הדרכים; כך גם טנקים ורכבים צבאיים מפויחים שעמדו מיותמים. באותם ימים שרר בלגן גדול בסיני, ואנחנו נסענו לשם ללא כל הגבלות מצד הצבא.

"כשהגענו לפאיד נפגשנו עם אריק שרון שהתפרסם בגבורתו לאחר שצלח את התעלה. הסברתי לו כי באנו לחזק אותו ואת חייליו על ידי הדפסת תניא. הוא היה ברגש של התעוררות והסכים בשמחה. ידעתי שאין עוד צורך באישורים לשהיה במקום ולהדפסה, לאחר שאריק נתן לנו גיבוי מלא".

התניא והסידור הודפסו בבסיס מרכז אספקה עליו פיקד החסיד הרב צבי ליפסקר ע"ה מפתח תקוה, שסייע ככל יכולתו להדפסה ולהיערכות מסביב.

הרבי הורה אפוא להיפגש עם החיילים בכל מקום ולהתוועד עמם כדי לחזק אותם ולהרים את רוחם. הרבי הוסיף כי בכל קבוצה שתפעל בקרב החיילים, ישתתפו גם כאלו שהיו ב'תשרי' בבית חיינו וגם כאלו שלא.

הוראה מיוחדת ניתנה בנוגע לצדקה: להעניק לכל חייל שתי מטבעות, האחת שתהיה שלו, ואם ירצה יוכל לתתה לצדקה, והשניה לתתה לצדקה בשם הרבי. הרבי הוסיף וביקש שיחלקו לחיילים את מכתבו.

תורה ממה שדובר "כאן במשך הזמן", והכוונה לשיחות הרבי כדי לקשר זאת עם גשמיות, הוסיף הרבי, ישנו את ה'משקה' מההתוועדות שנמסר בשבת לעסקני ארץ הקודש ולבקר עם זה אצל "אלו שזכו בזכות הגדולה ונפלאה למסור נפשם בפועל בהגנה על ארץ הקודש ועל עם הקודש, ולהתוועד עמהם במידה האפשרית ולפעול אצלם שמחה שפורצת גדר, ובמילא יתבטל... ה'אויב ומתנקם' שישנו מצד היצר הרע, 'בקרבת' ובמילא יתבטל גם ה'אויב ומתנקם' שמבחוץ".

ההלכות שמחה בירושלים

כאמור, היה ר' זושא וילימובסקי אחד הממונים על המבצע בגזרת ירושלים. מיד עם בואו לארץ, נקט בפעולות לקראת התארגנות למבצע הגדול. מביתו בכפר חב"ד נסע לכולל "צמח צדק" בעיר העתיקה בירושלים שם התוועד עם האברכים. הוא מסר להם את דברי הרבי על המלחמה בכלל, ועל אודות המבצע בפרט.

משם נסע לשיבת "תורת אמת", שם פגש בתמים נמרץ ובעל כושר ארגון מעולה, הרב ישראל צבי גליצנשטיין, אשר בימים הבאים היה ליד ימינו של הפרטיזן בארגון המבצע הגדול.

ר' זושא הבין כי כדי לרתום את כולם למבצע גדול ומקיף, יש לערוך כינוס מיוחד בו יועברו הוראות הרבי והנואמים יעודדו את אנ"ש ליטול חלק במבצע. לאחר התייעצויות רבות הוחלט לארגן כינוס-התוועדות לכלל אנ"ש בירושלים במוצאי שבת פרשת לך לך, ח' במר חשוון. לקראת הכינוס נתלו מודעות ברחובות ירושלים, בהם הוזמנו אנ"ש להתוועדות חשובה זו.

לאחר מכן שב ר' זושא לביתו בכפר חב"ד. היה זה יום חמישי. אך איש כמו ה'פרטיזן' לא יכול היה לשבות בביתו

בשם הרבי. משם המשיכה ה'תהלוכה' בשירה ובריקודים לעבר הכותל.

לאחר תפילת קבלת שבת וערבית, יצאו בריקוד שמח. בדיוק באותם רגעים הגיעה לרחבת הכותל קבוצת יהודים מצרפת, והחסידים פצחו בשירת "האדרת והאמונה" במנגינה הצרפתית. לאחר השירה והריקודים קרא ר' זושא "שמע ישראל" ופסוקים נוספים כשהקבוצה הצרפתית מתרה אחריו.

התהלוכה לא הסתיימה. ר' זושא והחסידים אחריו יצאו מהכותל לעבר מרכז ירושלים. בדרך פגשו בחיילים לא מעטים, והעבירו להם את הוראות הרבי האחרונות.

בבוקר השבת שוב יצאה תהלוכה חסידית מ"תורת אמת" לעבר הכותל המערבי. גם הפעם התהלוכה התנהלה בשירה ובריקודים שמשכו תשומת לב רבה. בכותל המערבי נשאו החסידים דברים במנייני תפילה רבים שהתקיימו שם. הדברים היו ברוח של עידוד וחיזוק.

מהכותל המשיכו לעבר ישיבת הכותל הסמוכה, שם סעדו את סעודת השבת. ר' זושא ניצל את ההזדמנות ונשא דברים בפני תלמידי הישיבה. הוא אמר עמם 'לחיים' ולאחר מכן תלמידי התמימים חזרו בפני התלמידים נקודות מתוך שיחות של הרבי מהשבת האחרונה.

בתום הדברים ביקשו כמה מתלמידי הישיבה שיכתבו בשמם לרבי, שהם מבקשים ברכה לרפואה שלימה עבור תלמידים מהישיבה שגויסו לקרבות ונפצעו. כמו כן ביקשו ברכות עבור החיילים הנמצאים בחזית, שלא יארע להם כל רע.

התהלוכה נכנסה בשלום ויצאה בשלום – על אף שבדרכה עברו החסידים באזורים ערביים מובהקים.

יציאה למבצע הגדול

מוצאי שבת קודש. אוטובוסים הביאו את החסידים אל בית הכנסת "צמח צדק", להתוועדות-פתיחה למבצע יום כיפור.

באחד המקומות פגשנו את אלוף פיקוד המרכז, מר רחבעם זאבי הי"ד, והוא שאל בתמהון בלתי מוסתר: 'איך הגעתם לפה?'

בניחותא בזמן שהרבי ממתין לבשורות טובות מפעולות בשטח. בבוקרו של יום שישי שוב עלה לירושלים, ולאורך כל השבת פעל להפיח שמחה בקרב יהודי ירושלים שפגשו. מצב הרוח בימים ההם, כאמור, היה ירוד מאד. השמועות על אלפי הרוגים היו קשות, ור' זושא עשה הכול כדי לעודד את ציבור האזרחים.

בכניסת השבת התפללו מנחה בישיבת "תורת אמת", ומשם הלכו יחד בשירה רמה אל הכותל המערבי. בדרכם עצרו באחד מבתי הכנסת שבדרך, ור' זושא נשא דברי תורה לצד דברי חיזוק ועידוד

הפרטיזן של הרבי ר' זושא וילימובסקי

אחת מאלפי החוברות שחולקו לחיילים

זושא וילימובסקי לרבי, על הפעילות שהתקיימה באיזור ירושלים והצפון:

ביום ראשון ושני [ט"ז וי"ז מר חשוון], היינו בבקעה על יד יריחו. וביום שלישי [י"ח מר חשוון] היינו על יד טבריה.

סדר הפעולה:

(א) כשהגענו אמרתי שבאנו מכפר חב"ד ובשליחות של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(ב) אמרתי דברי תורה ממה ששמענו בחודש תשרי. אמרו כמה ניגונים שכולם ידועים וכן שרו 'ופרצת' שהוא כבר מקובל אצל החיילים וחילקו משקה אשר קיבלנו והודגש בפירוש כי נשלח מכ"ק אד"ש.

(ג) אחר כן קראו המכתב שנשלח לאיש הצבא אשר בחוברת, וחילקו החוברת בין החיילים שהיו במקום.

(ד) הוכרז כי יש לנו שליחות מהרבי שליט"א, למסור ב' מטבעות מתנה ויכולים לעשות כפי רצונם הם. [מטבע אחת יכול כל אחד לשמור לעצמו] המטבע השניה שיתנו הם צדקה איפה שהם רוצים וקבלו זה מתוך רצון חזק וטוב.

(ה) אמרנו ובקשנו שמי שרוצה להניח תפילין יש אפשרות בזה והוסבר הזכות והמעלה של תפילין ולמעשה הרבה חיילים הניחו תפילין מתוך אהבה לזה.

לאחר סוכות שוחרר לביתו, ומאז התנדב לנהל ביד רמה את החזית החב"דית...

בימים הבאים החלו חסידי חב"ד לפעול בקרב חיילי צה"ל בגבולות ארץ הקודש - מפאיד שמעבר לתעלת סואץ בדרום, ועד לעומק רמת הגולן שבצפון. במבצע המיוחד השתתפו מאות חסידי חב"ד מכל רחבי הארץ. במהלך המבצע הניחו החסידים תפילין עם החיילים עמם נפגשו, חילקו 'משקה' וכן חוברות מיוחדות שהופקו לרגל המבצע, ובכל מקום נשאו דברי עידוד וחיוזק בשם הרבי.

היה זה מבצע מורכב מאוד שחיבב תיאום מלא עם מפקדי צה"ל - שכן בחלקו התנהל תחת אש.

לא קל היה 'להרים' מבצע שכזה - שכן רבים מהפעילים המרכזיים, הוותיקים והמנוסים בארגון, היו באותה שעה מגויסים ושהו בחזיתות השונות. גם במטה הפעילות בכפר חב"ד, היו חסרות דמויות בולטות מאנשי צא"ח, ביניהם הרב נחום כהן והרב מאיר פרידמן שגויס בעיצומו של יום הכיפורים. אף על פי כן, החסידים נסעו במצוות הרבי ופעלו בנחישות ובמרץ רב כדי להגיע לכל חייל באשר הוא.

על התנהלות המבצע בראשיתו, ניתן ללמוד מתוך קטע קצר מדו"ח שכתב ר'

כמאה וחמישים מחסידי חב"ד בירושלים השתתפו בהתוועדות המיוחדות.

את ההתוועדות פתח ר' זושא ואחריו נשאו דברים הרב טוביה בלוי והרב שמואל אלעזר היילפרין שהעבירו רשמים מחודש תשרי. הם חזרו על שיחות של הרבי שנאמרו בחודש תשרי. לאחר מכן שוב ר' זושא נטל את רשות הדיבור ומסר את הוראות הרבי בנוגע למבצע הגדול שזה עתה נפתח. הת' ישראל צבי גליצנשטיין שעמד לימינו בניהול המבצע, חזר על השיחה הראשונה והאחרונה שנאמרו בשבת פרשת נח. ר' יעקב נח שטרסברג חילק מה'משקה' ששלח הרבי עבור העיר העתיקה.

בתום ההתוועדות נכתב דו"ח מפורט לרבי על ההתוועדות וההכנות, וצוין כי ההתוועדות עשתה רושם רב על אנ"ש והביאה להתעוררות לקראת התחלת המבצע החשוב. בכך ניתן האות לתחילת המבצע.

משרדי צעירי חב"ד ברחוב צפניה בירושלים, היוו מטה מרכזי למבצע החשוב, תחת ריכוזו של הרב אשר סלומון. אמנם גם הוא גויס ולחם בחזית בימים הראשונים של המלחמה, אולם מיד

בפעולה היינו בכל מקום מחצי שעה עד שעה. כל הפעולה נעשה רק מתוך שמחה...

ו) אמרתי לחיילים מאחר שהבאנו בשליחות הרבי שליט"א אליכם, מה למסור מאיתם הם אמרו

- שהרבי יהיה ברוך מזה שדואג עבורנו

- שיבוא לארץ עם כל החסידים

- שיברך אותנו ואת משפחותינו

יש כאלו שאמרו מהחיילים שרוצים לעשות מהמטבע האחד סגולה.

כן בקשו שנבוא עוד פעם ועוד פעם. יש מקומות שהכריזו "הידד הידד" לפעולה ולרבי שליט"א.

יום טז חשוון

שמות חברי הצוות: ר' זוסיא וילימובסקי אחראי. ר' שמואל שניאורסון. ר' אורי קפלון. ר' יצחק

יהודה קובציק. המקום: בבקעה על יד מחנה אריה. פעלו בשליחות בשלושה מעוזים יצאו משעה 12:15 וחזרו בשעה 8 בערב. מספר משוער של חיילים שהיו בג' המעוזים - כמאתיים איש.

יום יז חשוון

שמות חברי הצוות: ר' זוסיא וילימובסקי אחראי. ר' ברוך שיפריין. ר' מרדכי אליצה, ר' צבי האנדלסמאן. המקום: בבקעה על יד מחנה חנון. פעלו בשליחות בשלושה מעוזים יצאו משעה 9 בבוקר וחזרו ב7 בערב. מספר משוער של חיילים שהיו בג' המעוזים כמאה ועשרים.

ביום חי חשוון

חברי הצוות: ר' זוסיא וילימובסקי - אחראי. ר' יוסף קורפניק, ר' אריה גרשוני.

המקום: על יד מחנה צמח יצאו בשעה 8:30 וחזרו בשעה 6 בערב. פעלו שני מעוזים מספר משוער של חיילים כמאה איש.

באותם ימים דיווח הרב אפרים וולף על תחילת המבצע:

הרב ח.מ.א. ש' חדקוב

"המפקד הראשי: הרבי מליובאוויטש, שהפעיל את הכוחות ממפקדתו בניו יורק. הכל 'דפק' בתכנון יעיל ובדייקנות מופתית. סודיות מוחלטת אפפה את המבצע מראשיתו ועד סופו, כי כך ציווה הרבי.

שלום ורב ברכה!

הננו לבקשו שיואל למסור לכ"ק אדמו"ר שליט"א שאתמול החלו לנסוע בשליחות כ"ק אד"ש עם המכתבים [שהודפסו בחוברת מיוחדת] והמטבעות, ובינתיים התחילו לנסוע בפיקוד מרכז (דהיינו מטבריה עד אילת בגבול עם ירדן) ושליחות זו מוטלת על אנ"ש בירושלים. הם הקימו 10 חוליות של שלוחים והד"שים הראשונים שהם התקבלו בחמימות ובלבביות רבה.

באשר לפיקוד דרום [חצי האי סיני] והצפון [גבול סוריה] מקוים אי"ה גם להתחיל השבוע, לפיקוד דרום יסעו מנחלת הר חב"ד ולפיקוד צפון מכפר חב"ד.

קפה חם לפני היציאה לקרב

מספר הרב יוסף הרטמן מקרית מלאכי: "הפעילות במחנות הדרום יצאה מנחלת הר חב"ד. את פעילות זו התחלנו באופן ספונטני. היה זה במוצאי יום כיפור, כאשר רעייתי חיממה דוד מים גדול, והכנו שתיה כמה שהבאנו למחנות הסמוכים לקרית

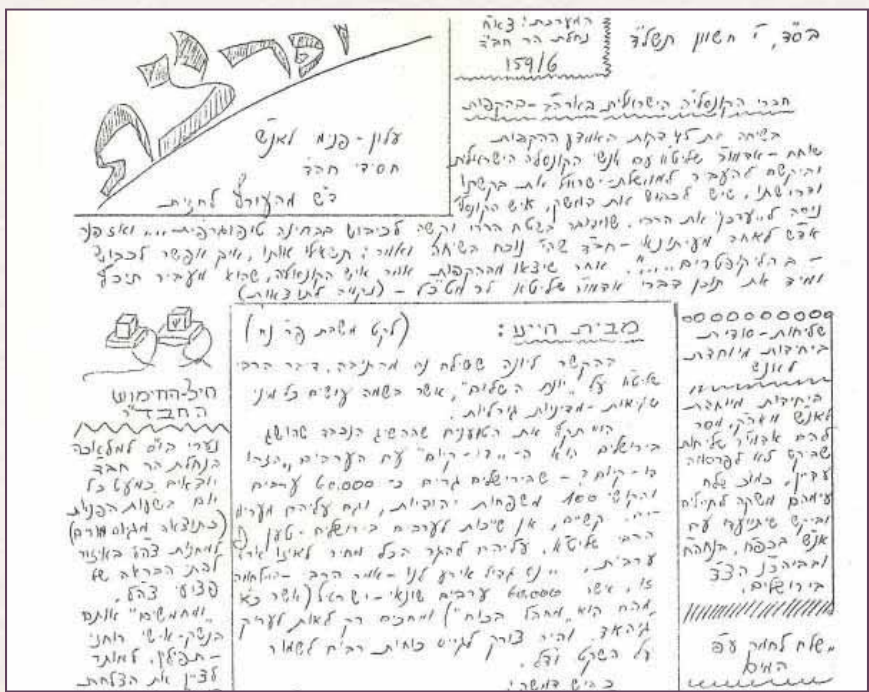
מלאכי. כידוע, בתחילת המלחמה שרר בלבול עצום; רוב מוחלט של החיילים צם ביום כיפור, ורובם גוייסו בחטף בעיצומו של יום הכיפורים מבלי אפשרות להצטייד במזון. הצבא אף הוא לא התארגן כראוי, והחיילים שצמו כל היום, לא אכלו ולא שתו מאומה גם במוצאי הצום. השתיה שהבאנו להם היתה בגדר הצלת נפשות.

"למחרת חילקנו במחנות אלו ספרי תהילים ותפילת הדרך, וכבר אז ראינו מראות לא קלים. הבלגן היה עצום. הכבישים בכל האזור נחסמו על ידי משאיות שנשארו טנקים נגמשי"ם ועוד ציוד צבאי מגוון, בדרום לחזית. כולם ידעו שהמלחמה כעת קשה מכל המלחמות שהעם בישראל עבר. החיילים שגוייסו וטרם הגיעו לחזית, שמעו מהנעשה בחזית, ובאופן טבעי חששו מאוד. הבאנו לכולם עידוד וחיזוק לפני היציאה לחזית. יחד עם שני בניי ועוד כמה מתושבי נחלת הר חב"ד, הנחנו תפילין עם החיילים, ונסכנו בכולם דברי עידוד וחיזוק.

"במהלך חג הסוכות זיכינו את החיילים במצות לולב, ובליל שמחת תורה אירגנו הקפות באולם של מתנ"ס מקומי (בית אטניקוב) לכל החיילים באזור.

"חודשיים לאחר מכן, לפני חג החנוכה, גוייסתי ונשלחתי לסיני כמראה מטעם הרבנות הצבאית. הפעילות שלנו התרכזה בישיבה שהוקמה מעבר לתעלה. בישיבה זו למדו חיילים דתיים, ומשם יצאו להרצאות בכל האזור.

"באותם ימים כבר היתה הפסקת אש חלקית, והיה משא ומתן עם המצרים על המשך הדרך. אני זוכר שבשלב מסוים הגיע מידע מודיעיני כי המצרים מתכוונים להפר את הפסקת אש על ידי פיזור נשק כימי. כל החיילים נכנסו מיד לכוננות גזים, וניתנה ההוראה לגלח את הזקנים. כפי הוראת הרבי שניתנה באותם ימים, לא הסכמתי לגלח, אך החזקתי מספריים בכיס כדי לא להמרות את פי המפקדים - וגם זאת על פי הוראת הרבי.

עיתון 'אפרת' שהיה מיועד לאנ"ש ששירתו בחזית

החיילים, שוחחתי עם כמה חבר'ה שלי לאחר שחרורי [ר' ברק'ה גוייס בתחילת המלחמה ולאחר כך שוחחר - ש.ז.ב.], ואחד אמר לי שהוא ניסה לבדוק אצל החיילים, וניסה לקנות מהם המטבע בכסף רב, ואף אחד לא רצה למכור לו. הרבה חיילים עושים חור במטבע ומצרפים זאת לדיסקית. הרבה עושים מזה ממש קמע".

"בענין [חסידי חב"ד שהיו ב] הצפון שהיו אתמול, בטח מסרו דו"ח. שמעתי שפגשו גם את [שר הביטחון, משה] דיין ו[ראש הממשלה] גולדה [מאיר] ודדו [דוד אלעזר] הרמטכ"ל, אבל ניגשו רק לדיין, ורצו לתת לו מטבעות. אז הוא אמר שהרי זה רק עבור חיילים, אבל הוא לקח את

ברגע שהרבי הורה לנו להגיע לכל חיילי צה"ל, אנו מקיימים את דבריו עד תום.

"במהלך המלחמה אורגנו ערבי חב"ד רבים, והם היו מרגשים מאוד. חיילים רבים שהשתתפו בקרבות קשים וראו מראות אימה באותה תקופה שהו בכוננות מתמדת תוך ריחוק מהבית - ולפתע באים חסידים ומשמחים ומרקידים אותם. בימים כאלה גם הנשמה פתוחה לקלוט יותר מתמיד, והצימאון הרוחני היה גדול".

'למה לא הקים ישיבה מעבר לתעלה סואץ?'

כיצד הגיבו החיילים על מטבעות הברכה ששלח הרבי? מה היתה דעת ראש הממשלה, שר הביטחון והרמטכ"ל בנושא? האם הם שיתפו פעולה ואפשרו לחב"ד להיכנס למחנות הצבא ולבסיסים הקרובים והרחוקים?

תשובה מסוימת לשאלות אלו, עולה מתוך מכתבו של ר' ברק'ה וולף אל הרבי: "בענין המטבעות שמחלקים בין חיילים, הנה למשל ביחידה שלי שחילקו, הדבר התקבל להפליא מאוד אצל

"במשך הזמן שהייתי מגוייס, נשאתי הרצאות בכל איזור החזית הדרומית על זכותינו בארץ ישראל ועל נושאים מגוונים הנוגעים בדיני מלחמה".

האלוף התפלא: "איך הגעתם הנה?"

עוד על אופן התנהלות המבצע, מספר הרב אליעזר ליכטשטיין, מהפעילים המרכזיים של המבצע בירושלים:

"באותם ימים נסענו מרחקים גדולים כדי להגיע לכל המחנות. בכל מקום הבאנו דברי עידוד כהוראת הרבי. הרוח החיה במבצע היה הפרטיזן הרב זושא וילימובסקי ע"ה. בכל יום הוא עלה לירושלים כדי להיות איתנו. תמיד הוא אמר 'במבצע הזה אין כמו ירושלים'. דבריו לא נאמרו סתם כך, כיון שבירושלים עבדו חזק מאד בכל אותה תקופה.

"היו פעמים שהגיעו הוראות מהרבי לחלק מטבעות לחיילים. את ההוראות קיבלנו בזמן השידורים מההתוועדות של הרבי (הרב ליכטשטיין ריכז את מערך השידורים לכל הארץ). כבר באותו בוקר, מיד כשנפתח בנק ישראל, הייתי מגיע לאחד הפקידים שהיה ידיד שלי, ותוך חצי שעה היה בידי מלאי גדול של מטבעות חדשים - מטבעות אלו חולקו לאחר מכן לחיילים.

"ובחזרה לשטח. בדרך למחנות הגדולים היינו נכנסים גם למחנות ארעיים שהיו פזורים לצד הדרך. מסתבר שבמהלך המלחמה התכונן הפיקוד הבכיר לכל מיני תרחישים חמורים, היל"ת, ולכן הכינו מחנות צבא ארעיים במקומות שונים. כמו כן היה חשש שירדן אף היא תצטרף למלחמה כפי שעשתה במלחמת ששת הימים. דבר זה נודע לנו כאשר נסענו באיזור הבקעה, וכל העת נתקלנו בחיילים שביצעו חפירות עומק. הצבא מילכד בחומר נפץ את כל כביש הבקעה למקרה של התקפה לא מתכוננת.

"במשך הזמן הגענו למחנות נדחים ואף חשאיים. אני זוכר שבאחד המקומות פגשנו את אלוף פיקוד המרכז מר רחבעם זאבי היל"ד, והוא שאל בתמהון בלתי מוסתר: 'איך הגעתם לפה?' השבנו כי

תפילין למפקדים ואיש לא התנגד. כולם הניחו תפילין. מסרנו לידיהם את החוברות עם דברי הרבי וברכתו, מזגנו כוסיות 'משקה' ושתינו 'לחיים' לחיי צה"ל ולניצחון מהיר על כל אויבי ישראל. חילקנו את המטבעות, האחד לצדקה בשם הרבי והשני לסגולה אישית ולאחר מכן יצאנו לשטח. המפקדים ריכזו את החיילים ואחד מאנשי החוליה החב"דית דיבר בפניהם והסביר את מטרת השליחות ואת משימת המבצע. סיפרנו לחיילים כי במשך כל ימי המלחמה לא ניתן הרבי את מחשבתו מישראל וממערכות המלחמה אף לא לשעה קלה, והתפלל בלי הרף למענם. בהמשך קראנו קטעים מדברי הרבי בהתוועדויות שקיים בכל חודשי הקיץ ושבחן רמז על האפשרות של מלחמה ועל הצורך להתכונן מבחינה מעשית ומבחינה רוחנית דתית כאחת לקראתה.

"בתשובה לשאלות הובהרה עמדת הרבי בבעיות השעה, המלחמה, השטחים ועוד. שוב נמזגו הכוסיות. שותים 'לחיים' עם כל חייל וחייל ומסבירים את ענין הצדקה והמטבעות שהרבי שלח להם. החיילים להוטים לשמור מטבע אחד לסגולה אישית ולקמיע בשעת סכנה ושואלים אם מותר לנקב חור כדי לתלותו על הצוואר. בעת שתיית ה'משקה' מבקשים חיילים לדעת מה זה 'כוס של ברכה' ומה המשמעות של שתיית לחיים.

"אחרי השמעת דברי עידוד מתבוללים בדברי תורה וסיפורים חסידיים, מגיעה ההתלהבות לשיאה. מעגלים רחבים משתלבים, מאות חיילים עם אברכי חב"ד, פוצחים בשיר ויוצאים במחול. כך נמשכים השירה והריקודים שעות רבות, במקרים מסוימים עד שעת לילה מאוחרת.

"בבקעת הירדן פעלנו כשישים איש, שהתפצלו בארבע עשר חוליות. במשך שלושה ימים ושלושה לילות סרקנו את כל העמדות ואת כל המחנות, חיילים חטפו את המטבעות, לגמו את ה'משקה' ושתו בצמא את דברי הרבי, שרו ורקדו, השתתפו בערבי חב"ד ונהנו מחוויה."

עוז ופתח ללא רשות את הדלת וניגש ישירות למפקד והציע לו להניח תפילין. כל הנוכחים נענו והפשילו שרוולים. לפני צאתו אמר לו המפקד בצחוק: 'אם יש לך כזה אומץ, למה שלא תקים ישיבה מעבר לתעלת סואץ?'"

"שלושה ימים ושלושה לילות סרקנו את כל העמדות"

הרב חנוך גליצנשטיין סיפר באותם ימים ל'ידיעות אחרונות' על האווירה המיוחדת במבצע הגדול שיזם הרבי:

"בתחילה יצאנו לבסיסים שבפיקוד המרכז. חב"ד בירושלים לקחה על עצמה קטע זה מחזיתות צה"ל. כמאה איש נדדו במשך שלושה ימים ושלושה לילות מבסיס לבסיס, ממחנה למשנהו ממוצב למוצב."

הרב גליצנשטיין מוסיף ומספר על העזרה שקיבלו החסידים מהמפקדים: "אלוף הפיקוד וקצין החינוך הפיקודי עשו כל אשר לאל ידם כדי להקל על החוליות להגיע ליעדים ולבצע את המשימה. רכב, נהגים ליווי ואבטחה ניתנו ככל הדרוש בכל מקום שהגענו אליו כבר ידעו המפקדים על בואנו והיו מוכנים לקבל אותנו."

הרב גליצנשטיין הוסיף וסיפר לכתב העיתון על אופן הפעילות שהתבצעה: "תחילה נכנסנו לצריף המפקדה, הגשנו

החוברת עם שני המכתבים. רצו לתת לו 'לחיים', בינתיים השיג אחד כוס תה, אז הוא אמר 'לחיים' על התה והבחור שלנו אמר עמו לחיים על הוודקה."

התקשורת עצמה גילתה עניין רב במבצע החדש ודיווחה עליו שוב ושוב על המבצע ובאהדה רבה. עיתונאי גלי צה"ל התלהבו לפגוש בקו החזית את החב"דניקים ושידרו על כך ברדיו. כך ראינו את ר' מאיר פרידמן, הרב לייבל קפלן ויבלח"ט ר' מנחם לרר ור' צבי רוטנברג שדיברו במספר הזדמנויות על הפעולות שהם עורכים. בטלוויזיה סיקרו במשך כמה דקות את פעילות חסידי חב"ד שהתקיימה ברמת הגולן.

ואילו עיתון 'דבר' הציג לקוראיו תמונה של חסיד המניח תפילין עם חייל ובכיתוב שמתחת נסחף הכתב שדיווח על כך שחסידי חב"ד חילקו כעשרת אלפים בקבוקי וודקה!

קוריוז מעניין נרשם במהלך הפעילות באותם ימים: הרב ישראל גליצנשטיין, היה כאמור מהפעילים המרכזיים בירושלים שעסק במבצע של מלחמת יום כיפור. הוא היה נוסע לדרום הרחוק עד אילת.

"באחד הימים הגיע לחדר המפקד באחד המחנות החשובים, וביקש מהפקידה של מפקד המחנה להיכנס לחדרו ולהניח לו תפילין. הפקידה סירבה בהסבירה כי הוא נתון כעת בעיצומה של ישיבה חשובה. גליצנשטיין שהיה בלהט המבצע, אזר

כלי התקשורת בדיווחים נרחבים מהחזית החב"דית

לוחמי החזית החב"דית הירושלמית, היו ראש החץ למבצע הנרחב והמורכב שהתפרש על פני מחנות מרוחקים בדרום ובצפון. חסידי חב"ד הגיעו לכל המוצבים והמעוזים. בימים ובלילות הדהדו ניגוני שמחה חב"דיים בבסיסים ואפילו בעמדות הקדמיות והנידחות על גבול קווי הפסקת האש בצפון ובדרום.

החסידים בוססו את רגליהם בביצות שבין הטנקים והמטוסים; עלו על ספינות טילים וקומנדקרים ובכל מקום התקבלו בהוקרה ובשמחה גדולה.

התקשורת הכללית והחרדית פרסמה ידיעות רחבות וקצרות ובהן דיווחים וקוריוזים מהמבצע הגדול. ב'ידיעות אחרונות' פורסמה סקירה רחבה שמתחילה בסיכום המבצע הנרחב:

"המבצע החב"די הגדול נשא אופי של מבצע צבאי מובהק. היעדים היו: כל זרועות צה"ל וחילותיו, ביבשה באוויר ובים, בכל חזיתות המלחמה – בסיני, במערב התעלה, [מעבר לתעלת סואץ - ש.ז.ב.], ברמת הגולן, בבקעת הירדן ובבסיסים שבמרכז הארץ.

"המשימה: ליצור מגע עם מפקדים ועם חיילים רבים ככל האפשר, ולהביא להם את דברו של הרבי וברכתו.

"כוח המשימה: 'גדוד' של צעירי חב"ד, שתוגבר על ידי עשרות צעירים המשרתים בצה"ל, שניצלו חופשות קצרות ממשימות מלחמתיות והתייצבו במפקדת המבצע, כדי לסייע להצלחתו. שירותי עזר בשטח, הובטחו על ידי המטכ"ל של צה"ל, קצין חינוך ראשי, הרבנות הצבאית הראשית ומפקדי החילות ומפקדים בשטח.

"המפקד הראשי: הרבי מליובאוויטש, שהפעיל את הכוחות ממפקדתו בניו יורק. הכל 'דפק' בתכנון יעיל ובדייקנות מופתית. סודיות מוחלטת אפפה את המבצע מראשיתו ועד סופו, כי כך ציווה הרבי.

חלק בפעילות, כפי שעולה מידיעה שהתפרסמה בעיתון 'דבר':

"נשי כפר חב"ד החלו אתמול בבוקר בחלוקת עוגות, ממתקים ומשקאות, לחיילי צה"ל בבסיסים השונים. חוליות של נשים יצאו לבסיסים בכלי רכב, נהוגים בידי אלה מחסידי חב"ד שלא גויסו. חוליות אחרות של חסידי חב"ד יצאו לבסיסים השונים וזיכו את החיילים במצוות הנחת תפילין."

בעיתון 'הצופה' דווח על כמות גדולות של כיבוד וגם על ריקודים ושירה עם החיילים:

"מאז תחילת המלחמה, יצאו חוליות של חסידי חב"ד לבסיסי צה"ל השונים, כשעמהם כמות גדולות של כיבוד ומשקאות. החסידים כיבדו את החיילים וארגנו בכל מקום ומקום ריקודים ושירה בציבור."

ואילו ב'מעריב' בחרו להביא מופת גדול שאירע בעת מבצע ארבעת המינים בסיני על ידי החסיד מאיר פ., הלא הוא ר' מאיר פריימן ע"ה:

"הברכה שהצילה עקשנותו של חייל, חב"דניק, לזכות את חברו בברכת הלולב והאתרוג – הצילה את חיי החייל, שנאות לקיים את מצוות '4 המינים'.

"היה זה בחול המועד סוכות, בעיצומם

"באותו רגע הגיחו שני מיגים מצריים ואחת הפצצות שהטילו פגעה פגיעה ישירה בתא הנהג של המשאית. הנהג שירד לברך על הלולב ניצל ממוות בטוח..."

"הפיקוד של צה"ל קיבל את הרעיון בהתלהבות, אם כי בגלל סיבות שהזמן גרמן חל עיכוב מה בביצוע הפעולות. לבסוף הובטח תיאום מלא. צה"ל העמיד לרשות חוליות חב"ד כלי רכב, אבטחה, ליווי והדרכה ואפילו טיסות מיוחדות לבסיסים מרוחקים.

"חב"ד הכינו רבבות חוברות עם "ברכת הרבי לחיילי ישראל", עם שני המכתבים של הרבי בתוספת דברי תורה ומקצת מדעותיו של הרבי על המלחמה ומסקנותיה, על קדושת הארץ ועל החובה לשמור על שלימותה ועל בטחונה.

"תפילין, משקה, כוסיות, ומטבעות הועמסו בארגזים על המכוניות והמטוסים – והמבצע החל. בפי המפקדים לא היו די מילים כדי להלל את אנשי חב"ד על מבצעם המופלא."

מסתבר כי לא רק חסידים עזבו את בתיהם והרחיקו נדוד לשמח את החיילים, אלא גם נשות חב"ד נטלו

הברכה שהצילה
עקשנותו של חייל, הביטיק לוחם את צה"ל בסיני במלחמת העצמאות – הפילין את ימי חיילי, שנאות ליקום את מצוות 4 המינים.
היה זה בחול המועד סוכות, בעיצומם של המלחמה, הובטח תיאום מלא. צה"ל העמיד לרשות חוליות חב"ד כלי רכב, אבטחה, ליווי והדרכה ואפילו טיסות מיוחדות לבסיסים מרוחקים.
חב"ד הכינו רבבות חוברות עם "ברכת הרבי לחיילי ישראל", עם שני המכתבים של הרבי בתוספת דברי תורה ומקצת מדעותיו של הרבי על המלחמה ומסקנותיה, על קדושת הארץ ועל החובה לשמור על שלימותה ועל בטחונה.

בסיסמת קפה-חם.
י חסידי חב"ד
נה צה"ל
במוצאי יום-הכפורים התארזו חב"ד לפעולות בסרב צה"ל.
חו דודי, קפה-חם זה"ה הכניסו את הקפה למחנות. בשער (ש.ג.) סירב בה"ח להכנסת. כאשר שמעו סיסמא "קפה-חם" לחיילי ד פתח את הכיור והחב"ד נכנסו למחנות וחלקו קפה חם למאות חיילים. אשר לא פסקו מלהזרוז על מבצע אנושי זה.

>>

העיתונות מדווחת

א ש

צולבת פשוטו כמשמעו, זה נתן לי עצמי - ואני השתדלתי להעביר את זה לשאר החיילים - תחושת ביטחון, שבועדי הרבי המתיק את הדינים, וה'מפי עוללים' באמת יפעל 'להשבית אויב ומתנקס'.

"גם שנים רבות אחר, אני שומע תיאורים על מה שהתרחש בימים ההם ב-110. באותה שעה יכולתי רק להתגעגע ומפעם לפעם לשקוע במחשבות. הגעגועים לראות את הרבי והמחשבות מה קורה עכשיו ב-770 היו אתי כל הזמן, בעת ירי כבעת הפוגות. המחשבות הללו היו מקשה אחת עם הרצון להישאר בחיים, כמו שאומרים 'לצאת מזה חי' - בלי שום מליצות".

באותם ימים יזם ר' בערק'ה וולף, דובר חב"ד, עלון פנימי לאנ"ש ששהו בחזית, ובו דיווחים מחצרות קדשנו. העלון הודפס בתנאים פרימיטיביים ונכתב כולו בכתב יד, ויצא על ידי צעירי חב"ד בנחלת הר חב"ד בראשות ר' ליפא קורצוויל ונערך על ידי ר' יחזקאל סופר.

ביום י' במר חשוון תשל"ד יצא העלון הראשון ובראשו ידיעה מרתקת:

"חברי הקונסוליה הישראלית בארצות הברית ב'הקפות'. בשיחה בת 45 דקות באמצע ההקפות שוחח אדמו"ר שליט"א עם אנשי הקונסוליה הישראלית וביקשם להעביר לממשלת ישראל את בקשתו ודרישתו, שיש לכבוש את דמשק. איש

ח ב ד

עצמם. טרום עידן הפקס והמייל, ביקשו החסידים לדעת את דעתו של הרבי על המלחמה והשלכותיה, ומה אומר הרבי בהתוועדות. מלבד זאת, היו חסידים שנשלחו לחזית עצמה כחיילים מן השורה, ואף הם התגעגעו לדעת מה קורה אצל הרבי.

הרב מאיר פריימן ע"ה, ששהו בחזית כנהג טנק, סיפר לימים על הגעגועים הללו לדעת שם, בחזית סיני, מה הרבי אומר בברוקלין הרחוקה: "אני שגויסתי מיד לחזית - הרגשתי ממש ציפייה עצומה לשמוע מה הרבי אומר. במאמצים רבים השתדלתי לאורך כל תקופת הגיוס ליצור קשר עם מישהו שיוכל לספר לי אם יש משהו מהרבי, וכשהיה משהו בעיתונים כל החבר'ה ביחידה היו רצים להראות לי.

"אני זוכר שהגיעו אלינו קטעי העיתונות שבהם היה כתוב על הנבואה של הרבי, שצפה את הכול מראש. באופן חריג אף שיגר הרבי בערב יום כיפור 'מכתב כללי' 'לבני ובנות ישראל', שם הבהיר הרבי 'שבכל המלחמות שהיו לעם ישראל בכל תולדותיו יצאו היהודים כשידם על העליונה, וכך יהיה גם עתה עד ביאת המשיח, כנאמר בתפילת חנה ה' יחתו מריבו... ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו'. מילים אלו נכתבו, כאמור, טרום פרוץ הקרבות, והיו נבואה של ממש. לא יפלא אפוא, שעל אף שהיינו נתונים תחת

הקרבות

בחזית התעלה. מאיר פ. נהג טנק מכפר חב"ד, עצר בשלב מסוים את הטנק שלו, לצרכי חימוש ותדלוק. בהפוגה הקצרה בין הפגזה להפגזה, מיהר מאיר לברך על האתרוג והלולב שהיו עמו בטנק. אחר כך הוא ביקש לזכות במצווה זו גם אחרים, כמצוות רבו, האדמו"ר מליובאוויטש.

"ניגש אפוא מאיר אל נהג משאית, שהובילה פגזים וחומר נפץ והציע לו לרדת מתא הנהג, כדי לברך על 4 המינים. ההוא סירב, אולם לא היה יכול לעמוד בשכנועו הנמרץ של החב"דניק, ירד איפוא מהמשאית שלו, ניגש יחד עם מאיר לשוחה סמוכה, במרחק של כחמישים מטר ובירך על הלולב.

"באותו רגע הגיחו שני מיגים מצריים ואחת הפצצות שהטילו פגעה פגיעה ישירה בתא הנהג של המשאית. הנהג שירד לברך על הלולב ניצל ממוות בטוח..."

ד"ש מהעורף לחזית

לצד העיתונות שדיווחה על הדברים, נוצרה בהווה של המלחמה ההיא גם 'עיתונות פנימית', כזו שמיועדת לחסידי

הקונסוליה ניסה ל"עדכן" את הרבי, שמדובר בשטח הררי וקשה לכיבוש מבחינה טופוגרפית, ואז פנה אדמו"ר שליט"א לאחד מעיתונאי חב"ד שהיה נוכח בשיחה, ואמר: "תשאלו אותו, איך אפשר לכבוש - בהליקופטרים". אחר שיצאו מההקפות אמר איש הקונסוליה שהוא מעביר תיכף ומיד את תוכן דברי אדמו"ר שליט"א לרמטכ"ל - (נקוה לתוצאות).

בצד ימין של העלון, ישנה ידיעה המפרטת את הוראות הרבי למבצע עם החיילים, ובמרכז העלון שיחות הרבי אודות המלחמה.

תחת הכותרת: "חיל החימוש החב"די" מובאת הידיעה הבאה: "נערי בית ספר למלאכה בנחלת הר חב"ד יוצאים כמעט כל יום בשעות הפנויות (כתוצאה מגיוס מורים) למחנות צה"ל באזור ולבתי הבראה של פצועי צה"ל "מחמשים" אותם בנשק אישי, רוחני - תפילין. למותר לציין את הצלחת המבצע וההיענות המירבית".

המזכיר הרב ניסן מינדל (מימין) עם ר' שלוימק'ה מיינדצ'יק (משמאל) ור' צבי ליפסקר בעת הדפסת התניא בפאיד

הבוקר התעוררתי משנתי והנחתי תפילין כעצת החב"דניקים, מסרתי את המטבע לצדקה ושהיתי 'לחיים' מ'המשקה' של הרבי ומה אומר לכם? לא ייאמן. הכאבים ברגל חלפו.

הנה כמה שביבים מהגיליון השני, שיצא בי"ג חשוון תשל"ד.

"תענית הרבנות כפי שנראתה בנחלת הר חב"ד: ביום ב' שעבר הורגשה תכונה בבית הכנסת (שאגב הוא מורחב, והשלב הנוסף יושלם בקרוב) היו כאלו שצמו, והיו גם מנינים שאפילו קראו 'ויחל', המניין של יצחק ביסק... ור' אלתר... כל המניינים אמרו: 'אבינו מלכנו'."

"מצווה תציל ממוות. ר' נפתלי קרביצקי המשרת אי שם, סיפר לנו מקרה אישי:

"ביום רביעי היתה לנו שעה פנויה ונפנית להניח תפילין עם חברי לנשק. ניגשתי לחייל שעמד

בשוחה וביקשתי להניח תפילין. הוא יצא מהשוחה וניגש לאוהל בו התרכזו החיילים להנחת תפילין. כעבור 2 דקות הופיע מעלינו מיג והטיל פגע ישר לתוך השוחה, בה עמד חברי. היה זה נס גלוי."

עוד בגיליון - דיווח על פעילות החסידים מנחלת הר חב"ד בבתי הבראה של חיילים באשקלון.

מבקרים את הפצועים ומחוללים ניסים

לצד המבצע הגדול שהתנהל בחזיתות ובמחנות צה"ל, התנהל במקביל מבצע נוסף בקרב החיילים הפצועים שאושפזו בבתי הרפואה השונים ברחבי הארץ כמו גם במרכזי השיקום. יותר משבעת אלפים פצועים נמנו במלחמה האיומה הזאת. רבים מהם נכוו כוויות קשות בכל חלקי גופם, רבים איבדו איברים בגופם, ועמם יחד עוד פצועים שחוו את מוראות המלחמה הקשים. הללו מלאו מחלקות שלמות בבתי הרפואה השונים, זועקים מכאב ומיסורים בגופם ובנפשם.

חסידי חב"ד וכן נשי חב"ד יצאו אל המרכזים הרפואיים, שם ביקרו את החיילים, העניקו להם כיבוד ועודדו את רוחם.

על ביקור ועידוד החיילים החולים, כתב הרב אפרים וולף לרבי בו' חשוון תשל"ד:

"ר' משה גרינברג [מנהל בית חב"ד] מבני ברק מספר כי מחזיק עתה שני אנשים בשכר, אשר מניחים תפילין בתל השומר ויש תורים ארוכים להנחת תפילין וכן דרישה ל[רכישת] תפילין. וכן מהישיבה בכפר חב"ד מבקרים בבית הרפואה צריפין ובנחלת הר חב"ד החליטו לארגן ביקורים בבאר שבע, אשקלון ורחובות, וכן מסר [ר' ראובן] דונין שבחיפה יש אברכים (אם כי לא מאנ"ש) אשר מתעסקים בזה. לירושלים פנינו לעסקנים במקום שיארגנו גם הדבר, וכן הרשת יארגן בין הבתי ספר

והדליקו נרות בחצרות סיני ובגולן

מאות רבות של חסידים עזבו את ביתם ומשפחותיהם בימי חג החנוכה תשל"ד, ויצאו אל הגבולות בצפון הארץ ובדרומה במכוניות, מטוס וקומנדקרים, במטרה להגיע לכל החיילים המוצבים בגולות, במוצבים, במעוזים ובתעוזים, בבונקרים ובשוחות המבודדות. • על פי הוראות הרבי, הביאו לכל מקום את שמחת החג, מטבעות לצדקה ו'דמי חנוכה' ספרי תניא ותהילים, ובכל מקום הביאו אור ושמחה ללבבות אלפי החיילים המופתעים שלא הבינו מהיכן החסידים 'צנחו' פתאום... • **סקירה מרתקת על מבצע חנוכה בימי מלחמת יום כיפור**

נחודשיים

ימים חלפו מאז הופסקה

האש, אך אלפי החיילים עדיין ניצבו לאורך הגבולות. ממשלת ישראל הותירה אותם שם עד לחתימת הסכם סופי. משימותיהם של החיילים באותה תקופה היו מורכבים בעיקר מתצפיות ומשמירה שגרתית לאורך החזיתות. המצב גרם לחיילים תשישות מוראלית ועייפות נפשית.

חנוכה תשל"ד הלך והתקרב, ובקרב החיילים שררה אכזבה רבה. ההסכם הצפוי טרם נחתם, ואיש עוד לא יודע מתי זה יקרה. והם? הם עדיין בעמדותיהם, ממשיכים לאכול מנות קרב הרחק מבני משפחותיהם המתגעגעים שרוצים להדליק חנוכה עם אבא ולאכול יחד סופגניות ולביבות.

המצב הרגשי והמוראלי בהחלט היה נגד עיניו של נשיא הדור ומנהיגו, הרבי מלך המשיח, וגם בניו יורק הרחוקה ידע היטב את אשר נעשה בבונקרים, בשוחות ובחפירות לאורך הגבולות.

זו הסיבה שבימים שלפני חנוכה יצא הרבי בשורה של הוראות חדשות לקראת מבצע חנוכה - הוראות שהותאמו לתקופת החירום ששררה בארץ. בהתוועדות שהתקיימה בעיצומה של שבת כ' כסלו, חג הגאולה, השבת שלפני חנוכה, אמר הרבי כי נרות חנוכה מאירים לכל אחד וגם לגויים, כפי הנאמר "אור לגויים נתתיך", ולכן יש לראות שבכל בית יהודי ידליקו לפחות חנוכה אחת, ועדיף שכל ילד ידליק בעצמו את נרות החנוכה. בבתים שאין בהם חנוכה, ביקש הרבי, להעניק חנוכה וההוצאות יהיו על חשבון מגבית י"ט כסלו.

הרבי הוסיף והורה לערוך כינוסי ילדים בעת הדלקת נרות חנוכה, להסביר להם על חנוכה שענינו להאיר בכל מקום, ולאחר מכן ידליק אחד הילדים חנוכה וישירו את שירי חנוכה, כל מקום לפי מנהגו. כמו כן ביקש להעניק לילדים 'דמי חנוכה', שהרי זה מנהג ישראל, ומתוך דמי החנוכה, שיתנו הילדים חלק לצדקה.

מילדי ישראל עבר הרבי לדבר על חיילי צה"ל, ואמר כי בנוגע לאנשי הצבא

כך גם בבתי הפצועים - שהפצוע עצמו ידליק נרות, ומלבדם, גם אביו או אמו או הסבתא או הסבא ידליקו, כדי שיהיה כמה שיותר אור בבית.

הוראותיו של הרבי הגיעו טלפונית לארץ הקודש, וחיל החלוץ החב"די נכנס מיד לתזוית. כעבור שעות ספורות הוכן 'חוזר' מיוחד ובו תקציר ההוראות החדשות משולבות עם הוראות בנוגע למבצעים השונים:

"לאסוף ילדים פעם או יותר, במשך ימי חנוכה בזמן הדלקת נרות לספר להם על נס חנוכה ולתת להם דמי חנוכה. להשתדל שבכל בית יהודי תהיה חנוכה, וידליקו נרות חנוכה, במקום שצריך לתת בכסף או בחינם. רצוי שגם ילדים ידליקו. כדאי שבכל בית תהיה קופת צדקה, לחנך את הילדים שחלק מדמי חנוכה לתת צדקה.

"שיבקרו בבתים יהודים, וימריצו על הדלקת נר חנוכה תוך זהירות של שמירת שבת.

"במיוחד להשתדל שאלו שזכו להגן על עם ישראל בארצנו היינו אנשי הצבא, שתהיה חנוכה בכל מוצב אפילו נמצא שם חייל אחד. וכל יום ידליק חייל אחר. לומר לפנייהם איזה דבר תורה, ועל ידי

- הם שלוחי כלל ישראל ויש להם את הזכות להגן על היהודים בגופם ובנפשם. לכן צריך לדאוג שבכל מוצב צבאי תהיה חנוכה, ולסדר שבכל יום חייל אחר ידליק חנוכה, ויזכה גם את חבריו. כמו כן, יש לחלק 'דמי חנוכה' גם לחיילים, ולדאוג שיהיו להם קופות צדקה, על השולחן או לקבוע בקיר, ושהחיילים יתנו צדקה מתוך דמי החנוכה.

זאת ועוד: להעניק לכל חייל סידור, שזהו ענין של תפילה וכן ספר תהילים שזהו ענין של תורה - ובכך יהיו אצל החיילים שלושת העמודים שעליהם עומד העולם: תורה, עבודה וגמילות חסדים.

ואילו לחיילים מקרב חסידי חב"ד, ביקש הרבי לדאוג שיהיה להם ספר התניא או תורה אור או ליקוטי תורה על פרשות השבוע שקוראים בשבועות אלו.

הרבי מה"מ לא שכח גם את משפחות החללים - החיילים שנהרגו על קידוש ה' בקרבות, וכן את משפחות הפצועים. אלמנות רבות ויתומים אינספור מגיבורי מערכות ישראל, עמדו לנגד עיניו של הרבי. אשר על כן, הורה הרבי: בבתים של אלמנות ויתומים, יש להביא חוץ מאור בדמות דברי נחומים, וכן אור של נרות חנוכה. ואם יש ילד או ילדה - הרי שידליקו נרות חנוכה ויאירו את הבית.

זה יחשבו כתלמידים ואז לחלק להם דמי חנוכה.

"בכל מוצב תימצא תמיד קופת צדקה בכדי שיוכל לתת צדקה. ועתה יתנו חלק מהדמי חנוכה לצדקה.

"כמו כן בבית אלמנות ויתומים צריכים להדליק חנוכה, ועדיף שכל בני הבית ידליקו אלא במקומות שונים. וכן לחלק להם דמי חנוכה. על אחת כמה וכמה בבתים שיש פצועים.

"לחזק מבצע תפילין, שכידוע מפיל אימתה ופחד על הנכרים.

"לחלק לחיילים סידורים ותהילים, ושהיו במקום שלחיילים יש גישה אליהם. שיהיו שם תפילין סידורים ותהילים".

הוראת שעה מיוחדת

הפעילות לקראת חנוכה נכנסה לתכונה רבתי, ופעילי חב"ד בארץ הקודש החלו לפעול. הזמן קצר והמלאכה מרובה. כך דיווח עיתון 'המודיע' באותם ימים:

חנוכויות לחיילים על ידי חסידי חב"ד

חסידי חב"ד יתחילו ביום ג' לחלק אלפי חנוכויות לחיילים ביחידות צה"ל בחזיתות. המבצע ייערך על פי הוראה של מנהיג חב"ד הרבי מלובביץ', אותה השמיע בעת התוועדות שקיים בסוף השבוע

ב"ה. יום א' דחנוכה תשל"ד

הודעה דחופה

נתקבלה הוראה דחופה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שכהוראת שעה תדלקנה גם הבנות נרות חנוכה.

גם העיתון 'מעריב' ציין זאת בידיעה מיוחדת:

"גם ילדות רשאות לברך על הנרות.

"נשיא חב"ד העולמי, הרבי מלובאביץ', התיר באופן מיוחד ובהוראת שעה לנערות וילדות גם לברך וגם להדליק נרות של חנוכה.

"בשיחה טלפונית שנתקבלה אמש בכפר חב"ד, פנה הרבי וביקש להתיר לילדות להדליק ולברך על נרות חנוכה. הוא נימק את ההיתר בכך, כי לאור המצב השורר כיום, 'אנו זקוקים לאור ולאורה בכל בית בישראל' ומשום בכך בהוראת שעה באופן מיוחד, גם ילדות יכולות לברך ולהדליק נרות של חנוכה.

"אלפי חנוכויות ונרות חנוכה חולקו בימים האחרונים על ידי חסידי חב"ד בקרב יחידות צה"ל למשפחות שכולות, לבתי חולים ולבתי הבראה, כחלק ממסע ההסברה על מצות הדלקת נרות חנוכה, ובהתאם לבקשתו של הרבי מלובאביץ'."

חסידי חב"ד יוצאים למערכה

הרב אפרים וולף, מנהל ישיבת 'תומכי תמימים' בכפר חב"ד, שלח לרבי דוחות" מהמבצע, מהם ניתן ללמוד על התגייסות החסידים למבצע. חסידים רבים עזבו את ביתם למספר ימים ופתחו בנסיעות ארוכות וממושכות כדי להגיע לחיילים בכל החזיתות. וכך מציין הרב וולף:

"כ"ד כסלו תשל"ד... בארץ הקודש מגויסים כל אנ"ש לפעולות בענין החנוכה או שחלקם מגויסים לצבא. הערב תתקיים אסיפה עם ר' משה שי סלונים בענין הפעולות. נוסף לאוטובוס שיצא היום לסיני, ייצאו ביום ב' הבא 2 אוטובוסים א' לסיני וא' לרמת הגולן.

נתקבלה הוראה דחופה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שכהוראת שעה תדלקנה גם הבנות נרות חנוכה

שעבר בחצרו בברוקלין. התוועדות זו התקיימה לרגל 'חג הגאולה' המציין את שחרור מייסד חב"ד מהכלא הרוסי לפני 175 שנים. על פי הוראת הרבי יחלקו חסידי חב"ד חנוכויות גם למשפחות השכולות".

בתחילת חג החנוכה פורסמה ב'המודיע' מודעה מטעם אגודת חסידי חב"ד ובה תמצית הוראות הרבי בקשר לחג החנוכה, כאשר בסוף המודעה צויין: "שמחה ממתקת דינים. כל אחד יאמץ לעצמו קו השמחה ובפרט בימי החנוכה".

הוראה נוספת שהגיעה באותם ימים – שגם בנות ידליקו נרות חנוכה, וכך נכתב הודעה שיצאה על ידי "אגודת חסידי חב"ד ירושלים":

"לאחר כמה שעות של המתנה בראש פינה לצורך קבלת אישורים ממפקדת התיאום והקישור, יצאנו לחזית ברמת הגולן. לא אשכח את המראות לאורך כל הדרך. בצידי הכבישים נראו שיירות של טנקים וכלי רכב צבאיים סורים, מפויחים.

"ברמת הגולן פגשנו את החיילים שוהים עדיין בבונקרים ומאחורי ביצורים. למרות הפסקת האש, המלחמה עדיין לא הסתיימה. הדריכות באוויר היתה גדולה. אי אפשר לתאר את השמחה שהתעוררה בקרב החיילים ברגע שראו אותנו. הגענו עם הרבה שמחה חסידיית, דיברנו על חנוכה ועודדנו את רוחם".

נרות חנוכה מול עיני חיילי האויב

אחד האנשים שניצחו על הפעילות הענפה בדרום, הוא הרב ליפא קורצוויל ע"ה שהיה ידוע בפעילותו העניפה בקרב חיילי צה"ל במשך עשרות שנים. לימים העלה את זכרונותיו מהימים ההם, זכרונות המלאים התרגשות מההצלחה שלוותה בברכות הרבי על כל צעד ושעל:

"ה'מבצעים' בקרב החיילים אמנם החלו עם פרוץ המלחמה, וגם כאן בקרית מלאכי התקיימו פעולות רבות וחשובות בתוככי המחנות הסמוכים, אך הפעולות הגדולות היו בחזיתות, ובעיקר בחצי האי סיני, שם שהו אלפי חיילים בעמדות מבוצרות ובמחנות ובסיסים הפזורים ברחבי סיני.

"לצאת לסיני לא היה דבר של מה בכך. זכורני שבתחילת המלחמה יצאו שני אוטובוסים מלאים בחסידי חב"ד לעבר סיני, אוטובוס אחד יצא מכפר חב"ד, ובו נסע גם המשפיע הנודע ר' מענדל פוטרפס, והאוטובוס השני יצא מנחלת הר חב"ד.

"הנסיעה היתה ארוכה מאוד. ברחבי סיני פעלנו לאורך הגבולות, הנחנו תפילין עם החיילים, חילקנו 'משקה', והעיקר הבאנו מנות גדושות של שמחה חסידיית אל החיילים שמאורעות מלחמת יום כיפור גרמו להם להיות במצב רוח עכור. הפחנו בהם שמחה אמיתית ואמונה כי ה' יעזור ועם ישראל ינצח את אויביו.

ר' אליעזר זיגלבוים ע"ה בהדלקת נרות עם חברים מהמוצב בפאיד

צעיר, וכיום שליח הרבי ומנהל מוסדות 'בית חנה' בעיר צפת:

"כשהרבי הורה לפעול במבצע חנוכה, פעלנו במלוא המרץ ליישם את ההוראות, בייחוד עם חיילי צה"ל. אני זוכר שמיד כשקיבלנו את הידיעה, יצאנו עם רכבו של הרב לייבל קפלן לראש פינה, שם כבר המתין לנו אוטובוס של חסידים שהגיעו מכפר חב"ד במטרה לפעול בחזית הסורית ברמת הגולן. אנחנו כתושבי הצפון הפכנו להיות למורי הדרך.

"ר' משה סלונים מסר שעל אף החופש בבתי הספר מקווים לקיים ב-100 בתי ספר ערבי חנוכה, בלוד יקיימו מסיבות חנוכה היום ומחר [על פי הוראת הרבי לקיים כינוסים בזמן הדלקת נרות חנוכה]."

אוטובוסים רבים יצאו מריכוזי חב"ד לדרום הארץ ולצפונה. אפילו מטוס צבאי מיוחד הוקצה לצורך העניין והוא יצא לסיני.

זכרונות מהפעילות בחזית הצפון, מספר הרב שלמה רסקין, אז אברך צפתי

"בתום שלושה ימי פעילות, שבנו עם האוטובוסים לבתינו. עם זאת, המבצע לא נגמר והפעולות בסיני נמשכו בדרכים שונות.

"המבצע הגדול באמת היה בחנוכה, כאשר יצאו אוטובוסים - ובמקביל מטוס צבאי - שהביאו קבוצת חסידים גדולה לחצי האי סיני, על גבול מצרים, כדי לזכות את החיילים במצוות חנוכה ולהביא להם שמחה, בעיקר נוכח האבידות הקשות שספג עם ישראל באותם ימים טרופים.

"לכל לראש היה צריך לארגן את המטוס, ולכך דאג ר' שלימק'ה מיינדצ'יק, יושב ראש ועד כפר חב"ד. היו לו קשרים טובים בצמרת הצבא, והוא יצר קשר במקומות הנכונים, ודאג למטוס שיצא משדה התעופה בן גוריון לכיוון סיני.

"את החנוכות, הסופגניות ועוד פרודוקטים רבים, הביא ארגון צעירי חב"ד בראשות הרב ישראל ליבוב. ניהול המבצע בפועל הופקד בידו, בתפקידי מנהל בית חב"ד קרית מלאכי.

"החסידים שיצאו למבצע הגיעו מנחלת הר חב"ד, מקרית גת ומלוד. האמת ניתנת להיאמה, שראיתי תופעה מופלאה - דווקא חסידים שהגיעו שנים ספורות קודם מרוסיה, הם שידעו מהי מסירות נפש, המשיכו למסור את נפשם גם כאן וביקשו מעצמם לצאת למבצע ללא צורך לדבר עמם או לשכנע אותם. חרף כל המכשולים והקשיים שעמדו בפני ראש משפחה

אי אפשר להתאר את השמחה שהתעוררה בקרב החיילים ברגע שראו אותנו. הגענו עם הרבה שמחה חסידית, דיברנו על חנוכה ועודדנו את רוחם

שמבקש לצאת לשלושה ימים מהבית לאיזור החזית הדרומית, שלא לדבר על רבים מהם שהעברית טרם הייתה שגורה על פיהם, ובכל זאת הם ביקשו להיפגש ולשמח את החיילים ה'צברים'.

"אולי מבצע זה בסיני יכול להיראות כחוויה מרתקת, אך צריך להבין שזה לא היה כך כלל. בראש ובראשונה מדובר היה באנשים שעבדו לפרנסתם, ולצורך כך היה עליהם לעזוב את מקום העבודה לכמה ימים מבלי שאיש פיצה אותם על כך כספית. לעיתים הדבר היה כרוך באי נעימות מצד המעסיקים. בנוסף לכך, חסידים אלו הותירו את אישה ואת הילדים בבית, בפרט בערבי חנוכה

המשפחתיים. לכולם היה ברור שחזית סיני אפופת סכנות ומתיחות בטחונית, למרות שברמה העקרונית שררה רגיעה מסוימת. כולם ידעו שאי אפשר להתקשר מסיני הביתה ולספר חוויות, טלפונים סלולאריים לא היו, וגם טלפונים כמעט ולא, ובכל ימי ההיעדרות אי אפשר

היה להתקשר הביתה ולשוחח עם בני המשפחה.

"היוצאים למבצע התרכזו בשדה התעופה הצבאי הסמוך לשדה התעופה בן גוריון. עלינו על מטוס צבאי קטן המיועד לטיסות קצרות. לא היו כלל תנאי נוחות. עמנו במטוס היתה כמות עצומה של חנוכיות ונרות, ולצידם סופגניות, ששימשו אותנו במשך שלושת הימים בהם שהינו בסיני.

"היום, כאשר בחורים מגיעים ל'מבצעים' למספר ימים, הם מקבלים ארוחות דשנות בבית חב"ד, אך אז, מי חשב על כך? כל אחד הביא עמו אוכל יבש וקר שאינו מצריך קירור או בישול, ואת אלה אכלנו שלושה או ארבעה ימים יחד עם ירקות וכדומה שקיבלנו בשטח. אלו בהחלט לא היו סעודות חג חגיגיות...

"המטוס נחת בשדה התעופה הצבאי שברפידיים, סיני, ואת פנינו קיבל קצין שלישות ראשי שהיה אחראי על כל ענייני המינהלה בחצי האי סיני. הוא עבד בתיאום מלא עם הרבנות הצבאית, ודאג לנו לרכבים רבים שפיזרו אותנו בכל רחבי סיני. לאחר שקיבלתי מהשלישות ומהרבנות את מפות האזור, סיכמתי עמם את הפרטים האחרונים לגבי חלוקת הפעילים בקרב הגזרות השונות, במטרה שלא נחסיר שום מוצב או אפילו חוליה הפזורה בכל השטח העצום הזה. זה היה מבצע מורכב מאד, ורק בברכת הרבי הצלחנו.

"המבצע התנהל כמבצע צבאי של ממש. כל חוליה בת ארבעה או חמשה חסידים יצאה כשהיא מלווה בנהג-חייל. הם היו יוצאים יחד משעות הבוקר המוקדמות ועד השעות המאוחרות של הלילה, כאשר לאורך כל השעות הם מסתובבים בקרב חולות-עד. היה צריך לחשב מראש כמה חנוכיות וסופגניות יש לתת לכל חוליה, תוך הערכות מקצועיות לכמה חיילים יגיעו חברי אותה חוליה ספציפית. ברור שלכל חוליה נוצר תחשיב שונה. התחשיב היה בנוי לפי מספר הקילומטרים בין מוצב למוצב, ועל פי זה הותאם המסלול היומי במטרה להספיק להגיע לכמה שיותר. כל

חוליה ידעה מראש לאלו נקודות היא מגיעה ומה עליה לעשות בכל מקום.

"בהינתן האות יצאו החוליות מהבסיס המרכזי לארבע רוחות השמים במטרה להגיע לכל המעוזים והתעוזים מבלי להחמיץ אף לא מקום אחד, אף לא חייל אחד! [מעוזים' הם עמדות מבוצרות בתוך תעלות על קו הגבול, ואילו ה'תעוזים' הם עמדות מבוצרות המרוחקות יותר ונחשבות עורפיות].

"אני אישית שובצתי בחוליה שפעלה ממש על קו הגבול. את אחת החנוכיות שהדלקנו ראו גם החיילים המצרים שמעבר לגבול. עברתי יחד עם החוליה שלי במעוזים רבים, ובכל אחד שהו חיילים בודדים. ניתן לתאר איך 'נחתנו' עליהם פתאום עם המון שמחה, מרץ ואור של החג... הפחנו שמחת חג, ובשעות היום אף הנחנו תפילין והותרנו סופגניות וחנוכיות בתוספת הסבר כיצד מדליקים נרות חנוכה.

"במעוזים שאליהם הגענו לאחר שקיעת החמה, הדלקנו נרות חנוכה, שרנו שירי חנוכה מסביב לנרות, וכך עזרנו לחיילים לשכוח את החרדה מהאויב כמו גם את הדאגה למשפחות הנמצאות הרחק מהם. בכל מקום שאליו הגענו, הבאנו כמובן את ברכת הרבי לארץ ישראל ולחיילים, ועודדנו אותם ואת רוחם.

"ומה המתכון לשמחת החיילים? היו לנו בקבוקי 'משקה', והם נמזגו לכל חייל, כמובן בצורה מדודה. שרנו ניגונים חסידיים ויצאנו בריקודי שמחה שהוסיפו רבות לשמחה הגדולה, בעוד החיילים לא נותרים אדישים ונסחפים בשמחה הגדולה.

"במרחק של ארבעים שנה קשה לתאר את השמחה הגדולה שאתה מכניס בחייל צעיר הנמצא במשך תקופה ארוכה יחד עם חיילים בודדים בתוך עמדה מבוצרת, כאשר רוב הזמן הם עומדים בעמדות השמירה ובוהים לעבר הגבול המצרי, ללא מעש, אך עם פחד בלבבות ודאגה עצומה לבני משפחותיהם עמם הקשר חלש

התכונה משכה את תשומת לבם של חיילי או"ם שהיו מוצבים בקרבת מקום. בין כך ובין כך התפתחה שיחה בינם ובין החסידים, ואחד החיילים השוודים אמר פתאום: 'אני יהודי, שמי יוסף ברגסון'. קל לתאר את התרגשותם של החסידים שמצאו עוד נשמה יהודית. למותר לציין שהחייל הניח תפילין והתפלל עם החסידים.

מקרה מעניין מספר המשפיע הרה"ח ר' אברהם מייזליש, שכיהן כמחנך בכיתה י"ב בבית ספר למלאכה ויצא עם תלמידיו לפעילות:

"למבצעים בסיני בחנוכה נסעתי יחד עם תלמידים מבית הספר, שעבדו בלהט של קדושה. הם נסעו יחד איתנו בתחבורה הציבורית עד לסיני במטרה לעודד את החיילים. היתה קבוצת תלמידים שהסתובבו לבדם בין המוצבים וחילקו מטבעות לברכה. למרות גילם הצעיר, הם לא התביישו ונכנסו למחנה גדול וקיבלו אישור לדבר בפני החיילים. הם הציבו שני ארגזים האחד על רעהו, עמדו עליהם וסיפרו על חנוכה וכן חילקו מטבעות.

"המבצע ארך כמה ימים, והתלמידים שהיו לבדם ולא היה להם היכן לישון, הגיעו לחניון זמני של אגד שהוקם בעקבות המלחמה, שם נחו על אחד הספסלים ולמחרת השכם בבוקר, המשיכו הלאה במבצע.

"בפעם השניה טסתי עם כמה תלמידים עד מחנה רפידים, ומשם בקומנדק אל

'עד היום כששאלו אותי איפה אני לומד, אמרתה בבית ספר אורט ברמלה. התביישתי שאני לומד בחב"ד. עכשיו אני רואה שלהיות חב"דניק זו גאווה

במיוחד, בגלל אמצעי התקשורת המעטים באותן שנים.

"בסוף כל יום פעילות, חזרו החוליות כולן לרפידים, שם הדלקנו נרות חנוכה, ישנו כמה שעות, והשכם בבוקר התפללנו שחרית ומיד יצאנו שוב למבצע נוסף. כך במשך שלושה ימים רצופים.

"איש מהצוותים לא התעייף, והבית לא היה בראש מעייניהם. כולנו פעלנו באינטנסיביות וללא הפוגה במשך 72 שעות. רק בתום המבצע הגדול שבנו לנחל'ה."

גאווה להיות עם חב"ד

מקרים מרתקים רבים אירעו לחוליות החסידים שפעלו בשטח. כך למשל חוליה חב"דית שהגיעה ליחידות צה"ל באזור איסמעיליה, גילתה חייל יהודי בין חיילי יחידה שוודית בכוח החירום של או"ם. החוליה שיצאה להדליק נרות עם חיילי צה"ל, הגיעה לנקודת תצפית של צה"ל ליד איסמעיליה ואנשיה כיבדו את החיילים בעוגות ו'משקה', הניחו תפילין והתפללו בצוותא.

אפרים מזרחי מבני ברק, השומר עד היום על ספר תהילים ומטבע שקיבל מהחב"דניקים במבצע יום כיפור.

מזרחי סיים את שירותו הסדיר זמן קצר לפני פרוץ המלחמה, אך משום מה בתחילת המלחמה הוצב בבקעת הירדן, שם עסק בעבודות שמירה שגרתיות. רק לאחר זמן עבר לסיני, שם לחם מעבר לתעלה ונשאר בסיני עוד שבועות ארוכים. והנה מגיע חג החנוכה, או אז הגיעו החב"דניקים. וכך הוא מספר:

"זה היה באחד מימי החנוכה. לפתע הגיעו לאוזנינו צלילים של מוזיקה חסידית עליזה. היינו צריכים לצבוט את עצמנו כדי להאמין למראה עינינו: קבוצה של חסידי חב"ד הגיחה לפתע מתוך טנדר, שעל גגו מערכת הגברה. זה היה כל כך תלוש מהמציאות, וגם מסוכן! הם יצאו אלינו עם סופגניות, חנוכיות ונרות. עד אותו רגע לא הייתה לנו חנוכייה. בלילות הראשונים של החג הדלקנו נרות בקסדות מצריות שמילאנו עפר, ובתוכן נעצנו בד יוטה ספוג דלק.

"החב"דניקים לא הסתפקו במפגש עם החיילים שבתוך הבניין, אלא התעקשו לעלות גם לנקודת התצפית שעל הגג. הם שרו ורקדו והשמיעו דברי תורה. לאחר שחילקו לנו חנוכיות, נרות וסופגניות, הוציאו ספרי תהילים קטנים וצמד מטבעות מהרבי מליובאוויטש. מטבע אחד ניתן לנו כ'דמי חנוכה', לעשות בו כטוב בעינינו. את המטבע השני ביקשו לתת לצדקה עם שובנו מהמערכה.

"המטרה היא – הסבירו החסידים בשמו של הרבי – לעשות כל אחד ואחד מאיתנו 'שליח מצווה', שהרי שלוחי מצווה אינם ניזוקים. היו בינינו כמה חיילים ספקנים שהקשיבו לדברים בחיוך, אך לבסוף לקחו מהחסידים את התהילים והמטבעות ששלח הרבי.

"וראו זה פלא: מאותו יום והלאה לא היו נפגעים, לא מקרבנו ולא מבין הכוחות האחרים שפעלו בשטח. אני זוכר את תחושת ההשתאות שליוותה אותי אז, לצד האמונה החזקה שפעמה בן, כי ערכת ההגנה הרוחנית ששלח לנו הרבי אכן פעלה את פעולתה". ■

"כשחזרתי לחזית בנר שלישי של חנוכה, התחלתי בפעילות. ישבנו על תעלת סואץ, ועל אחת הגבעות בתעלה סידרנו חנוכה ענקית עשויה תרמילי פגזים. בתוכם שפכנו חומר דליק, שמן או כל דבר אחר, ובכל פעם מפקד אחר כובד להדליק את החנוכה, בעוד שאר החיילים יושבים מסביב ושרים שירי חנוכה.

"זו היתה אטרקציה רוחנית יוצאת דופן. המפקדים שמחו על המוראל הגבוה שהמבצע העלה בקרב החיילים. בכל ערב ישבנו סביב לחנוכה שאורה השתקף בתעלת סואץ, ומשוחחים על חנוכה ובימים ההם בזמן הזה. הייתי מספר לחיילים סיפורי גבורה יהודיים, על מסירות נפש, חוזר על רעיונות משיחותיו של הרבי וכן ממאמרי חסידות. כשהיינו מתעוררים עם אור ראשון של בוקר, היינו רואים את החנוכה עוד דולקת. לא יפלא אפוא שבבוקר החיילים כולם היו מפשילים שרוולים ומניחים תפילין.

"זכורני שמידי כמה דקות היו נשמעות קריאות במגפון צבאי והתבקשתי להגיע למקום מסוים כי יש שם מישהו שעדיין לא הניח תפילין באותו יום..."

בואם הפתאומי של החב"דניקים היה כל כך הלוש מהמציאות

על תגובתם של החיילים ועל ההתרגשות העצומה שהייתה להם, ניתן ללמוד מעדותו המרתקת של

המחנות שבהם פעלנו. זכורה לי אפיזודה מעניינת מאותו מבצע: כשהגענו לאחד המחנות, החיילים היו בעיצומה של ארוחת צהרים. הכניסו אותנו לחדר האוכל של קצינים, התיישבנו וראיתי שמוגש שם אוכל מבושל שכמובן לא יכולתי להכניס לפי. עוד אני תוהה בדעתי מה לעשות וכיצד לנהוג, הגיע הטבח הראשי האחראי על ארוחות לאלפי החיילים, ומזמין אותי למטבח. 'מה אתה יכול לאכול? גבינות? לחם? אתם מחב"ד ואני אתן לכם הכל', אמר ברוחב לב.

"כשחזרתי אל התלמידים שחיכו לי בחדר האוכל, אמר לי אחד מהם: 'עד היום כששאלו אותי איפה אני לומד, אמרתי בבית ספר אורט ברמלה. התביישתי שאני לומד בחב"ד'. עכשיו אני רואה שלהיות חב"דניק זו גאווה. תראה איך הטבח הראשי מתייחס אליכם..."

חנוכה מתרמילי פגזים

חלק מהחיילים ששהו בחזית, היו בעצמם מחסידי חב"ד שגויסו למלחמה. הם עצמם לא היו פאסיביים, אלא הפכו להיות "חיילים כפולים" – כשהם פועלים ליישם את ההוראות של הרבי.

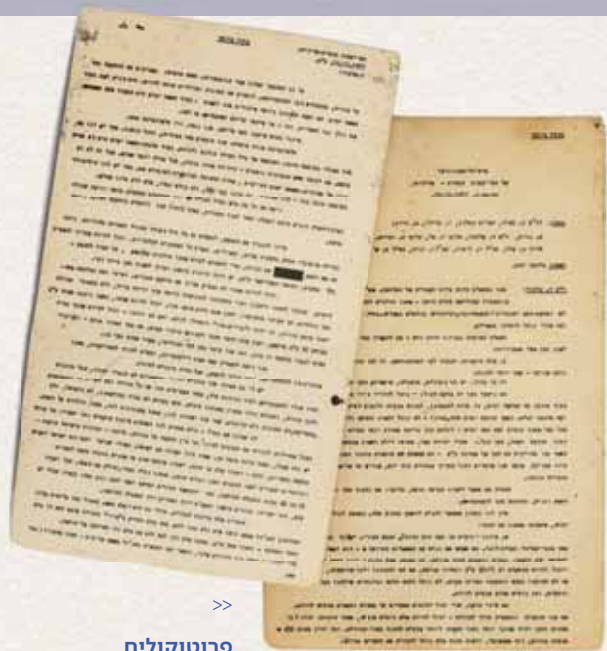
אחד מהם היה הרב שמעון בקרמן שגויס והוצב בסיני. ביומיים הראשונים של חנוכה שוחרר לחופשה קצרה בביתו בכפר חב"ד ואז שמע על הוראות הרבי למבצע חנוכה בתקופת חירום זו. בשובו לחזית החל במבצע חנוכה בשיא השטורעם, כפי שהוא מספר:

קראתי ואין עונה

שנים רבות לאחר תום מלחמת יום הכיפורים נחשפו לאור לראשונה הפרוטוקולים הסודיים מדיוני המטכ"ל בימי המלחמה. הפרוטוקולים חושפים דיונים סודיים מתוך חדר הממשלה והמטכ"ל, ומגלים לראשונה עד כמה צדק הרבי מלך המשיח בזעקותיו באותם ימים, דברים שלא פעם נשמעו תלושים מהמציאות, אך כעת מקבלים משנה חיזוק • **הזעקה שלא נשמעה**

פרוטוקולים
מישיבות הממשלה
בימי המלחמה

משה דיין: מבחינה מהותית לא נוכל להרשות לעצמנו לעשות זאת הפעם.. על סמך הידיעות שיש עתה לא נוכל להכות מכת מנע. אפילו חמש דקות קודם אי אפשר."

הרמטכ"ל דדו: "מכת מנע היא כמובן יתרון עצום היא תחסוך הרבה חיים."

גולדה מאיר: "הלב נמשך אבל עוד נראה.. נורא מושך לבצע מכת מנע, אבל זה לא 1967 (-) מלחמת ששת הימים). הפעם העולם מתגלה במלוא נבזותו. לא יאמינו לנו."

המעין בשיחותיו-זעקותיו של הרבי מלך המשיח בנושא שלימות וביטחון ארץ ישראל משנים עברו, נוכח לראות פעם אחר פעם כיצד דברי הרבי נכונים לכל שעה ולכל עת, קולעים אל השערה. אולם לא בכל יום מזדמן להשוות בין שיחותיו הנוקבות של הרבי שנאמרו נוכח מצב בטחוני ומדיני מול פרוטוקולים של מדינאים ואנשי צבא בכירים כאן בישראל; להציץ לתוך פרוטוקולים סודיים ביותר שתועדו שעה שעם ישראל ניצב בשעה גורלית לקיומו ולבחון אותם מול אותן שיחות קודש מדהימות.

לא פעם דיבר הרבי דיבורים שהיו נראים כלא מובנים. חסידים פירשו זאת כעניינים שמימיים, אך היו גם שידעו כי יש דברים שרק הרבי לבדו יודע.

עשרות שנים לאחר המלחמה, נחשפו פרוטוקולים סודיים מניהול מלחמת יום הכיפורים על ידי ראש הממשלה דאז גולדה מאיר, שר הבטחון משה דיין, שרי הממשלה והרמטכ"ל דוד אלעזר ("דדו").

תוך כדי קריאת הפרוטוקולים הסודיים, רואים בעליל כיצד יושב מנהיג הדור בחדרו בברוקלין, ומבין יותר טוב מהמצביאים היושבים קרוב לחזית, מה טוב לעם ישראל, ואף יודע לתת את העצות הנכונות מול אפסיותם של המדינאים שמתגלים נוכח קריאת הפרוטוקולים כמי שהיו מוכנים להמר על גורלו של עם שלם רק בגלל המבוכה 'מה יאמרו הגויים', שיקול העומד לצערנו גם בימים אלו.

האם להנחית מכת מנע לפני פרוץ המלחמה?

אחת המחלוקות המשתקפות מהפרוטוקול התגלע בין גולדה מאיר ראש הממשלה דאז, שר הביטחון משה דיין, לבין הרמטכ"ל דדו האם להנחית מכת מנע עוד בטרם יצאו האויבים למלחמה. בעוד שהרמטכ"ל תמך בהחלטה לגייס מילואים ולהקדים רפואה למכה כפי שהיה במלחמת ששת הימים, הרי שגולדה מאיר ודיין סרבו בתוקף לתחנוניו אלו.

עוד

כח" בכך שישראל ניצחה באופן מופלא, הן במלחמת ששת-הימים, והן במלחמת השחרור, בכל זאת, עדיין לא מאמינים בקב"ה."

הרבי פורץ בבכי: מדוע באתי ואין איש!...

שבועיים לאחר מכן, שבת פרשת עקב. דממה שוררת בחלל הזאל הגדול של 770, הכל מאזינים לקריאת ההפטרה מפיו של הרבי.

"ותאמר ציון עזבני ה'", משמיע הרבי בקול רוטט, ניתן לחוש שתחינותיו של כללי-ישראל, לדורותיו, בוקעות מפיו של הרבי. כך פסוק אחר פסוק, בניגונו המיוחד, בקולו הערב והשמימי שיש בו הבטחה של נביא הנחמה, יחד עם תחינה של רעיה מהימנא.

קולו של הרבי נסדק מפעם לפעם, עד שלפתע נעצר. "מדוע באתי", קורא הרבי, וקולו נשנק מבכי. "ואין איש", ממשיך הרבי ונעצר. לא יכול להמשיך. רק כעבור זמן, תוך כדי בכי חנוק, יוצאות מפי קודשו המילים הבאות, מקוטעות אף הן: "הקצור קצרה ידי מפרדות ואם אין בי כח להושיע?.."

בעת ההתוועדות שנערכה לאחר התפילה, זעק הרבי על המצב הביטחוני בארץ הקודש והסביר את פשר בכייתו בעת ההפטרה;

כבר שלש שנים קודם פרוץ המלחמה, הזהיר הרבי מהסכם הפסקת האש שחתמה ישראל עם מצרים. הרבי הזהיר כי הפסקת אש זו תנוצל לרעה על ידי המצרים, שיזדרזו בינתיים להתחמש ולהתכונן לקראת המלחמה הבאה. וכך אמר הרבי בפרשת מטות מסעי תש"ל, שלש שנים לפני פרוץ המלחמה:

"ובנוסף לכל זה, הרי הדבר פשוט וברור, שכל "הפסקת-האש" הזו, היא הסחת דעת, כיון שבזמן הזה, נאצר רוצה לבנות ולהכניס נשק לתעלת סואץ. כעת, הנשק שנקנה והתקבל מהצרפתים והרוסים עומד בלוב, וממתין למשלוח. ממתנינים רק לרגע שבו ישראל תפסיק להפציץ, ואז יוכלו לשלוח את כל הנשק, ולהתחיל לבנות שם.

"אך האם ישראל באמת אינה יודעת שכל "הפסקת-האש", היא בלתי הגיונית לחלוטין וכל כולה משחק של המצרים?! ישראל הרי בוודאי יודעת ומבינה את זה. אלא הבעיה היא, שישראל פוחדת לומר זאת ל"ידידים הטובים" - ארצות הברית. ולמרות שגם בארצות הברית מבינים כמה שזה בלתי הגיוני, ולמרות שבישראל יודעים שכך חושבים בארה"ב, בכל זאת פוחדים לומר להם זאת. והסיבה לכך שפוחדים לומר לגויים את האמת התקיפה, היא מכיוון, שחסרה האמונה בהקב"ה - בורא העולם. שאף-על-פי שהקב"ה הראה בגלוי ש"ראה אין בהם

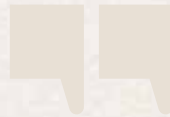

"אין זו הפעם הראשונה שעושים טעות כזו - להעדיף את חוות-דעתם של המדינאים לעומת חוות-דעתם של אנשי הצבא המומחים לענייני בטחון, זוהי טעות שחזרה ונשנתה כמה פעמים: בחתימת החוזה האומלל של קעמפ-דיוויד, במלחמת יום הכיפורים, במלחמת ששת הימים, ובמלחמת סיני - שבכל פעם העדיפו את חוות-דעתם של ה"מדינאים", למרות שזו היתה בניגוד מוחלט לחוות-דעתם של אנשי הצבא המבוססת על טעמים בטחוניים, כפי שהם אמרו בפירוש (ואמרו זאת גם במבצע שלום הגליל) שהדבר יביא לקרבנות נוספים רחמנא ליצלן!

בשביל שיקולים פוליטיים של 'מדינאים' - מאבדים קרבנות מבני-ישראל (שכל אחד מהם הוא "עולם מלא"), ללא כל תועלת! בקשר למלחמת יום הכיפורים הודתה ראש הממשלה דאז שאם היו שומעים לדעתם של אנשי הבטחון והיו מכריזים 'גיוס' בזמן המתאים, היו חוסכים (בדרך הטבע) מאות קרבנות של בני-ישראל! - כפי שהיא עצמה פירסמה זאת בכתב ובדפוס, "למען ישמעו וייראו!"

והנה, מאות קרבנות אלו היו בטוחים שעל-כל-פנים מכאן ולהבא לא יחזרו שוב על טעות זו - ואף-על-פי-כן, חזרו שוב על אותה הטעות בחתימת ההסכמים בקעמפ-דיוויד: אבל אף-על-פי-כן הפחד שלהם מפני הגויים הוא גדול כל-כך - עד שהם מתנהגים באופן שהגויים עצמם לא חשבו לתבוע זאת מהם!

הסיבה האמיתית לתופעה של פחד מהגויים היא - הפחד והשפלות בפני הג'וי'שקייט' שבקרבו, שזוהי נפשו הבהמית, "א-ל זר אשר בקרבך", שאין לך גלות גדולה מזו כאשר אדם מפחד מפני

היום בקוראי את ההפטרה ראיתי שיש בה רמז למצב הקשה בו אנו נתונים עתה, ששם נאמר: "מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה, הקצור קצרה ידי מפדות"?!"

שלוש שנים לאחר מכן, הוכחו התוצאות הקשות מנשוא המצרים פרצו במתקפה בעיצומו של היום הקדוש, ישראל חששה לפתוח במכת מנע למרות הידיעות על המתקפה המתוכננת, כפי שניתן לראות גם מתוך הפרוטוקולים, למרות בקשת אנשי הבטחון וצה"ל. את המחיר שילמו בחייהם אלפי החיילים, שנפלו קרבן במעוזי "קו בר לב" וברחבי סיני, מבלי יכולת מספקת להתגונן מפני המתקפה הקטלנית.

בגלל שיקולי המדינאים מאבדים קורבנות מישראל

בשיחת ג' תמוז תשמ"ב דיבר הרבי בכאב על כך שהמדינאים לא שמעו לקול אנשי הבטחון במלחמת יום הכיפורים:

".. אך במקום להפציץ ולהרוס מיד את כל הביצורים הללו, שלחו מחאה לווינגטון, כשבה-בשעה מצרים ממשיכה להכניס עוד נשק, ולא מפסיקים להתבצר, ואם ימשיכו בביצורים האלו רחמנא-ליצלן, אפילו מטוסי פנטום לא יוכלו להרוס את הביצורים האלה!!!"

ונאצר טוען, הרי אתם ידעתם על הפרת הסכם הפסקת-האש מצידנו במשך ששה ימים, ושתקתם - מדוע התחלתם פתאום לצעוק?! - ואין מה לענות לו על זה.

וכשבים אנשי צבא ושואלים: אם הכרזתם על הפסקת-אש, שברור לכל שניצולה לביצור ולקידום טילים - לשם מה היו כל הקרבנות שנפלו, הדם הרב שנשפך, וההוצאות הכספיות העצומות? עונים להם: שהיות ורוצים שלום, צריך להיות תחילה הסכם הפסקת-אש כצעד ראשון לקראת השלום.

"ידוע ומפורסם, שבמלחמת העולם השנייה (וכן במלחמות שלפניה) ביקש הצד המנוצח שקודם שיתחילו במשא-ומתן על השלום - יעשו הפסקת-אש, וכל אנשי הצבא התנגדו לזה - בהסבירם, שניצלו את הפסקת האש לביצור, ואדרבה: הפסקת-אש היא זו שתמעט את הסיכויים לשלום!

(וסיים הרבי בבכיות נוראות): המלמד שלי היה שמח כשהיה מוצא פסוק שקשור למאורעות. היום בקוראי את ההפטרה ראיתי שיש בה רמז למצב הקשה בו אנו נתונים עתה, ששם נאמר: "מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה, הקצור קצרה ידי מפדות"?!"

ה'גוי'שקייט' אשר בקרבן, וככל שיהיה מעמדו ותפקידו האישי באופן מכובד - הרי הוא נמצא בגלות עמוקה ביותר!"

לא מגייסים מילואים...

כאמור, אחדות דעים שררה בין גולדה מאיר לשר הבטחון משה דיין שלא לגייס מילואים משיקולים מדיניים של 'מה יאמרו הגויים'. הרמטכ"ל דדו היה בעד גיוס המילואים כבר ערב המלחמה כדי להרתיע את האויב. כך מתואר הדיון בפרוטוקול המתעד את ישיבת הממשלה ערב המלחמה:

הרמטכ"ל: בעצם, ייתכן שזה ישפיע, כי הערבים יבינו שהם איבדו את יתרון ההפתעה. יאמרו שגייסנו על מנת לפתוח במלחמה.

מוטב שיגידו שאנו פתחנו וננצח. הרי במילא יגידו זאת."

משה דיין: אני חושש שכל אמצעי התקשורת יגידו שאנו הולכים לתקוף ועושים גיוס מלא לפני שנורתה אפילו יריה אחת."

החלטת המדינאים הכריעה כמובן, והמילואים לא גוייסו, והמלחמה פרצה בהפתעה מבלי גיוס מילואים מקדים, מה שהוביל לחוסר יכולת להגן על החיילים שבחזית.

בשיחת קודש שנאמרה כמה שנים לאחר מכן, עמד הרבי על נקודה זו: ההיסוסים לגייס את המילואים מהפחד 'מה יאמרו'.

פלוגית תגיד שמצד טעמים מדיניים אין לגייס, הוא יסכים איתה, משום שאז יוצא הוא מגדר 'איש בטחון' ונעשה 'מדינאי' - ואז אין לו שום זכות להביע דעה בענייני פיקוח-נפש הקשורים בבטחון], אלא עשו כפסק המדינאים, ומלחמה זו גבתה קרבנות, רחמנא-ליצלן, יותר ממה שהיו בכל המלחמות קודם לכן! (יב' תמוז תשל"ט)

בשיחה נוספת ומדהימה מתייחס הרבי לאותם אלו שמנעו את גיוס המילואים במלחמת יום הכיפורים.

"מדינאים אלה שהיו נפולים ברוחם בפני הגלות לא איפשרו לקבל את עצת אנשי הצבא שיש לערוך גיוס כללי מיד - דבר שאם היו עושים אותו היו חוסכים הרבה קרבנות, כי ההרתעה שבעצם הגיוס היתה מפחידה את השונאים כך שלא היו יוצאים למלחמה כלל.

דבר זה כבר גלוי וידוע לעין כל, ששיקולם של המדינאים היה רק מחמת הפחד של "אל תתגרו באומות", ולכן הם פחדו לנקוט בפעולה שיכולה להתפרש כמעשה התקפת, והדבר הביא, בנוסף על הפצועים, למאות קרבנות, אשר האלמנות והיתומים של קרבנות אלה עדיין מסתובבים בארץ הקודש, ומוגי לב אלה שמנעו את הגיוס פוגשים באותם אלמנות ויתומים! ("ט כסלו תשמ"ג)

מונעים את כיבוש דמשק

משה דיין: אני מציע לבקש לאשר הפצצות בתוך דמשק.

גולדה מאיר: בתוך העיר?

משה דיין: בתוך העיר ובסביבה. לשבור את הסורים. הם יורים עלינו פרוגים כבר יומיים. צריך לצאת מהמצב שאנו נמצאים בו. המטרה היא לגמור את החזית הזו.

הרמטכ"ל דדו תומך בהפצצת דמשק: סוריה במצב רעוע, התקפת דמשק חיונית בשביל שבירת סוריה. הרמטכ"ל הוסיף שהוא מעוניין לפגוע גם בארמון הנשיאות בדמשק "אבל קודם כל דמשק. הדרמטיזציה של תפנית. תפנית משיגים

טוענים כעת, שיש צרות עם דמשק. הרי דובר בשמחת-הורה שהיו צריכים להתקדם את אותם 15 או 20 הקילומטרים הנותרים ולכבוש את דמשק

"בעצם היום הקדוש עשו אסיפה. מומחי הבטחון העידו ואמרו בפירוש שאם רוצים למנוע את המלחמה ולחסוך בקרבנות, הדרך היחידה היא שיגייסו את הכוחות מיד ואף יפרסמו ויודיעו שמגייסים - בלי להתחשב באלו שהם "הירא ורך הלבב". המסקנה מהאסיפה היתה: לא רק שלא יגייסו, אלא אף יודיעו ויפרסמו שלא מגייסים, כדי שיהיה להם שם טוב בקרב אומות-העולם.

ובשעת מעשה טענו המומחים: הרי זה יעלה לנו בקרבנות רבים, כיון שלא תיתכן מלחמה ללא קרבנות - אך גם טענה זו לא הועילה. יודעים מי הצביע בעד אי-גיוס, ובאסיפה זו עצמה גבו עדות מאנשי-הצבא שאמרו, שמפני מצב הבטחון מוכרחים לגייס, באם רוצים לחסוך קרבנות!

בפועל עשו ההיפך מפסק-דין שבשולחן ערוך, הפוסק שבמצב שכזה מוכרחים לצייט לאנשי הבטחון [והחובה לצייט להם היא רק כשהם מדברים מצד הענין של הבטחון, ולא כפי שאמרו בסיום האסיפה שבאם פלוגית בת

שבאים משם. היו כובשים את דמשק ואמנם אחרי-כן מחזירים אותה, אבל בפועל דמשק היתה נשאר ממלכה שפלה.

"שהסיבה לכל זה היא משום שנופלים לפני הגוי, ופוחדים שמא לא ימצאו-חן בעיניו, שמפחדנות והשפלה זו באים כל הצרות.

(שיחת שבת-פרשת אמור, י"ט אייר תשל"ד).

הרבי שלח שליח אישי לדיין

בימים הראשונים למלחמה, התקשרו ממזכירות הרבי למר יוסף צ'חנובר, שהיה אז מבכירי מערכת הביטחון של ישראל, וביקשוהו שיעביר למשה דיין מסר בשם הרבי, שדעתו של הרבי היא שיש לכבוש את דמשק באופן מיידי.

צ'חנובר התלבט רבות האם 'להטריד' את משה דיין בימים הרי גורל אלו, אבל מיד הבין שאין לשחק עם ההוראות של הרבי, וביצע את השליחות. הוא מסר לדיין שישב ב'בור' בקריה בתל אביב את הדברים של הרבי במילואם. משה דיין הרצין והשיב לצ'חנובר "הרבי מלויבאוויטש צודק, אני חושב כמוהו, אבל לצערי אין עם מי לדבר..." מחשיפת הפרוטוקולים אכן רואים שגם דיין חשב להפיץ את דמשק כדעת הרמטכ"ל, אך לא היה אישור לדבר מצד ראש הממשלה שהתנגדה למהלך יחד עם שרים נוספים.

"את דמשק היו יכולים לכבוש כבר באותו יום בו החלה ההתקפה. הסורים הרי ברחו, לא היו מגינים ולא היה צבא שעמד נגדם. אילו היו עושים כך - אזי גם עיר הבירה לא היתה להם, ואז סוריה היתה מסכימה מיד להסכם שלום - כיון שלקחו להם את עיר בירתם, ואז גם ערב-הסעודית לא היתה יכולה להיכנס למלחמה וירדן לא היתה צריכה להיכנס. כך היו נפטרים מחזית נוספת, היו משחררים מחזית זו 40,000 חיילים, טנקים וכלי-נשק רבים.

"אפילו בוויינגטון חיכו שישראל תכבוש את דמשק - מאחר והם רוצים לחיות במנוחה ובלי בלבלולים, ולכן רוצים

באותם הימים, דיבר הרבי רבות על הצורך בכיבוש דמשק. על אף שהדברים היו נשמעים מופרכים, חזר הרבי שוב ושוב על הדרישה לכבוש את עיר הבירה הסורית. לאור העולה מהפרוטוקולים, נשמעים הדברים אחרת לגמרי.

הרבי זעק: "...טוענים כעת, שיש צרות עם דמשק. הרי דובר בשמחת-תורה שהיו צריכים להתקדם את אותם 15 או 20 הקילומטרים הנותרים ולכבוש את דמשק, שאז לא היה כל עיכוב לפעולה זו. ואם היו עושים כך אז, לא היו היום כל הצרות, ואף היו מוציאים משם את כל השבויים. אז גם לא היו זקוקים לטרחה רבה כדי להתקדם את אותם קילומטרים, כיון שלא היתה שום התנגדות מהצד השני.

"הממשלה רק לא היתה צריכה לתת לצה"ל פקודה לעצור. הסיבה שנתנו את הפקודה לעצור היא, כיון שטענו שארצות-הברית תהיה "ברוגז" באם יעשו זאת. הגוי הרי בין-כה "ברוגז", ואף רצה שיכבוש את דמשק משום שאז היו נחסכים ממנו כל הצרות וכל הקשיים

בלחצים. אם זה מפקדה, ארמון הנשיאות, אסד".

בהמשך הפרוטוקול עולה שוב ושוב הססנותה של גולדה מאיר להפיץ את דמשק למרות הפצרותיהם של ראשי צה"ל.

אלוף א. זעירא: יש דברים מחוץ לעיר [דמשק] והם משמעותיים: תחנת החמשל של דמשק, הבונקר של חיל האוויר מחוץ לעיר, תחנת הכח של חומס, בתי הזיקוק. כל זה ישפיע, אבל זה לא ישפיע כל כך כמו [הפצצת] האזור המרכזי בדמשק. זה ישפיע הרבה יותר. יש לחיל אויר כח ללכת גם על זה וגם על זה.

שר הביטחון משה דיין [מנסה להרגיע את ראש הממשלה החוששת מהפצצה בלב דמשק, בטבורה של עיר, והתגובות שייגעו בעקבות זאת מכל העולם]: אם אנשי חיל האוויר יכוונו היטב, ועד כמה שאפשר שזה לא יחרוג לשכונות, הייתי מאשר את זה, בשלב זה.

גולדה מאיר: הייתי רוצה להתחיל במטרות אחרות...

במלחמת יום הכיפורים (המכתב נכתב בחודש אלול תשמ"א):

"התפתחות נוספת שאירעה לאחרונה הוכיחה את ההשקפה שביטאתי במהלך מלחמת יום כיפור. עוררתי אז, על יסוד ההלכה שצריך לרדוף את האוייב "עד רדתה" היינו לכבוש את דמשק - לא כדי להחזיק בה, אלא כדי להבטיח שהיא "לעולם" לא תהווה עוד איום. אז כבר ידעו הכל שיועצים סובייטים היו נוכחים שם, עם מפקדות, וכו'. שעות ספורות בלבד של כיבוש היו מספיקות כדי להשיג את המטרה. אבל מסיבות "מוזרות", הדבר לא נעשה. התוצאות של הכישלון מוכחות.."

לאחר המלחמה, חשף אחד מחברי הקונסוליה דאז, מר אריה מורגנשטרן (ממרכז 'שלם' בירושלים), את אשר שמע מהרבי כאשר ביקר ב770 בשמחת תורה בעת ההקפות:

"ימים ספורים לאחר פרוץ המלחמה, לביל שמחת תורה תשל"ד - שלדינו היה "יום טוב שני של גלויות" - הגענו מנחם לוין ואני אל בית מדרשו של הרבי בקראון הייטס לאחר סיום תפילת ערבית ולפני פתיחת ההיכל להקפות. עמדנו שנינו לצידו ובמשך למעלה משעה, בטרם ההקפות, שוחח אתנו הרבי בזמן שהציבור כולו ניצב דומם ומשתהה לנוכח 'עיכוב התפילה'. קהל החסידים שהיה מרותק למראה יוצא הדופן של הרבי המשוחח עם שני נציגים ישראלים, הבין בוודאי כי השיחה עוסקת במלחמה המתנהלת זה עתה.

"אווירה של חרדת קודש אפפה את אותה שיחה. הרבי דיבר אתנו על משמעות המלחמה ובעיקר על חשיבות התקופה מבחינת תהליך הגאולה. מאחר שהייתי נתון בהתרגשות עצומה אינני זוכר אם הרבי השתמש במושג 'מלחמת גוג ומגוג', אבל זו היתה רוח הדברים.

"הרבי שאל וחזר והקשה בתקיפות רבה מדוע נעצרה המערכה הצבאית ברמת הגולן, ומדוע כוחות צה"ל שכבר הדפו את הצבא הסורי, נמנעו מלהתקדם ולכבוש את דמשק. באותה שעה, יש

בפועל עשו ההיפך מפסק-דין שבשולחן ערוך, הפוסק שבמצב שכזה מוכרחים לציית לאנשי הבטחון

לא לכאן ולא לשם. טבעי הדבר שחייל במלחמה רוצה, או לגמור את המערכה או ללכת הביתה - אך שם, מחזיקים צבא גדול באפס מעשה, ובכדי להסיח את דעתם מכך שבעצם הם לא עושים מאומה - מביאים להם זמרים מניו-יורק ומלונדון."

(ש"פ נח התשל"ד)

"עוררתי אז על כיבוש דמשק"

במכתב נדיר שכתב לרב יעקובוביץ, רבה של בריטניה באותם ימים, הבהיר הרבי את דעתו על הפצצת דמשק

הם לעזור לישראל. ברם, אינם רוצים שיהיה נקרא שהם לוחמים, לכן הם מעוניינים לומר כלפי חוץ שלא לכבוש, אך כדי לעזור לישראל הם מעוניינים להיפטר מחזית נוספת. הם רוצים שישראל תעמידם בפני עובדה מוגמרת, ואז יוכלו לטעון לכולם שאין להם חלק בזה, והראיה, שהם אמרו כך וישראל עשתה להיפך. אך האמת היא, שהם מעוניינים שישראל לא תשמע בקולם אלא תנהג להיפך.

ולעומת זאת, כשהיתה ישיבת ממשלה, בה דנו כיצד לנהוג בענין מסוים, התשובה היתה: נשמע מה וושינגטון אומרת. ניסו לעשות מזה סוד, אך לא עלה בידם, ואף בבירות הערביות כבר יודעים מכך, מאחר שמרגליהם שבארץ ישראל דאגו שישאלו בישיבת הממשלה מדוע לא נהגו כך, בכדי לשמוע את התשובה: כדי לא להרגיז את וושינגטון.

וכששאלתי למה לא כבשו את דמשק וענו לי "בגלל שיש שם צוקים וסלעים כאלה שקשה לכבשם" - לולי הייתי שומע זאת ממנו בעצמו, לא הייתי מאמין! וכששומעים תירוץ שכזה - מבינים שהקושיא היתה חזקה ביותר.

הצעירים (=החיילים הלוחמים) רוצים להתקדם הלאה - הרי אין להם מה לעשות שם. הכניסו אלפי חיילים לתוך השטח ההוא, ואינם מתקדמים הלאה,

עם ראשי המפד"ל ולמסור להם את דבריו על כל פרטיהם.

...הדרך הביתה לשכונת פאר-רוקאווי נדמתה בעיניי כאורכת נצח. בכל רמ"ח איברי חשתי את עוצמתה של השליחות שהטיל עלינו הרבי. חשתי כאילו אני נושא על כתפיי הצנומות את גורלו של עם-ישראל. באותו לילה הצלחתי להשיג את חבר הכנסת זבולון המר ז"ל, שנקרא לצאת משיבת ועדת החוץ והביטחון שהתקיימה בתל אביב. חזרתי באוזניו על הדברים ומסרתי את דרישתו המפורשת של הרבי. כעבור מחצית השעה חזר אליי חבר הכנסת יצחק רפאל ז"ל וביקש אף הוא לשמוע בדיוק מה אמר הרבי וכיצד הפריך את החששות מפני כישלונות ושפיכות דמים מיותרת. "בתגובה לדבריי אישר יצחק רפאל כי שר הביטחון משה דיין אכן חושש ממעורבות רוסית, ועל כן פקד על צה"ל שלא להתקדם אל מעבר לקווים שבהם החזיקה ישראל ערב מלחמת יום הכיפורים בחזית רמת הגולן."

לציין, נחלצו כוחות צה"ל ממצב המגננה ששקעו בו בראשית המלחמה, עברו למתקפה והגיעו כבר עד כדי כשלושים קילומטרים מן הבירה הסורית. מבחינה מעשית אפשר היה אפוא להמשיך את תנופת ההתקפה, לכבוש את דמשק ולהכריע בכך את גורל המלחמה.

"ניסינו לתרץ באוזני הרבי את המהלך ולתלותו בחשש שמא תממש רוסיה את אזהרותיה ותתערב במלחמה לצדה של דמשק, אם תתקדם ישראל לעבר הבירה הסורית. מנגד, אמרנו, כי נראה שישראל מבקשת לרכז כוחות גדולים דווקא בחזית הדרום כדי להדוף בצורה משמעותית ומכרעת את הצבא המצרי אל מעבר לתעלה.

"הרבי דחה את טענותינו אחת לאחת. הוא טען שהכניסה לשטח מצרים היא טעות אסטרטגית, שכן היא כבר לא תוכל לשנות את מאזן הכוחות לטובת ישראל. הוא קבע כי הבעיה החמורה ביותר של מדינת ישראל היא דווקא המלחמה עם סוריה, וכי עד שזו לא תוכרע באופן מוחלט, לא תגיע אל סיומה מלחמתם של הערבים נגד עצם קיומה של מדינת ישראל. משום שדמשק היא עיר היסטורית עתיקת יומין, אמר, היא מסמלת את יציבות העולם המוסלמי, ולכן גם את האיום על עם ישראל. פגיעה בסמל כזה תערער עד היסוד את חוסנו הפנימי של העולם הערבי כולו.

"את אמירותיו הפוליטיות תיבל הרבי בציטטות מהמדרשים ומספרות הקבלה על כך שדמשק היא כקוץ בבשרה של ירושלים. הוא חזר כמה פעמים על דברי

התלמוד הידועים על קיסרי, שאותה השווה לדמשק של היום, ועל ירושלים: 'קיסרי וירושלים, אם יאמר לך אדם, חרבו שתייהן - אל תאמין. ישבו שתייהן - אל תאמין. חרבה קיסרי וישבה ירושלים, חרבה ירושלים וישבה קיסרי - תאמין' (בבלי מגילה ו, א).

"התקשיתי לעקוב אחר שטף המקורות והציטטות, אבל הרבי חזר כמה וכמה פעמים על המדרש הידוע כי 'עתידה ירושלים להיות מתרחבת מכל צדדיה, ושערי ירושלים עתידין להיות מגיעין עד דמשק' (שיר השירים רבה ז, י).

"בתום השיחה ביקש מאתנו הרבי לשוב הביתה מיד לאחר ההקפות, לטלפן לארץ ישראל ולהעביר בשמו מסר דחוף, אקוטי ממש, לראשי המדינה: עליהם להורות על כיבוש דמשק, בלי שום חשש מאיש.

"תחת הרושם הקשה של השיחה הבטחנו לרבי שנמלא את השליחות שהטיל עלינו. מנחם לויין הבטיח להביא את הדברים לידיעתה של ראש-הממשלה גולדה מאיר, ואילו אני הבטחתי להתקשר

נס מלחמת יום הכיפורים יותר גדול ממלחמת ששת הימים

החידלון, בהיסוס והפחד מ'מה יאמרו', כמו גם השאננות שליוותה את המדינאים בישראל באותן שנים, הביאו לתוצאות הרות אסון. המצרים והסורים פלשו בדיוויזיות רבות לתוככי ישראל והפילו את כל חומות ההגנה שבנה צה"ל. וכך מתוארת הקטסטרופה בחלק מהפרוטוקולים:

מר יצחק רבין: היתה לנו פגישה עם כל מפקדי האוגדות באום חשיבה, אצל גורודיש. 3 אוגדות. הצפונית - ברן; האוגדה הדרומית - אלברט; האוגדה המרכזית - אריק. האוגדה של אלברט ספגה הרבה אבידות. לא מתחייב על מספרים. הרבה טנקים שקעו בבוץ. איבדו כ-150 טנקים. ברמה - איבדנו את אותו דבר. מה המצב שם? כל ענין ההרוגים והפצועים מסובך. יש 400 פצועים ו-80 הרוגים. גורודיש מעריך כי עד למעבר להתקפה יהיו 200-150 הרוגים.

התמונה: כוחות החי"ר המצריים צלחו ועברו. מרבית אבודותינו בטנקים, לא

מטנקים, אלא מחי"ר וטילי נ.ט. מיעוט אבידות בקרבות טנקים. המצרים עברו בשריון 2-3 נקודות: קנטרה, פירדן, והארמיה הדרומית מול צירי הג'ידי והמילה. ההערכה היום שמינימום עברו 350 טנקים. סבור שזה קרוב ל-500 טנקים.

י' רבין: .. היכולת שלנו להגיע לגשרים, בינתיים, היא קטנה. חיל אויר תוקף, אך התוצאות זעומות .. ברן מספר שהם מעבירים אנשים ממש מתאבדים. בציר הצפוני, ליד רומני, 40-50 איש עצרו חטיבה. הם נלחמים. כולם מציינים שהחי"ר שלהם (אולי קומנדו) הם טובים מאד.

על אף המצב, ברחמי שמים מרובים הצליחו חיילי צה"ל לעצור את ההתקפה המצרית והסורית, בלא מעט הרוגים, ולהשיב מלחמה שערה עד שהחזירו את כוח ההתקפה מול האויב.

בישיבה סודית אחרת דווח: "הם עברו בדרום. יש גשרים, לא ברור למה הם [- המצרים] לא עוברים עם השריון. מעשית אנו לא מפריעים. משתי חטיבות שלנו יש רק שליש טנקים. כל קו התעלה - הסוללה, מוחזק על ידם. חי"ר פלוס נ.ט. שלהם. הטנקים שלנו יגיעו רק יותר מאוחר .. יש צוותות חסרים (אצל ברן יש 60 טנקים שאין עם מי לאישים).

כבר בשבת פרשת תולדות תשל"ד התייחס הרבי לניסים הגדולים של מלחמת יום הכיפורים, ועל הניצחון הניסי במלחמה, חרף הכישלונות המדיניים.

"אבל האמת היא, שבמלחמה זו, היה נס גדול, למעלה מדרך הטבע לגמרי, גדול עוד יותר מהניסים שהתרחשו במלחמת ששת הימים.

כאשר חצו הערבים את תעלת סואץ ושברו את "קו בר-לב", לא היה להם שום מעצור בדרכם. והיו יכולים להגיע ללא שום בעיה לתל אביב ולירושלים (והיה-לא-תהיה מה שהיה יכול להתרחש אז). כמו-כן היה בחזית עם סוריה.

ואף-על-פי-כן, 12 קילומטרים לאחר "קו בר-לב" הם נעצרו, ונשארו לעמוד במקומם.

וההוכחה הגדולה על נס גדול שקרה כאן: בזמן מלחמת העולם השנייה, בנו הצרפתים קו מאוד חזק שהיה קרוי - קו ה"מאז'ינע" (שהקו בסיני חשוב כאפס כלפי קו זה) והנאצים ימח-שמם הגיעו עם כל כח השריון שלהם ופרצו את הקו (בדיוק כפי שהיה כעת), וכך כבשו את צרפת תוך יום אחד!

נוסף לזה שבצרפת, היו צריכים הנאצים לעבור דרך הערים, ובכל עיר עמד צבא. כאן, המלחמה היתה במדבר, נגד מספר קטן ביותר של חיילים, ולמרות זאת (ולמרות שידעו מה קרה בצרפת והיו יכולים לעשות כמו שעשו הנאצים ימח-שמם) נשארו לעמוד במקומם.

האמריקנים ידעו מה קורה בארץ, וכבר חשבו שיותר לא יהיו להם דאגות מצד ישראל (רחמנא-ליצלן), דאגתם

היחידה היתה, שהרוסים לא יהיו הבעלי-ביתם היחידים שם. זהו נס גמור. נס שאינו מלובש בטבע כלל וכלל!!!

ולמרות כל זאת, מעלימים מעם ישראל את האמת ולא מספרים להם שהניצחון היה נס גמור, אפילו שכולם יודעים מזה, מכיון שהחיילים ראו את זה בעיניהם ואחר כך סיפרו את זה לכולם.

והסיבה שמעלימים את זה היא, כיון שנס זה סותר ל"כוחי ועוצם ידי".

מילא אותם אלו שאינם מאמינים לעת-עתה בתורת משה, אבל אותם אלו שכן אמורים להגן על תורת משה, מדוע הם אינם מספרים שהיה כאן נס גדול?!

התשובה לזה מופיעה (כמו בכל ענין) בתורה הקדושה: בתנ"ך מסופר, שהנביא ישעיהו הגיע לאחז מלך ישראל ואמר לו שירושלים נמצאת בסכנה, והוא יכול לעשות נס. אמר לו אחז: נס? - לא, איני רוצה בניסים!

כמו במאות פעמים נוספות, שוב הוכח מבטו הצופה למרחוק של הרבי מלך המשיח, ומעורבותו הפעילה במהלכים שהתנהלו בישיבות הממשלה הפנימיות והסודיות ביותר. לאחר החמצת ההזדמנות לכיבוש דמשק והכנעה מוחלטת של אויבי ישראל במלחמת יום הכיפורים, לא נותר לנו אלא לקוות לקיום דברי חז"ל "עתידה ירושלים שתהיה מגעת עד דמשק", בגאולה האמיתית והשלימה - תיכף ומיד ממש. ■

לעילוי נשמה

הרה"ח הרה"ת ר' צבי הירש ע"ה ב"ר הרה"ח ר' בן ציון ע"ה שפריצער

נפטר ז"ך אלו

ת.נ.צ.ב.ה.

"הקיצו ורננו שכני עפר" והוא בתוכם

נתרם על ידי בניו הרה"ח הרה"ת ר' שמואל
והרה"ח הרה"ת ר' יעקב שיחיו שפריצער

